

د

رحمان بابا

ديوان

مصحح مدون او مقابله کونکی

عبدالرؤف سنو

Ketabton.com

۱۳۲۶ هـ ش / ۱۹۴۷ ع

مقدمه

رحمان بابا

۱۰۴۲-۱۱۱۸هـ

پېژندنه:

د رحمان بابا د پېژندنې دپاره همدومره بس دي چه ټول پښتانه ورته بابا وايي. په پښتو کښي د بابا لقب يا هغو شاهنشو ته ورکړي شوي دي چه د توري او توپک په زور ئې پښتنو ته ملکونه نيولي دي او يا هغو فقيرانو ته ورکړي شوي دي چه نه ئې توره نه ئې توپک او نه ئې زور و، خو د خبرو په سحر ئې د پښتنو د زړونو عالم تسخير کړي او د هر پښتانه د زړه په تخت ناست پاچهۍ ئې کړې ده لکه چه رحمان بابا وايي:

د پالنگ او د پيرۍ حاجت ئې نشته

د يارانو نشستن د زړه په تخت دي

احمد شاه بابا ته ځکه بابا وايو چه د ډهلي تخت ئې پښتنو ته گټلی و، خو رحمان بابا د خاورو کنډولې په لاس د پښتنو بابا ؤ:

پاچهان که د ډهلي په تخت نازيري

خوار فقير لره د خاورو کنډولې دي

رحمان بابا په ۱۰۴۲ هجري کال د پښتونخوا د پېښور په علاقه په بهادرکلی کښي زيږيدلي دي او د پلار نوم ئې عبدالستار ؤ، قوم ئې که څه هم مومند دي مگر د رحمان بابا مقام له دينه ډير اوچت دي چه دي کومي خاصۍ قبيلې يا کوم خاص ټبر ته منسوب شي، ځکه چه لوي او حقيقي شاعران بين الانساني شخصيتونه لري. رحمان بابا هم د ټولو انسانانو دي خو بيا په خاص طور د ټولو پښتنو بابا دي. دی پخپله هم ځان کومي قبيلې ته نه منسوبوي وايي:

زه عاشق یم سر وکار می دي له عشقه

نه خليل، نه داودزی یم، نه مومند

رحمان بابا فقه او تصوف له ملا محمد يوسف يوسفزی څخه ولوستل او نور علوم ئې د هغه وخت په

هندوستان کښې زده کړل. لوی عالم او بزرگ زاهد شو، د پښتنو د لویو او وړو عقیده پرې راغله او ورته بابا وویل؛ خو د ده زاهدې د ریا زاهدې او خود نمائي زاهدې نه وه چه تر خرقې لاندې د خدای مخلوق ته دام وغوړوی، په زړه یو څه په خوله بل څه وي. رحمان بابا له داسې زاهدۍ څخه توبه باسي:

د ریا له زاهدۍ څخه توبه ده
چه ئې کاندې څوک په رسم او په عادات
په ورځ پیدا و نصیحت وایي و بل ته
په شپه ناست وي د مغان په خرابات
دین ئې دام وي د دنیا په لار کښي
ایښي پرې را اړوي وحشیان د مخلوقات
د هغو په لور ئې سترگي وي ختلي
چه په لاس ئې سرمایه وي یا زکات
زه رحمان له هسې خلقه پناه غواړم
هر چه لافه کړي خلاف د مقامات

دي زاهد وو مگر نه تش د خرقې زاهد:

د ریا خرقه ئې خدای مکړه په غاړه
رحمان کور دستار تړلي قلندر دي

رحمان بابا په غریبه کورنۍ کښې پیدا شوي و، او پخپله هم غریب و، خو دې غریبۍ هیڅکله د ده لور همت ټیټ کړې نه دي او نه ئې د ده غاړه چا ته کړه کړې او نه ئې لاس د چا خوا ته اوږد کړي دي، وایي:

څوک دي را کاندې قسم په کرد گار
که درم لرم په کور کښي یا دینار
زه درم او دینار نه لرم په کور کښي
ولې نور عالم مي بولي دنیا دار
هم په دا چه نه له ځایه چیرته خوزم
نه د هیڅ یوه مخلوق یم منت بار
آب و خور لکه آسیا په ځای را رسي
پخپل کور کښي مي سکون دي هم رفتار
لکه ونه مستقیم په خپل مکان یم
که خزان را باندي راشي که بهار

د رحمان بابا د لوړ شخصيت پيژندنه د ده له دې يوې غزلي څخه هم گرانو لوستونکو ته څرگنديدلای شي:

په ښه خوي له بد خواهانو بې پروا يم
په نرمۍ لکه اوبه د اور سزا يم
و هر چا ته پخپل شکل څرگندېرم
آئينه غوندي بې رويه بې ریا يم
قناعت مي تر خرقې لاندي اطلس دي
پټ د درست جهان پادشاه ظاهر گدا يم
د غنچې په څير په شل ژبو خاموش يم
لکه بوي هسي په پټه خوله گویا يم
هم په دا سپينو جامو معلومېرم
لکه ابر هم گوهر يم هم دریا يم
دراز عمر مي حاصل شوله راسته
لکه سر و مدام سبز و تازه پايم
که چا لار د عاشقۍ ده ورکه کړې
زه رحمان د گمراهانو رهنما يم

د رحمان بابا شعر

رحمان بابا پخپله د خپل شعر په باب کښې فيصله کړې ده چه وايي:
چه منکر پرې اعتراض کولي نشي
دا دئ شعر دي رحمانه که اعجاز

ځکه چه اعتراض خو به د يو پښتون له خوا کيده مگر پښتون خو ده ته بابا ويلي دي نو بيا چرته دا
اعتراض او انکار ځاي پاتيدي شي! بې له دې چه بيرته د ده له خولې ووايو:
هم نغمې کاندي هم رقص کا هم خاندي
د رحمان په شعر ترکي د باگرام

هو، دا يوه خبره شته چه د رحمان بابا شعر يوازي د باگرام د ترکو نه دي بلکه د ده د اشعارو لوي او مهم
خصوصيت دا دي چه د هر چا او هري ډلي په زړه جوړ او په خوله جاري دي: يو پلو ته که د باگرام ترکي
پرې نڅا کوي بل پلو ته د زاهدانو له صومعې نه هم د ده د اشعارو ږغ راځي چه وايي:
خرقه پوشه په خرقه کښي دي موندلي
هغه خط چه په دنيا کښي دنيا دار کا

له يوې خوا که ئې مستان په ميخانه کښې په ويلو مست زنگيري او د هر مست له خولې دا چيغه خيژي:

چه د څنگه مي دلبر په لاس کښي جام دي
نن اورنگ د زمانې ځما غلام دي

له بلي خوا ئې واعظان په منبر لولي:

په دنيا کښي که څه کار دي خو د دين دي
د دې کار په کنده و آفرين دي

د دنيا تارکان او پريښودونکي ئې په دې بيت خوشحالي کوي:

دا دنيا په احمقانو ده ودانه
دانا نه کا په دنيا باندي غرض

خو دنيا دار ئې بيا دا شعرونه وائي:

ښه ده ښه ده دا دنيا
چه توبښه ده د عقبـبا
د دنيا په بازار کيـري
دهـغه جهان سوـدا
په دنيا کښي بدي نشته
که بدي نه وي له تا
په دنيا کښي لوي حکمت دي
پرې پوهيـري حـکـمـا

غرض دا چه د رحمان بابا د اشعارو يو لوي مزيت دا دي چه د هر چا د ذوق سره برابر مطالب لري او د هر چا د تنهائي ملگري دي. په پښتو کښي به ډير داسي کم کور پيدا شي چه د رحمان بابا ديوان هلته نه وي. حتي پښتني ميرمني د رحمان بابا له روح څخه استمداد کوي او په اشعارو ئې فال گوري، دا ځکه چه د ده اشعار له هره لويه پاک او سپيڅلي دي، نه د چا بې ځايه هجو او نه د چا د مبالغې نه ډکه مدح او ستاينه پکښي ليدله کيږي داسي نه چه گوندي رحمان بابا په دې خبرو نه پوهيده، پوهيده خو پرې خوښ نه و. لکه چه وايي:

په اشعار کښي قوتناک لکه زمري يم
ولي نه يم د زمري په خير گزند
هم په مدح هم په هجو ښه پوهيرم
ولي نه يم په دا چارو ډير خرسند

بې له عشقه که مي عيب که مي هنر دي
ما غوڅ کړي دي له ځانه بل پيوند

ښاغلي راوړتي او پادري هيوز انگريزي مستشرقين او اډورن روسي پښتو پيژندونکي رحمان بابا د پښتو د ادب پيشوا بولي. که څه هم پښتانه د پرديو مستشرقينو قضاوت ته څه اړه لري، ځکه چې پردي هيڅکله د رحمان بابا د اشعارو په خصوصيتونو د يو پښتون په شان پوهيداي نشي خو به هم له دې څخه د رحمان ادبي منزلت د پرديو په نظر کښي څرگنديږي چې رحمان بابا نه يوازي پښتو په باباڼي منلي بلکه د دنيا نور پوهان هم د پښتو په ادب کښي د ده لوړ مقام ته قائل دي.

مړينه: رحمان بابا په ۱۱۱۸ هجري کال له دې فاني دنيا څخه سترگي پټي کړې او د پښتونخوا پيښور په علاقه د هزار خانې په هديره کښي ښخ شو چې اوس ئې عام خلق زيارت ته ورځي. ديوان: د رحمان بابا ديوان څو څو ځلي چاپ شوي دي چې ډيره زړه او چاپي نسخه ئې هغه نسخه ده چې په ۱۲۹۳ هجري کال د مولوي احمد په تصحيح او اهتمام په لاهور کښي چاپ شوې ده، ځما په عقیده دا نسخه تر ټولو چاپي نسخو صحيح او مکمله ده ځکه نو موږ په دې کتاب کښي هغه نسخه اساس ونيوله او له نورو نسخو سره مو مقابله او تصحيح کړه؛ دوهمه چاپي نسخه هغه ده چې پروفيسر عبدالمجيد افغاني يو مختصر تمهيد پرې ليکلي دي، د پروفيسر صاحب تمهيد ډير خور او ادبي دي، خو افسوس چې پخپله د ديوان متن د کاغذ د نازکوالي له کبله مغشوش دي؛ کومه دريمه چاپي نسخه هغه نسخه ده چې پروسر کال يعني په ۱۹۴۸ عيسوی کال په لاهور کښي چاپ شوي او مولانا عبدالقادر صاحب د پښتو پياوړي ليکونکي پرې يو خورا عالمانه تمهيد ليکلي دي چې په دې تمهيد کښي که څه هم يو دوه ځايه د رحمان بابا ژوند او کلام د سياسي اغراضو دپاره استخدام شوي دي مگر د تمهيد هغه برخي چې هغه يوازي د رحمان بابا د ژوند او شاعرۍ په باب کښي ليکلي شوي خورا عميقي او مفيدي دي، برسيره په تمهيد د دې کتاب کاغذ او ليکل هم ښه دي خو د محشي صاحب بې ځايه حاشيو ئې د صحافت رنگ گډ وډ کړي او ډير ځايونه ئې بې لزومه حاشيې پرې ليکلي دي مثلاً داسي لغتونه ئې ترجمه کړي چې ترجمې ته اړ نه دي او يا ئې ډير عربي مشهور لغات چې پښتانه ورسره ډير ښه آشنا دي بيرته په عربي ترجمه کړي دي. دا درې سره نسخې او يا نوري چاپي نسخې ټولي په دوو دفترونو کي چاپ شوي دي چې هر دفتر ځانته ځانته رديف لري خو دا راته څرگنده نشوه چې د رحمان بابا ديوان په دوو دفترونو ويشل له کومه وخته شروع شوي دي؟ آيا دا تقسيم پخپله رحمان بابا کړي که بل چا؟ د رحمان بابا له ژونده چې ښکاريريږي خو وايي چې هغه خپل اشعار لا پخپله را غونډ کړي نه دي. دا د دفترونو مردف کول خو لا ځانته خبره ده.

دا ديوان:

له ډيري مودې ځما دا خواهش ؤ، چې د رحمان بابا ديوان پښتو ټولنه په يوه ښکلي صورت چاپ کړي چې هم ئې ليکل ښه وي او هم ئې املا سره سمه وي او هم په يوه داسي قطع او حجم چاپ شي چې هر لوستونکي ئې په ډيره آساني له ځان سره وگرځولاي شي؛ د مطبوعاتو د مستقل رياست مسلکي مجلس د

پښتو ټولني دا خواهش ومانه، او ما د رحمان بابا د ديوان په تصحيح او مقابله او تدوين شروع وكړه. لمړۍ مي د دوو دفترو تقسيم له منځه ليري كړ او دواړه دفترونه مي د يوه ديوان په شكل مرتب او مردف كړل وروسته مي دا ديوان د اوسني رسم الخط او املا په اساس تصحيح كړ، په پاڼي كې مي پورتنۍ درې نسخې په كوم ځاي كښي چه ضرورت و سره مقابله كړې، مگر څنگه چه په دې ترتيب دا لمړۍ ځل دي چه د رحمان بابا ديوان مدون، مرتب او چاپيري نو دا احتمال لري چه هغه شاته به چه د پښتو ادیبانو انتهايي خواهش وي دا ديوان تصحيح او مقابله شوي نه وي، خو بيا هم يو نوي قدم دي هيله لرم چه د پښتو پوهانو ملگرو په مرسته به د دوهم چاپ كې دا نسخه ښه بشپړه او تكميله شي.

عبدالوفا بينوا
د پښتو ټولني مشر
۱۹۴۷/۱۳۲۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۱

گوره هسي کردگار دي رب خُما
همگي بزرگواران چه خوک ئي وايي
نه ئي هيڅ حاجت په چا باندي موقوف دي
له نيستی ئي د هستی صورت پيدا کړ
هم صانع دي د جمله و مصنوعاتو
چه ئي هيچري نه مثل نه مثال شته
هر تعمير چه د دنيا او د عقيي دي
خواننده د نانويسو صحيفو دی
که ظاهر دي که باطن دي که ماين دي
که پيدا که پوشيده دي که اوسط دی
شريک نه لري په خپلي پادشاهی کښي
هسي نه چه واحدي ده له عجزه
حاجت نه لري د هيچا و ياري ته
څه حاجت دي چه و بل خوا ته ئي وغواړم
هيڅ تغيير و تبديل نه لري رحمانه

چه صاحب د کل اختيار دي رب خُما
تر همه و بزرگوار دي رب خُما
نه د هيچا منت بار دي رب خُما
هسي رنگ پروردگار دي رب خُما
هم سامع د هر گفتار دي رب خُما
د هغو عطر و عطار دي رب خُما
د همه واپرو معمار دي رب خُما
داننده د هر اسرار دي رب خُما
له همه و خبردار دي رب خُما
په همه و وقوف دار دي رب خُما
بې شريکه شهريار دي رب خُما
په واحد وجود بښار دي رب خُما
له هغو سره چه يار دي رب خُما
په خپل کور کښي همکنار دي رب خُما
تل تر تله بر قرار دي رب خُما

که صورت د محمد نه وي پيدا
کل جهان د محمد په روی پيدا شه
نبوت په محمد باندي تمام شه
نور هاله د محمد و په جهان کښي
په صورت که آخرين دي پيدا شوي
خداي يې مه گڼه بې شکه چه بنده دي
که نبي دي که ولي دي که عاصي دي

پيدا کړې به خداي نه وه دا دنيا
محمد دي د تمام جهان آبا
نشته پس له محمده انبياء
چه بوی نه و د آدم او د حوا
په معني کښي اولين دي له هر چا
نور ئي کل واپره صفات دي په رښتيا
محمد دي د همه واپرو پيشوا

چه ئې دين د محمد دي قبول كړي
محمد د گمراهانو رهنما دي
كه رڼا ده پيروي د محمد ده
محمد د بيچاره و چاره گر دي
زه رحمان د محمد د در خاكروب يم
جنتي دي كه فاسق دي كه پارسا
محمد دي د پندو د لاس عصا
گڼه نشته په جهان بله رڼا
محمد دی هر دردمند لره دوا
كه مي خداي نه كا له دي در مجدا

دوباره دي راتله نشته په دنيا
هره چار چه تر وقت تيره شي عنقا شي
تر ورځ تيرې اوبه بيرته نه جار وزي
تير ساعت په مثال هري د لحد دي
كه مقصود لرې تلوار كړه وقت كوتاه دي
هره نېسه چه صحيح گڼې په زړه كښي
په اميد اميد ئې خلق نا اميد كړه
چه د مرگ په تماچه دي شي خوله ماته
وير ژړلي ارتيدنې چه وينا وايي
هلك بې ته چه په زور دي څوك تعليم كا
په عمل د نيكو بدو فهم وكړه
سر دننه په گريوان كړه سترگي روڼي
سرهوا سرهوا مه څه و آسمان ته
د عمل په ځاي به دا پوښتنه نه وي
په خپل ځان ښيگړه وكړه غره مه شه
هغه ناوې چه په ځان ښايسته وي
دا خبره زه و ځان ته كړم اي ياره
نوم د ستا او د بل اخلم ځان ته وايم
كه مي ځاي د دې غمونو وي په زړه كښي
چه د مرگ سختي خوارۍ دا ستا په خوا دي
نن دي وار دي كه دروغ كړې كه رښتيا
عنقا نه دي په دام نښتي د هيچا
نه جار وزي تير ساعت نه بيرته بيا
هر چا نه دي ژوندۍ كړي په ژړا
غره مه شه د دې عمر په بقا
په غرور به هغه نښه كړې خطا
د ايام له مكړه مه شه بې پروا
ترو په ماته خوله به څه كوي ثنا
تا ته وايي كه پوهيرې په وينا
هم عاقل يې هم بالغ يې هم دانا
چه په دا كښي دي بهبود دي كه په دا
ډير په پورته پورته مه څه سرهوا
ته په اصل كښي له زمكي يې پيدا
چه ته زوي يې يا نمسي د فلانا
په ښيگړه دا دي او د بابا
څوك يې څه كوي ښايست د مور وينا
دلگير مه شه كه مي نوم واخيست ستا
نه مي كار نه مي غرض شته په بل چا
ما به څه لره كوله دا انشاء
اي رحمان ولي نه مړې لا پخوا

هوشيار مه گڼه هوشيار د دې دنيا
 روښنائی په هغو زړونو ده حرامه
 پوچ گوئی ده چه ئې اهل د دنيا کا
 د طفلانو په خیر واره خاکبازي کړي
 واره ډکي خولې د پيو هلکان دی
 همیشه به بې وقوف او بې شعور وي
 د شرابو هم لا همره مستي نه وي
 هر بیمار لره د لرو په جهان شته دي
 د هر سوی علاج وشي په جهان کښي
 هر چه واچوي و اور ته وار سوخي
 گرفتار ئې همیشه په غم کښي ډوب وي
 تل به پروت وي په ظلمت و په تور تم کښي
 په مسلمو کښي خاصه مسلم هغه دي
 تن ئې پاتي شي بې سره سر ئې لار شي
 زوی و لونه یتیمان کا ځني درومي
 همیشه به ئې یو پنډ د غم په سر وي
 واره غم دي که ئې پیری که ئې پلوري
 همگي واره ټگان دي ټگي کاندې
 په دنيا به مینه نه کاندې هیچري
 چه نظر د چا په دین و په ایمان وي
 لوی هلک ئې همه واره مکاران دي
 آشنایان ئې همه واره اغیاران دي
 چه پیدا شي همگی واره فنا شي
 چه ویریري له کوهی او له کړنگه
 هر سری لره چي ورشي ځني درومي
 که هزار هزار پستی ورته ته کیږدې
 که د اوسپنو حصار تر ځان چاپیر کړې
 لکه سوری د آفتاب په مخ کښي گړزي
 هیڅ گمان د بهتری ورباندې مه کړه

بی وقوف دي وقوف دار د دې دنيا
 چه پرې کښيني گرد غبار د دې دنيا
 هر کلام و هر گفتار د دې دنيا
 هر چه کاندې کار و بار د دې دنيا
 کار دیده و پخته کار د دې دنيا
 چه مخمور وي په خمار د دې دنيا
 لکه مست وي خمر خوار د دې دنيا
 دارو نه لري بیمار د دې دنيا
 مگر سوی په شرار د دې دنيا
 موږ به نشي طلبگار د دې دنيا
 هیڅوک مه شه گرفتار د دې دنيا
 چه اسیر وي په گفتار د دې دنيا
 چه ئې وشلاوه زنار د دې دنيا
 سردار کله دي سردار د دې دنيا
 بې وفا دي مور و پلار د دې دنيا
 چه په سر ئې وي دستار د دې دنيا
 نور څه نشته په بازار د دې دنيا
 فروشنده و خریدار د دې دنيا
 چه خبر وي په اصرار د دې دنيا
 هغه نه کا انتظار د دې دنيا
 څه ویسا ده په مکار د دې دنيا
 یار دي چری په دیار د دې دنيا
 راشه وگوره ناتار د دې دنيا
 هغه نه درومي په لار د دې دنيا
 ما لیدلی دي رفتار د دې دنيا
 بې بنیاده دي دیوار د دې دنيا
 بنسینه وگڼه حصار د دې دنيا
 نشته هیچري قرار د دې دنيا
 کهتری ده وار په وار د دې دنيا

بې مقراضه غوڅوي د سپړی عمر
 پس له مرگه به حساب له سپړی غوښت شي
 عاقبت خو به یو موتی شي د خاورو
 برابر به له گدایه سره پاڅي
 پاس به داغ وي د لثم په ټټر باندي
 د قانع تر قناعته صدقه شه
 پس له مرگه به همه واره مظلوم وي
 تر قیامت دغه لس او دغه شل دی
 چه ایام پرې د کفن د غسل ورشي
 په تخته باندي بیرون شي له حجابو
 له هر چا به پیغمبر څخه وه ډیره
 یو فساد به ئې بیان په رحمان نشي

هم دا لیل و هم نهار د دې دنیا
 په انداز و په مقدار د دې دنیا
 گلغزار و گل رخسار د دې دنیا
 شهزاده و شهریار د دې دنیا
 هر درم و هر دینار د دې دنیا
 هم دنیا و هم دینار د دې دنیا
 ظالمان و ستمگار د دې دنیا
 پوره نه کړ هیچا شمار د دې دنیا
 بې پردې شي پرده دار د دې دنیا
 شرمناک او شرمسار د دې دنیا
 که څه قرب وي یا وقار د دی دنیا
 فسادونه دي بسیار د دې دنیا

هیڅ ثابته نه کړه چا د دې دنیا وفا
 هر څوک چه دعوی په دا دنیا د خپلوئ
 دا فلک کلال دي سازول او ماتول کا
 هر سنگ و کلخ چه څرگندیږي د دې دهر
 دام دي هیڅوک نه ږدي د دنیا و رهگذر ته
 هر څوک چه له دې فانی نفس وابستگي کا
 ماه دي که آفتاب دي عاقبت واره خراب دي
 مه درومه رحمانه په خلاف د دانایانو

واره مینی کاندې بې وفا په دا دنیا
 واره باطل وایي دنیا نه ده د هیچا
 ډیر ئې ما و تا غوندی پیدا کړه هم فنا
 واره ککړی دي څوک د شاه څوک د گدا
 ښکار به وکړی نه شي د سیمرغ او د عنقا
 نه به شي ترلی په زنځیر سره هوا
 گل که همیشه وي هسی نه تر ابد
 مینه د دنیا پسندلې نه ده هیڅ دانا

چه توشه ده د عقيب
 واوره پندکړه دا ويننا
 د هغه جهان سودا
 پرې پوهيږي حکما
 رفع دفع کړي بلا
 غليم دوست کا په هوا
 بوي د عودو وکړي پيدا
 نايسته کاندې صحرا
 خوشحال درومي په خندا
 يادوي دي پسه دعا
 خطاب درکړي د سخا
 ولوکان فأسقأ
 ولوکان زاهدأ
 دا خبره ده رښتيا
 که ئې مومي څوک له چا
 چه سخې وي هم پارسا
 که بدې نه وي له تا
 آئينه غوندي صفا
 که څوک زشت وي که زيبا
 هم گوهر دي د بې بها
 جفا کار لره جفا
 له بل مخه ئې دوا
 چرته خوندکا د حلوا
 د سړي په مدعا
 د خپل ځان په تماشا
 دنيا ځای دي د جزا
 که نادان وي که دانا
 په روا پسه ناروا
 پسې مټ کړه په تقوا
 چه له نهی وي سوا

ښه ده ښه ده دا دنيا
 مذمت د دنيا مه کړه
 د دنيا په بازار کيږي
 په دنيا کښي ډير حکمت دي
 که تر سر ئې صدقه کړي
 که غليم لره ئې ورکړي
 که په اور باندي ئې کيږدي
 که ئې توی کړې په صحل کښي
 که ئې نذر کړې و پير ته
 څو ژوندي وي په دنيا کښي
 د حاتم په خير دي ستاڼی
 سخی هر دود و دوست د خدای دي
 هر بخيل د خدای دشمن دي
 دنيا کښت د آخرت دي
 د دنيا طالبان ډير دي
 ولی مرد په کښي هغه دي
 په دنيا کښي بدې نسته
 دنيا بحر دی بهيږي
 خپل خپل مخ په کښي لیده شي
 هم خطر په کښي د شر سته
 وفا دار لره وفا شوه
 له یوه مخه ئې درد وي
 چرته خوندکاندي د زهرو
 کار همه واپه موقوف دي
 مالکان دی نندارچي شي
 هر چه کا هغه به مومي
 لکه دئ هسی به پاڅي
 که دانا ئې پوهيږه
 فتوی ونيسه په مخ کښي
 دنيا نه ده واپه دين دي

هميشه تېرلي ملا
 مشغول وي په پنج بڼا
 هم په جهر په اخفا
 فرض لمونځ نه کاندې قضا
 هم زکوة کاندې ادا
 حج هم وکړي پسې بيا
 چه بيان ئې وکړ ما
 هغه کس دي اوليا
 هيڅ دي نه کاندې پروا
 چه ئې کسب وي ريا
 يا د خمر وپه سودا
 يا ئې ورکا په زنا
 يا مالونه خوري د چا
 د پادشاه د امرا
 په سبب دروي ريا
 نه ئې شرم نه حيا
 هزار خونې کا بيدا
 واره خلق وي په غوغا
 د مظلومو په ژړا
 بي پروا وکړيا
 و مسجد وته ئې شا
 له نيکانو وي سوا
 تولا و تبرا
 خدايه هسي رنگ بلا

وطاعت وته ولاړ وي
 له حرامو ئې پرهيڅ وي
 کلمه ئې وي قبوله
 د دنيا دکار دپاره
 هم صائم د رمضان وي
 که ئې توان د حج رسيږي
 دا پنځه بڼا د دين دي
 چه ئې يون په دا طريق وي
 که ئې مال د دنيا ډير وي
 دنيا بده دهغوده
 يا ئې ټوله کا په ظلم
 يا ئې ورکا په شرابو
 يا ناحق خونونه کاندې
 عبادت کا په ځان فرض
 حق باطل کا باطل حق کا
 نه ئې ويره وي له خدايه
 د يوې گيډې دپاره
 هميشه ئې له ستمه
 گوش و هوش ئې هرگز نه وي
 د فرعون په څير به ناست وي
 بتخاني وته ئې مخ وي
 اختلاط کا له بدانو
 هيڅ نه وي په خاطر کښي
 ورحمان ته پيښه مه کړي

هغو بيا موند سعادت په دا دنيا
 نه ملکونه د سليمان په هزار کاله
 يو نفس د خدای په ياد واولی تر دي
 په دنيا کښي لوټ هغو عالمو وکړ
 که نعمت دي خو طاعت او عبادت دي
 که محنت که مشقت دي خو د دين دي
 بې له خدايه هر چه دي واره فاني دي
 که بادشاه وي آخر خاورو له به درومي
 له هغه به زيات نادان په جهان نه وي
 ته چه خو وخته فرصت په دنيا غواړې
 عمارت په سر د ريگ روان کاندې
 د مستانو تر لغزشه څه کم نه وي
 هر ژوندی چه د مرده په قبر ورشي
 په روانو اوبو ورشه عمر گوره
 دا پاخه پاخه سرايونه محلونه
 وری سترگي د آسمان څه هسي نه دي
 هر چه راشي همه واره ځنی درومي
 رياضت په قيامت نه شي مرد هغه دبی
 هم په دا خوي و خصلت به سبا پاڅي
 هم هغه به ئې خرمن وي پس له مرگه
 که هغه جهان په دا کښي لیدي نه شي
 په قيامت به ښه توبه ځپله نه شي
 امانت به د لحد په میان کښي پروت وي
 نیک عمل حضور جنت دي طاعت بويه
 نیک کردار هم نیک عمل هم نیک خويونه
 ضدیت د سړی عمر په عذاب کا

چه ئې وکړ قناعت په دا دنيا
 نه يوه کړی طاعت په دا دنيا
 نه د درست جهان دولت په دا دنيا
 چه ئې وکړ عبادت په دا دنيا
 گڼه نشته بل نعمت په دا دنيا
 پکار نه دي بل محنت په دا دنيا
 که لذت دي که زينت په دا دنيا
 څه عزت دي څه حرمت په دا دنيا
 هر چه غواړي فراغت په دا دنيا
 چا موندلي دي فرصت په دا دنيا
 هر چه کاندې عمارت په دا دنيا
 د سړی استقامت په دا دنيا
 بس دي همره نصيحت په دا دنيا
 ډیر دي همره اشارت په دا دنيا
 خو به وران شي عاقبت په دا دنيا
 چه څوک پیردي سلامت په دا دنيا
 مسافر دي هر صورت په دا دنيا
 چه ئې وکړ رياضت په دا دنيا
 خدای څوک مه کړه بد خصلت په دا دنيا
 هر چه کاندې زراعت په دا دنيا
 زه ئې وينم علامت په دا دنيا
 ما لیدلی دی قيامت په دا دنيا
 هر چه اوسي امانت په دا دنيا
 چه حاصل کا څوک جنت په دا دنيا
 هم جنت دي هم راحت په دا دنيا
 پکار ندي ضدیت په دا دنيا

لاس په سر په سینه ایښي و هر چا ته
 که بلنده مرتبه د چا پکار وی
 بل ارمان به له جهان یووړ نه شي
 د هغه جهان سودا واړه دلې ده
 که طالع د سړی نه وي جار وتلي
 نیک له نیکو سره بویه بد له بدو
 ولایت دی خدای هغو لره ورکړي
 که تمام دنیا واړه سره یو شي
 که څوک مرد دي خو هغه دي په دنیا کښي
 په رحمان باندي دا عمر هسي تیر شه

هم دغه دي شرافت په دا دنیا
 لوی مقام دي عدالت په دا دنیا
 مگر مهر، محبت په دا دنیا
 که څوک کاندې تجارت په دا دنیا
 هېڅ پټ نه دي حقیقت په دا دنیا
 که څوک غواړي ولایت په دا دنیا
 چه ئې ورک کړ سکونت په دا دنیا
 نور به نه کا خپل قسمت په دا دنیا
 هر چه نه لری حاجت په دا دنیا
 لکه تیر شي یو ساعت په دا دنیا

راشه مه کوه له چا سره جفا
 په دنیا کښي هېڅوک نه دي پاتي شوني
 دا یاران چه نن و تا ته جلو کا
 که دیدن د دوی دي خوش وي ورته گوره
 د خزان پای چه بیل شي له ښاخه
 چه په زمکه څاڅکي پریوزی له آسمانه
 گمان مه کړه چه بیا سترگو لره در شي
 دا په هره ورځ چه خيژی بیل بیل نمر دي
 که جنت په زهد نه دي بې له فضله
 که د نس دپاره سل محنته وکړې
 که تمام جهان په خپله گپه وخورې
 که یوه دانه دوری په لاس ورکړې
 که یو څاڅکي اوبه تېري لره ورکړې
 که یوه ځله سر د خدای دپاره ټیټ کړې
 بازار دا دي که څوک سود و سودا کاندې
 آشنایان که څوک پوهیږی نن ئې وقت دي
 که ژوندون دي خو هم دا دي په جهان کښي

لږ ژوندون دي ضایع کيږي بی وفا
 واړه تلونی دي که نن دي که سبا
 په دوه ورځي پس په واړه شي فنا
 چه فنا شي بیا به کله شي پیدا
 په حکمت به ئې پیوند نه کا حکما
 بیا له زمکی ختی نه شي په سما
 هغه اوبی چه له سترگو شي جدا
 هر چه پریوزي هغه نه شي ختي بیا
 هر سړی دي خپله غاړه کړي ادا
 یو محنت به دي پکار نه شي فردا
 یاد به نه شي په درود او په دعا
 هم دغه به دي توبه شي د عقبا
 د دورخ او ستا تر منځ به شی دریا
 په قیامت به سر بلند شې له هر چا
 په هغه جهان نه سود شته نه سودا
 چه څاریري یو آشنا تر بل آشنا
 چه له چا سره تیریرې په خندا

خداي دي نه کا څوک په سهل کار رسوا
 حاصل مه شه هغه خپله مدعا
 په کار نه ده هميشه خپله رضا
 خواړه نه دي هغه زهر دي گويا
 دغه هسي چاري نه کاندې دانا
 لکه ستا دي هسي ځان دي د هر چا
 نه چه نغوته کا د حرص و د هوا
 هسي نه چه واره وگني روا
 څوک فکرونه د صواب څوک د خطا
 څه نسبت دي د خطا او د عطا
 څوک اعلیٰ دي څوک اوسط دي څوک ادنا
 نه چه مومي نفر ځاي د امرا
 نشته بل دوست و دشمن ځما بې تا

سود و زیان د دنیا واره سهل کار دي
 چه د ورور او عزیز زړه پرې آزار شي
 کله د نورو رضا بویه گاهي خپله
 ښه خواړه چه یو ئې خوري بل ورته گوري
 چه ښادی ئې یو زمان وي غم تر تله
 لکه ځان هسي و بل وته نظر کړه
 منصفانو لره بویه چه انصاف کړي
 د سړی په خاطر هر څه هر څه گزي
 دینداران دي و خپل دین وته نظر کا
 خدای دي نه کاندې خطا د چا له لاسه
 هسی نه چه سړی واره سره سم دي
 د هر چا حرمت په خپله اندازه دی
 زه رحمان له چا شکوه شکایت نه کړم

یار دي دا که د جهان سنگار دي دا
 یار تر گنجه چاپیر شوي مار دي دا
 د جمله و مخلوقاتو پلار دي دا
 تر همه کارونو غوره کار دي دا
 که خبر وي چه گل نه دي خار دي دا
 بل وار نشته بل وار نشته وار دي دا
 که څوک شمار کاندې د عمر شمار دي دا
 ستا په عشق کښي هسي خوار و زار دي دا

که څوک یار په جهان غواړی یار دي دا
 خیال د زلفو ئې ځما تر زړه چاپیر شه
 دا جهان دی خدای له عشقه پیدا کړي
 تر عشق غوره بل څه کار په جهان نشته
 بل بلبل به د گل نوم اخیستي نه و
 بیا راتله دي دې جهان ته بل وار نشته
 د حباب عمر دي وگوري چه څه دي
 د مجنون صوره په زړه کړه رحمان گوره

چه له تا سره په سر کاندې سودا
 نه به ما غوندي شيدا وي په جهان کښي
 ما دا ستا جور و جفا دي قبول کړې
 بې د ستا له مخه کون دي که مکان دي
 جدائې به دي هيڅ رنگ قبول نه کړم
 لکه ورستو مقتديان وړاندې امام وي
 زه يو نه يم درست جهان په تا مين دي
 کاشکې خط د امانې و ما له را کړې
 زه پخپله په تا نه يم مين شوي
 زه په تا باندي مين يم له ازله
 چه د ستا د عاشقې په تيغ شهيد شي
 د رحمان و زيري رنگ و ته نظر کړه

که مين يې په خپل يار باندي رښتيا
 په وفا د دلبرانو غلط مه شه
 د خوبانو طايفه ده هسي شوخه
 د ډير ناز او د ډير کبر له سببه
 دل و دين په يو نگاه د سړي يوسي
 بل به هسي سرگردان په جهان نه وي
 ته چه ژغورې سر و مال په عاشقې کښي
 د جنت له حورو تير شه که يار غواړې
 د ساقې له لاسه هسي پياله نوش کړه
 چه ئې کسب عاشقي شوه د دلبرو
 يو گفتار ورلره بس کانده رحمانه

آواره کړه اول دين پسې دنيا
 دغه قوم دي بې وفا و کبريا
 چه غور نه باسي د چا په واويلا
 عمل نه کا په گفتار د اوليا
 نه يې وير له چا کيږي نه حيا
 يا عاشق دي يا آسمان دي يا آسما
 عاشقي دا هسي چري ده وپريا
 خدای دي نقد د چا و نه کاندې نستيا
 چه دي غوڅ کا له زړه خبري د ريا
 نظر نه کاندې په کسب د کيميا
 څه به هر ساعت پوښتنه کړې بيا بيا

عاشقي مي ئې په زړه وکړ گذر بيا
 که دفتر د خپل قسمت می په خپل لاس وی
 ما لا نوم د عاشقی آخستې نه و
 پس له مرگه به ئې بيا له تا قربان کړم
 د هجران محنت مي واړه له زړه هیر شه
 چه آسمان ئې مخ پټ کړي په سحاب و
 چه رقیب راته تړلي په زنځیر و
 په یوه نظر ئې زړه را څخه یووړ
 په وصال ئې منت بار اوسه رحمانه

بيلتانه مي لنې بلي کړې په سر بيا
 ما به ستا له غمه وران کړ دا دفتر بيا
 جدایی دي راته جمع کړ لښکر بيا
 که صورت مي خدای پیدا کړ په محشر بيا
 چه مي وليده په سترگو ستا بشر بيا
 خدای و ما وته ښکاره کړ هغه نمر بيا
 خپل حبيب را باندي پرانیت هغه در بيا
 خدای دي خير کا چه لا وکړي بل نظر بيا
 په صدف کښي دخل نشته د گوهر بيا

ته چه ما ته وايي چه په څه کوې ژړا
 ته جور و جفا کړې زه ژړا کوم دلبره
 څه ښادی به کاندي طائفه د عاشقانو
 دا خصلت چه ستا دي که هم تل دغه شان وي
 يو د ستا مانې شه بل غرور د رقیبانو
 هر چه عاشقي کا که په قطع افلاتون وي
 سپی هم په عذاب د جدایی د وژلو نه دي
 هيڅ ئې په کار نه دي رحمان تا غواړي دلبره

نه در معلوميږي دغه خپل جور و جفا
 ستا که دغه نه وي دا به هم نه وه ځما
 رسم د بتانو که هم دا وي لکه ستا
 نه را معلوميږي د دردمند د زړه دوا
 وار په وار مي وژني کله هغه کله دا
 زه خو ئې مجنون گڼم که نن وي که سبا
 زه خو گوندي ستا د کوڅې سپی شوم په وينا
 دا ځما رضا ده باقي هر چه ستا رضا

چه ئې نقش په زړه خيال شي د آشنا
 پس له مرگه به ئې تیغ هسي مخ روڼ وي
 په آسمان د آشنائي به ئې مکان وي
 خوشحالي ځما د زړه په هغه دم وي
 روح هغه ساعت داخل گڼم په تن کښي
 نور د هیچا قیل و قال می پکار نه دي
 هم هغه یوه گړۍ را باندي کال وي
 زرغونه کاندي دانه زما د عیش
 نه بل څوک ځما طیب بې آشنا شته دي
 د رحمان نظر په هیچا باندي نه وي

صدقه ئې سر و مال شي د آشنا
 چه آشنا په تیغ حلال شي د آشنا
 چه زمین غوندي پایمال شي د آشنا
 په هر دم چه زړه خوشحال شي د آشنا
 چه ئې دخل په وصال شي د آشنا
 چه تر غور مې قیل و قال شی د آشنا
 چه یوه گړۍ محال شي د آشنا
 چه په زړه مي زرغون خيال د آشنا
 نه به بل څوک په مثال شي د آشنا
 چه نظر ئې په جمال شي د آشنا

دل و دين مې په هغه ترک کړه فدا
 د ښايست صفت ئې خو کوم حيران يم
 د صورت له عييه هسي پاکيزه دي
 که ئې مخ په زلفو پټ وي باک ئې نشته
 لکه نمر هسي جلو کا په شفق کښي
 نه پوهيرم چه په کومه لاره درومم
 خدای دي هسې تنها نه کا څوک په غم کښي
 هميشه د بيلتانه له غمه لولم

ډيره شوه د يار پسې ژړا ځما
 که مې هره وينا در شي يا گوهر شي
 په نارو به ما بيدار کړ که اوده وي
 زه مکتوب غوندي په پټه خوله گويا يم
 کښت د عشق په توده زمکه آسان نه دي
 دا يار نه دي چه هجران له ما نه بيل کړ
 زه رحمان بې خپله ياره هيڅ نه غواړم

عالمان دي روښنايي د دې دنيا
 که څوک لار غواړي و خدای هم و رسول ته
 کيميا گر که د کيميا په طلب گزړی
 په مجلس د عالمانو به سره زر شي
 جاهلان دي په مثال د مردگانو
 چه مرده ئې له نفسه ژوندي کيږي
 هر سړی چه رتبه نه لري د علم
 زه رحمان حلقه بگوش د هر عالم يم

لا ئې نه حسابوي د ځان بها
 په هيڅ شان ئې موندی نه شي انتها
 لکه ذات د ويښته نشته دي په ها
 تل به گنج باندي پراته وي اژدها
 چه په سر کاندې اودنړی د سوها
 چپ و راست مې رقيبان دي هزارها
 لکه زه د يار په غم کښي يم تنها
 زه رحمان نعوذ بالله منها

نه گروهيري په ژړا آشنا ځما
 ستا د غور نه ده لائق وينا ځما
 راته وينښ اوده شه دلربا ځما
 لاندي کړله خاموشي غوغا ځما
 سمندر بويه په دې صحرا ځما
 دغه روح له تنه شه جدا ځما
 که قبوله خدای ته وي دعا ځما

عالمان دي د تمام جهان پيشوا
 عالمان دي د دې لاري رهنما
 همدمي د عالمانو ده کيميا
 که څوک کاني وي يا لوټه د صحرا
 عالمان دي په مثال د مسيحا
 عالمان دي واړه هسي اوليا
 سړی نه دي خالی نقش دي گويا
 که اعلى دي که اوسط دي که ادنا

چه واده ئې کا په ډول او په سرنا
 که مي هر خو دلبري او دلجوئي کا
 په يوه گړۍ می يار هم مي آشنا شي
 دا زه خپله تسلي کړم يار ئې بولم
 يو زمان و يو دم بې خپله صنمه
 هر سړی په يوې چاري خدای مشغول کړ
 ما بې عشقه بل هنر نه زده ناصحه
 چه مي غوړ په نارو نه باسي حيران يم
 بې د يار له ښه ديدنه دي خدای نه کا

بيا پرې وايي زمانه د وير وينا
 زه پوهيرم د خپل يار په استغنا
 بيا مي بله گړۍ نه گڼي آشنا
 خه ياري ده د ناتوان او د توانا
 زه بهتره تر بقا گڼم فنا
 زه مشغول کړم رب د ترکو په ثنا
 بخښنده شه که نادان يم که دانا
 پروا نه لري واره دي که برنا
 د رحمان په زړه کښي بله تمنا

دا دنيا د بې وفا
 نه ئې مخ شته نه ئې خټ شته
 په يوه گړۍ ئې مخ وي
 په يوه گړۍ د ستا وي
 په يوه گړۍ ئې درد وي
 په يوه گړۍ ئې خوف وي
 په ساعت کښي بقا وي
 په ساعت کښي ئې سکوت وي
 په ساعت کښي ئې خندا وي
 په ساعت کښي ئې وفا وي
 په ساعت کښي ئې افلاس وي
 چه نه شان لري نه شکل
 خدای څوک پيښ مه کړه رحمانه

بې وفا ده بې بقا
 لکه لوتنه د صحرا
 په يوه گړۍ ئې شا
 په يوه گړۍ ئې خما
 په يوه گړۍ دوا
 په يوه گړۍ رجا
 په ساعت کښي ئې فنا
 په ساعت کښي ئې غوغا
 په ساعت کښي ئې ژړا
 په ساعت کښي ئې جفا
 په ساعت کښي ئې غنا
 کله دا شي کله دا
 په دا هسي رنگ بلا

تور تپ سوي يم په غم د هر آشنا
د بل طمع توقع کيږي له ما
واړه غواړي خپله خپله مدعا
لاس مي نه رسي د هيچا په دوا
ما به څه کا څوک چه نه لرم دنيا
چه کور نه دي دا مي گور دي په صحرا
څوک به څه کا له هغو سره خندا
تر هغه آشنا بهتر دي نا آشنا
څه به زيست شي له رحمان سره د چا

ځان صياد کړه د عنقا
سپوږ په آس شه دهوا
اوبه وڅښه د بقا
په آسمان لکه عيسا
چه دروښيي کيميا
که حاصل کړي واړه دا
له خوبانو د وفا

سبا خواست کوي له خدايه د بنوروا
ليونی کړې ډير حرص ډيري هوا
يوې گيلوي مختورن کړې هم رسوا
نور به څه کړې په جهان د چا پروا
دا زحمت له خدايه غواړې که دوا
خدای دي نه کا نابينا د چا پيشوا
و چارپای ته څه روا څه ناروا
په معنی کښي نابينا دي ناشنوا
چه له دینه له مذهبه وي سوا

په بنادی بناد شوي نه يم د هيچا
که زه طمع توقع له بله نه کړم
که مي ورور که مي عزيز که مي فرزند دي
په هر کور کښي رنځوران راته پراته دي
د دنيا خبري واړه په دنيا شي
که په کلي کښي مي کور دي زه گمان کړم
چه څه کار پرې نه پوره وي نه نیمگري
چه ئې ښه توبه و بله سره نشی
په توده زمکه استوگنه ده مشکله

که خپل زړه غواړي له چا
د حباب کلاه په سر کړه
لکه حضره سي پاڅه
له زمينه قدم کړې ده
دهغه استاد شاگرد شه
دا چه ما درته بيان کړه
هاله طمع کړه رحمانه

که نمابښام تر ستوني ښکته کړې حلوا
په هيڅ حال کښي دي قرار و صبر نه شي
تمام عمر تر آشنا تر عزيز پوري
چه په خپلي رسوايي دي پروا نشته
چه د نفس دپاره لاس و چا ته نيسي
نفس بې شماره عالم پرې يست و کوهي ته
په روا په ناروا کله پوهيږي
چارپايان که غور و سترگي لري څه شو
زه رحمان له هغه علمه پناه غواړم

سل ځله که وځوري ناصحان ځگر ځما
 صبر ستا په عشق کښي دا خبره څه اوږه څوک
 ستا له محبته جاروا ته ځما دروغ دي
 واړه معشوقې د عاشقانو خبر اخلی
 هيڅ اندوه مي نشته بې د ستا له جدائيه
 خوب د کور و کلي په نارو ځما برهم شه
 کل واړه جهان که ما رحمان لره دلبر شي

بيل به وبله نه کا درد ستا و سر ځما
 نشته د دې چاري توان يو موي قدر ځما
 ولي خاوري نه شي په دا لار بشر ځما
 بې له تا چه نه اخلې يو دم خبر ځما
 نور اندوه به څه وي تر دغه بتر ځما
 څه چل دي چه نه شي ستا په زړه اثر ځما
 چري دي دلبره بې تا بل دلبر ځما

هسي ياد يې هميشه مدام ځما
 هر کلام چه بې د ستا له ياده وکړم
 بې له تا که زه آرام کړم په سل رنگه
 ننگ و نام که ستا په مينه له ما درومي
 چه قايم شوم په مقام د عاشقۍ
 خو د عشق په خمخانه ئې داخل نه کړم
 نن دي وقت دي که مي آه و فرياد اورې
 هزار جام و صراحی دې فلک مات کړه
 زه رحمان به دا ناکام کوم تر کومه

چه اوراد يې په هر صبح و شام ځما
 سل توبې دي په هغه کلام ځما
 نه شي نه شي په هيڅ رنگ آرام ځما
 زار شه ستا تر ميني ننگ و نام ځما
 هير شه دلته واړه بل مقام ځما
 پخته نه دي دغه عقل خام ځما
 څو چه خاوري نه دي هر اندام ځما
 څو به گرزي په دا دور جام ځما
 وايه کله به حاصل شي کام ځما

چه هر چا ليدلي نه وي يار ځما
 هر هغه چه وي دلبر ځما ليدلي
 سر ځما درگاه د هغه يار عزيز وي
 ما بې له عشقه بل څه څيز نه دي زده کړي
 خدای دي يو له بله هيڅوک آزار نه کا
 ياره ستا په جدایی او په ډير غم کښي
 لوي هلک کړي همه واړه ستا خبري
 زه رحمان به لاف په عشق څه وهمه

خير دي دا که وایی بد په کار ځما
 نه به کا انشاءالله انکار ځما
 بې له دې نه شته بله لار ځما
 چه څه دي هم دا دي واړه کار ځما
 اي دلبره ماخله ته آزار ځما
 سيند د اوبښو درومي په رخسار ځما
 گفت و گو نشته بل څه په ديار ځما
 خود به ځان څرگند کا انتظار ځما

سر ځما سامان ځما څار شه تر جانان ځما
ريان ځما نقصان ځما واړه د يار هجر دي
مېنېک ځما زعفران ځما ستا د کوڅې خاوري دي
گل ځما ريحان ځما ستا رخسار و زلفي دي
فکر ځما توان ځما ستا په غم کېنې نه رسي
آه ځما افغان ځما هيڅ په تا اثر نه کا
زړه ځما چشمان ځما بې له تا هيڅ حال نه لري
دا پيران شيخان ځما ستا په غم کېنې نه رسي
باغ ځما بستان ځما بې تا ميوه نه نيسي
وصل هم هجران ځما اې رحمانه خير دي

بادشاهي لري هر يو غلام د ستا
پخته کله دی چه لاف د پختگي کا
خو هم همره ئې نظر په ننگ و نام وي
هميشه به له مقامه بې مقام وي
چه په خپلو وينو گل غوندي غرق نه وي
صبح و شام په هغو خلقو باندي يو وي
بل کلام ئې په زړه کله اثر کاندي
فراموش کاندي همه نوري مستي
دام د ستا د تورو زلفو عالم گير دي
زه رحمان دعا سلام په هغو وایم

د خاصانو په ځای ناست وي عام د ستا
پختگان دي په دې خم کېنې خام د ستا
چا چه نه وي اوریدلي نام د ستا
هغه څوک چه لټوي مقام د ستا
و به نه ويني رخسار گلquam د ستا
چه آرزو لري هر صبح و شام د ستا
چه تر غور ئې شي شیرین کلام د ستا
هر چه نوش کاندي باده په جام د ستا
تنها نه یم نېستی زه په دام د ستا
هر چه ما لره راوړي سلام ستا

هر چه وويني په سترگو روي د ستا
 بې دماغه په تر سر و تر مال تېر شي
 كه لوئي كړې څه بې ځايه خو ئې نه كړې
 نو بهار دي عالم سیر د بوستان كاندي
 د عیسی له دمه دم وهلي نشم
 هم په دا مي له چشمانو رود بهیري
 همیشه ئې زړه په اور باندی سپند وي
 د لړم لاشه ئې ما ته وي په زړه كښي
 و زنځیر وته ئې څه لره را كاري
 و گړنگ وته پخپله ځان پرې باسي
 كه ته سل ځله ځما ئې زه د ستا يم
 گل لڼه شه د بلبل په آه رحمانه!

مخ ئې كور وي همیشه په سوي د ستا
 چه يې تېر شي تر دماغه بوي د ستا
 چه په دا رنگه قامت دي لوي د ستا
 خدای و ما و نه بوستان كړ كوي د ستا
 چه خوله بېرته شي په گفت وگوي د ستا
 چه ياديري مي قامت دل جوي د ستا
 و هغو ته چه څرگند شي خوي د ستا
 چه ئې نقش وي په زړه آبرو وي د ستا
 ليونیو لره بس دي موي د ستا
 چه و زړه وته پرې باسي روي د ستا
 تلوني نه دي له ما جست و جوي د ستا
 نه گروهيري يار په هاي و هوي د ستا

خوی كه په دا شان وي دل آزار ستا
 حيف چه اوريدي شي لیدی نه شي
 بيا دوباره نه گوري و بل ته
 خدای زده چه ته يار د كوم يوه ئې
 ځاي د پښو اينودو مونده نه شي
 بل به هسي نه وي كه خدای كاندي
 بل گمان په ما باندي و مه كړه
 عشق له حُسنه حسن دي له عشق
 ته ځما مطلوب يې زه طالب يم
 ته كه تازه گل د نو بهار يې
 جور دي كه جفا ده كه ستم دي
 جور و جفا څوك په بها پلوري
 يو تار كه ضايع شي ستا د زلفو
 سل ازمينستونه دي را وكړه
 تير يم زه رحمان له هره كاره

څه ښادي به كاندي طلب گار ستا
 حسن و لطافت پرې وار ستا
 هر چا چه ليدلي دي رخسار ستا
 هر طرف ياران دي صد هزار ستا
 همره عاشقان دي په دربار ستا
 ما غوندي خاكسار و هوادار ستا
 عمر واړه زه و انتظار ستا
 ته نگار ځما يې زه نگار ستا
 ته ځما طبيب يې زه بيمار ستا
 زه يم عندليب په لاله زار ستا
 واړه مي منلي دي يك بار ستا
 زه يم د جوړونو خريدار ستا
 ځان به صدقه كړه په هر تار ستا
 حيف دي چه لا نه شي اعتبار ستا
 اوس مي ملا تړلې ده په كار ستا

ستا په خیر نه دي خوبان لیدلي ما
هیڅ وفا له عاشقانو سره نه کا
چه مي ستا و ښکلي مخ ته دي کتلي
د زړه غولي مي نیولي ستا غمونو
چه مي کار د عاشقی په لاس کښي واخیست
نور غمونه مي له زړه نه دي وتلي
زه رحمان بې یاره خوب و خندان نه کړم

نه په غورو چري اوریدلي ما
دلبران دي واره ازمایلي ما
بل یو مخ ته نه دي بیا کتلي ما
نور غمونه نه دي له زړه ویستلي ما
دي له بله کاره لاس وکښلي ما
ستا غمونه په کښي دي کرلي ما
بې ده نه ده خوب خندا پسندلي ما

چه امید په عمارت د دې دنیا کا
د آسمان توسن هیچا نه دي تېرلي
نه لیوه په آدمیت آموخته کیري
له فلکه د وفا امید باطل دي
زمانه په اسلام کفر سمه گزۍ
فما د دهر علامت په سترگو ولید
هیڅ امید مي د ایام په گردش نه شي
په خپل عمر به هیچا لیدلي نه وي
که د گلو غنچه کیږم په دستار کښي
که وزورو وته لاس کړم خاوري کیري
جدائي د خدای بلا شوه نه نتوانیرم
همره صبر دي عاشق څخه له کومه
که د اور جامه را واغوندې دلبره
په خپل عشق کښي که څوک بد را باندي وایي
ملامت په عاشق ښائي دا دستور دي
عاشقي ننگ و ناموس دي وبله لري
که زه طمع کړم د گلو له طالع نه
که زه خان ژغورم په عشق کښي له عالمه
همیشه به په عالم کښي وي سرخ رویه
دا ځواب رحمان هغه کا چه دولت وي

د کاغذ په کشتي سیر د دریا کا
څوک به څه زنگ سورلي د باد په شا کا
نه امید د مروت شي له افلا کا
کله دیو له آدم زاد سره وفا کا
فرق د تور و د سپین کله نابینا کا
په هر دم هزار پیدا هزار فنا کا
چه فرصت به په خپل دور و مارا کا
هغه چاري چه دي هر ساعت په ما کا
شوم طالع مي هلته خار ځني پیدا کا
که د خاورو په آرزو شم استغنا کا
خوشي زړه مي په دیدن پسی ژړا کا
چه د نن وعده موقوفه په فردا کا
په نظر ځما جلوه لکه دیبا کا
زه گمان کړم چه همه ځما ثنا کا
چه روغ خلق په رنځور پوري خندا کا
په روښانه ورځ به څه رنگ څوک غلام کا
ما عاجز لره د گل په ځاي خار را کا
زمانه مي په جهان باندي رسوا کا
چه ثنا لکه بلبل د خپل آشنا کا
که دلبر د دیدن مي پیاپی را کا

ځاي ئې بر شي تر افلا کا
 چه ئې ستا د درگدا کا
 بادشاهي و ته نور شا کا
 نه په ارض نه په سما کا
 نه په دين نه په دنيا کا
 ځان جهان واره فنا کا
 ستا په مينه کښي تالا کا
 ترکه خپله مدعا کا
 دي هم مخ په هغه خوا کا
 له هغه سره جفا کا
 له هغه سره وفا کا
 خوله تا سره خندا کا
 خو په تا پسې ژړا کا
 ستا په ذکر مشغولا کا
 که څوک مينه په رښتيا کا
 چه رحمان وايي هم دا کا

هر چه ستا کوڅه ماوا کا
 ځان هاله ورته بادشاه شي
 چه د ستا د درگدا شي
 نظر بې د ستاله رويه
 مينه بې د ستاله مخه
 ستا په مهر و محبت کښي
 د دنيا کورو وگړي
 رضا ستا په رضا کيږدي
 و هر خوا ته چه ستا مخ شي
 چه له چا سره جفا کړي
 که له چا سره وفا کړي
 که په عمر چري خاندي
 که په عمر چري ژړي
 که مطلب ئې د ديدار وي
 د رښتینو مقام دا دي
 عاشقان په عاشقي کښي

صد چندان لکه جفا همزه وفا کا
 يو په سله همزه مينه يار په ما کا
 مجنون ځکه په ليلي پسي ژړا کا
 نه يوازي دغه ناز په ما و تا کا
 فرښتي چه ئې د حسن تماشا کا

هسي نه چه ځما يار واره جفا کا
 لکه زه چه په خپل يار باندي مين يم
 زړه ئې وړي په احسان دي نه په جور
 درست جهان د خوږويانو ناز بردار دي
 نه به گوري رحمان خشکل هغه مخ ته

چه فرهاد غوندي کوهکن وي څه به خوب کا
 چه ئې هر نفس رفتن وي څه به خوب کا
 که د سلو شپو کړمن وي څه به خوب کا
 چه په اور کښي ئې وطن وي څه به خوب کا
 د هغو چه يار دشمن وي څه به خوب کا
 هر چه تا غوندي غمجن وي څه به خوب کا

هغه ژوي چه مين وي څه به خوب کا
 هر نفس د سړي تله دي له جهان
 چه سبا له خپله ياره جدا کيږي
 عاشقي ده خدای له اوره پيدا کړي
 د رقيب له جوړه خوب د عاشق نه شي
 خوب خدا په بې غمی کيږي رحمانه

چه په سترگو کښي ئي خار وي څه به خوب کا
 خوب له ياره سره هم د عاشق نه شي
 په دنيا کښي خوب هغه کا چه نادان وي
 کوم طالب مطلوب موندلي دي په خوب کښي
 ديدار نه دي چا په پټو سترگي کړي
 بله لار د مرگ له لاري گرانه نشته
 هر نگاه د دلبرانو ذوالفقار دي
 زه رحمان د يار بنده و خدمتگار يم

هغه ژوی چه بې خدايه محبت کا
 محبت بې خدايه واړه د زړه رنځ دي
 خر خاري ده چه ئي يو له بله کاندې
 نتيجه ئي ريش کنده جامه پاره وي
 هغه سراي لره به تله ور باندي گران وي
 بلهوس به نه پتنگ و پروانه شی
 چه د تورو زلفو سوزيدي چا وشي
 رحمان ځکه د ريار متابعت کا

اورنگ زيب چه آرايش د تخت و تاج کا
 به جهان کښي به ئي پاتي ښه بد نوم شي
 اوبه سترگو لره لارې اور د زړه شه
 جدائي ځما په زړه کا هسي چاري
 ځما اوښي چه پيدا د زړه له ريم شوې
 زه غمجن د عيد په جشن خبر نه شوم
 هر ناوک چه د قضا له شسته خيژي

تخت و تاج به ئي مرگي تاخت و تاج کا
 که دي چاري د کسري او د حجاج کا
 څوک به خشکله ژوندون په دا مزاج کا
 لکه باز چه په تارو او په دراج کا
 لکه اور چه له کبابه نم اخراج کا
 که نور خلق هاي و هوي ته احتياج کا
 زمانه د رحمان زړه ورته اماج کا

ورځ چه بده شي عاقل او دانا څه کا
 مور و پلار خو نیک فرزند له خدایه غواړي
 یار له یاره په لوی لاس کله بېلېریږي ښیر و په دعا
 څه شي کړوني خدای دي
 بخت په زور و په زر نه دي چا خپل کړي
 ای رحمانه پتنگ عذر شه چه وسه

د بې دردو همدې به دي بې درد کا
 صحبت بې تاثیر نه دي دا حدیث دي
 هر کالي چه څوک په زمکه باندې کیردي
 په مجلس د ویر ژړلیو څوک ور مه شه
 چه دوئی له میانه لري شي رحمانه

که په گنج د شاهي فخر شهريار کا
 خرغه پوښه په خرغه کښي دي موندلي
 پتنگانو لره خدای ورکړه په اور کښي
 نیک ساعت په بد بدل د هیچا مه شه
 نس د گور و د مور یو دي په معنی کښي
 د بېړۍ په ډوبیدو چه رب راضي شي
 هغه مخ چه مادر زاد ښایسته نه وي
 یار د ناز له خوبه پاڅې پسي گرزي
 نیمې شپې ئې یار تر سره پوري کښيني
 د مستۍ د هوښیاری یون خرگند وي
 د بلبلو نغمه زاغ کولي نشي
 رحمان هسي بې وقوف سوداگر نه دي

عاشقان ئې د دلبرو په رخسار کا
 هغه خط چه په دنیا کښي دنیا دار کا
 هغه عیش چه ئې بلبلۍ په گلزار کا
 په وصال کښي غم د هجر ورد و څار کا
 خو په چا ئې تور لحد په چا بازار کا
 بیا ملاح د زړونو کله هلته کار کا
 مشقت د مشاطې واره مردار کا
 چه فلک د عاشقانو بخت بیدار کا
 لکه شمع چه څوک بله په مزار کا
 په هر چا کښي چه څه وي هسي رفتار کا
 هر سرود آواز په طور د خپل کار کا
 چه د دین متاع بدله په دینا کا

که سړی د خپلي پوهي تقصیر نه کا
خواه مخواه به د تقدیر شوی ور پېښ شي
د هغو چه بخت بيدار وي غم ئې نشته
دا له خپلي کم پوهی مونږه څه وايو
دلگيري او خوشحالي که په خپل لاس وي
معرفت د خدای څرگند دي په هر څه کښي
دا نفس په مثال برق صورت فانوس دي
د دنيا سړی همه وایه درماند دي
کوم واده کومه کوژدن ده په جهان کښي
په خوله هر یو سړی اسم د پیر اخلي
دغه نښي د قیامت نه دي نور څه دي
هسي چاري له ناصحه واقع کيري
په مرده پسې تکبیر و کاروان شي
په دنيا پسې درست عمر زهيريږي
د عيال دپاره تیر تر سر و مال شي
رحمان گرم دي چه نارې د هجران اوري

د خدای کره به څوک په پوهه تغیر نه کا
که څوک هيچري نظر په تقدیر نه کا
که هيچري بيداري و شبگیر نه کا
چه فلاني سړی تالاش و تدبیر نه کا
په خپل لاس به خپسر هيڅوک دلگیر نه کا
سترگي وخوره چه څوک همره نظیر نه کا
برق به هيڅوک په فانوس کښي اسیر نه کا
کوم بادشاه دي چه منت د وزیر نه کا
چه فلک ئې و آخر وته وير نه کا
ياري څه پکار چه نغوته د پیر نه کا
چه د پلار ويل په زوي څه تاثیر نه کا
چه له شرمه ئې هيڅ غل وکا سیر نه کا
څوک گمان په ځان د هسي تکبیر نه کا
ځان یو دم د خدای دپاره زهير نه کا
دل جوئي په يوه ټوک د فقیر نه کا
و آشنا وته کاته په څیر څیر نه کا

چه امید په عمارت د دې جهان کا
د اوبو په مخ د کرځي بقا نشته
نادانانو هسي دین په دنيا بایلو
د دنيا و دین نسبت و بله نه شي
عشق د نفس له خاصيته ميره دي
لکه کار د گوش و چشم سره بیل دي
په پیری کښي د ځوانی خیال دي هسي
بې درگاهه ئې بل ځاي د رحمان نشته

لکه کرښه په اوبو هسي نشان کا
په نابود باندی ناحق د بود گمان کا
لکه وړکي دُر بدل په پاره نان کا
اور اوبه سره استوگنه په څه شان کا
کالا سترگو به څوک څنگه په دهان کا
هسي دین و دنيا حکم په ځان ځان کا
لکه څوک چه د باغ سیر په خزان کا
په سفر استوگنه څو مسافران کا

عاشقان د ناصحانو وينا نه کا
 واپه جور د دې دهر مي قبول دي
 چه د گلو پریشاني شوه ور څرگنده
 و سیلاب ته د ډنډوکي څه حاجت دي
 دنیا کل په احمقانو ده ودانه
 چه ئې زړه وي په هوا پوري تړلي
 بې هنر دي چه څوک دین په دنیا پلوري
 که څوک وائي هوښیار کوم دي وایه دا دي
 گدائي که ورپېښیږي ځای ئې دا دي
 چه بیدل ئې په یوه نگاه رغیږي
 هر چه زړه ئې وي په یار باندي بایلي
 چه تر غور ئې وي وينا د آشنا شوې
 و به نه رسي د یار تر بلند بامه
 زه رحمان د هغه یار په ژړا خوښ یم

مست هاتي د ماوتانو پروا نه کا
 که خدای ما له خپله یاره جدا نه کا
 غنچې سر په زانو کښېښود خدا نه کا
 زړه چه ژاړي سترگي څه رنگ ژړا نه کا
 دانا ځکه وابستگي د دنیا نه کا
 د حباب عمارت ځکه بقا نه کا
 هنرمند سړی دا هسي سودا نه کا
 چه بې خدایه نوره مینه په چا نه کا
 هر بادشاه چه دلجوئي د گدا نه کا
 څه انصاف دي چه دلبر ئې دوا نه کا
 نوره مینه په چا بې له آشنا نه کا
 هغه غور هر گز په نوره وينا نه کا
 چه د زړه غولي روش په ژړا نه کا
 که اغیار مي خدای له میانه پیدا نه کا

زړه مي بې خپله نگاره آرام نه کا
 بې ناکامه زیست محال دي په دنیا کښې
 د آسمان مانۍ به هم قرار نه وي
 گاه ئې کښینوي په تخت کله په خاورو
 بې له سروي چه آزاده خدای پیدا کړه
 کوه و دشت هم د خزان له غمه ریردي
 چا چه سر دي په سجده و یار ته ایښي
 چه ئې کپه د یار په لوري لوښتې
 نشستن د عاشق نشته لکه شمع
 چه محظوظ وي په تش بوي د مهرویانو
 چه لذت ئې د سرو شنډو وي موندلي
 په هغو د لعلو لبو مي حرام دي
 رحمان هسی و خپل یار ته بې حجت دي

کامراني را څخه غواړي ناکام نه کا
 د کوم آس په خوله کښي دخل لگام نه کا
 مالک ځکه قصد د قصر و د بام نه کا
 زمانه رضا د هیچا مدام نه کا
 ترکې ځکه و هیچا ته سلام نه کا
 ځکه زرکه و چمن ته حرام نه کا
 دوباره له دې سجوده قیام نه کا
 لکه بحر هسي درومي مقام نه کا
 خو صورت د عشق په اور کښي تمام نه کا
 هغه فکر د بوسې د پیغام نه کا
 نوره مینه د شرابو په جام نه کا
 څو دا نور لذت په خپل سر حرام نه کا
 لکه عذر چه صاحب ته غلام نه کا

خُما اوښی چه دا هسي شست و شو کا
د عاشق د سښې چاک به ور څرگند شي
تل ئې مخ وي تر خوبانو پوري وللي
د عشق اور چه شمع خود په سر قبول کړ
گل څه نه وايي چه غرق په وینو ناست وي
زه که مرگ غواړم بې یاره خو گرم نه یم
معشوقې په محنت نه دي چا موندلي

خو یو ځله ئې تاراج په جفا نه کا
که ئې سر په بوسه ورکړم زه پوهیرم
چه په خپله رضا تللي مادر زاد وي
خو ئې خپله مدعا حاصله نه وي
که ئې سل ځله دعا کوم په عمر
که آهو نه آتشین پسې وکارم
که رحمان په عاشقۍ کښي آرام غواړي

یار له یاره سره مهر و وفا نه کا
چه قبول به دغه عجر خُما نه کا
هغه هیچري د نورو رضا نه کا
مهرویان په خوله د خضر سودا نه کا
گوش و هوش د دعاگو په دعا نه کا
لکه سروه له خزانه پروا نه کا
دا خو واره ناروا که ناروا نه کا

ب

هسي مست يم ستا د شونډو په شراب لاس د ستا په مينه اچوم و گل ته دا سرخي و سفیدي ده ستا په مخ کښي څه اثر به ځما اوښي په تا کاندې عاشقان دي سترگي روڼي کا په عشق کښي ما چه خال د ستا د ورځو په ميان وليد ښاپيرۍ چه ليدئ نه شي سبب دا دي چه صباح شي ستا تر مخ پوري شرميري حجاب واخله مخ کړه تور د هغو خلقو هسي نه چه زه دلبر و تا ته وایم سستا د مخ په ورق باندي خط و خال دي ستا د حسن حساب هيڅ را څخه نه شي يو کتاب په سره بن کښي چا و نه کړ

چه به نه وي بل دا هسي مست خراب لکه بوتې ته لاس اچوي غرقاب که ځما په مخ باران دي د سحاب لا تازه شي اور په اوښو د کباب دا خواب نه دي منزل گاه دي د سيلاب نه بل هسي رنگ امام شته نه محراب مخ د ستا له غمه نغاړي په حجاب ځکه زیست په توره شپه کاندې ماهتاب چه تحسین کا ستا په دور د آفتاب خدای دي تا لره درکړي دا خطاب د مصحف په صحیفو باندي اعزاب هم په دا چه بې حساب دي بې حساب بې رحمانه چه ئې وکړ دا کتاب

لاس مي وټړي د زلفو په طناب هسي آب ئې دي د دوو سترگو په تیغ کښي چه توسن د فلک زین کاندې له نازه په درگاه ئې درويزه کاندې د حسن چه په یاد کښي مي سرې شونډي سپين رخسار دي چه د مخ و آب و تاب ته ئې نظر کړم چي نسیم ئې د زلفينو را پیدا شي چه د سپي آواز ئې واورم هسي خوښ يم ما وې مخ ئې گوندي ووينم په خوب کښي په غزل کښي خو دوه بيته انتخاب وي

بيا مي وسپاري د سترگو په قصاب چه بې سره په سر نه لري حباب دا هلال ئې په ځاي راشي د رکاب کنډولی په لاس سپورمۍ هم آفتاب له چشمانو مي بهيري سره شهاب راته هيڅ شي د گلونو آب و تاب درست مي ډوب کاندې په مېنک و په گلاب لکه څوک په نغمه خوښ وي د رباب باري چري شي بې ياره خورد و خواب د رحمان تمام غزل دي انتخاب

هر مطرب چه غوري تاو کا د رباب
 چه سامع ئې په نغمه په ترانه شم
 هم ئې تار هم ئې گفتار هسي اثر کا
 يو ئې ساز بل ئې آواز وي د لښتو
 خلورم ئې يو ساقې د خنگه کښيني
 دا خلور واړه فتنې په خلور کنجه
 شپږم وقت د نو بهار اووم خواني وي
 چه دا همره آفتونه سره ټول شي
 چه دا هسي دلبران پرې اثر نه کا
 را خرگند به شي پرهيز د پرهيز کارو
 زه رحمان له ريا زهده پناه غواړم

په دا تاو کښي ځما زړه کاندې کباب
 ديوانه شم گريوان څيري مست خراب
 چه هيڅوک ئې نه طاقت لري نه تاب
 دريم شعر پرې آغاز کړي انتخاب
 چه مخزي ئې نه آفتاب وي نه مهتاب
 او پنځم ئې صراحي د مي ناب
 اتم شغل د کباب نهم رباب
 ترو څوک څه رنگ ځني کاندې اجتناب
 يا به ديو يا به ديوار وي يا دواب
 که قادر شي په شاهد و په شراب
 د ريا زهد عذاب دي هم عتاب

ورقونه لټوم د هر مکتوب
 يا تنور دي يا دکان د آهنگرو
 په خندا خندا ځان اچوي واورته
 زه چه غم د مهرويانو را په زړه کړم
 گوره عشق څه رنگ آسان کړه و عاشق ته
 په ژړا ژړا تر هسي حده راغئ
 عشق دي دا چه معشوقه شه و عاشق ته
 هغه څه پوښتې له هجره له وصاله
 چه نظر ئې له صورته په معنی کړ

په کښي غواړم خال و خط د خپل محبوب
 چه په عشق کښي تصور کړم خپل قلوب
 خداي څوک مه کړه په حذبه د عشق مجذوب
 له دې غمه لاړ شي زړه را څخه ذوب
 دا مشکل مشقتونه د ايوب
 چه ځان پروند کړ په يوسف پسې يعقوب
 ښه رخسار د مهرويانو په اسلوب
 چه پخپله هم محب شي هم محبوب
 و رحمان وته يکسان شو زشت و خوب

راته هيڅ شي خپل تلاش و خپل ترتيب
گڼه نشته په جهان کښي بل طيب
که خدای دي نه کاندې خپل یار د چا رقيب
لکه څوک چه په وطن کښي شي غريب
که فرسنگ ئې وي تر میانه که جريب
هر چه وایي واړه ښه وایي ادیب
دوستي نه کا د رحمان سره حبیب

چه نظر کړم په قسمت او په نصیب
مگر خود پخپله خدای د چا طیب شي
را څرگند دي سود و زیان د رقیبانو
چه خپل یار د چا طیب شي مثال دا دي
چه غريب شي په وطن کښي فرق ئې نه وي
ما په عشق کښي هيڅ حاصل نه کړه بي غمه
دښمن هم د سړي کله کله دوست شي

ته په سل رنگه غایب
چه زه مست یم ته تایب
دا هم نه دي مناسب
زه مغلوب یم ته غالب
د مطلوب او د طالب
خدای په ما باندي واجب
چه ئې وکنیم په کاتب
د ارواح او د قـالـب
زه ئې پریښودم نایب
په څو رنگه عجایب
ځـمـا واړه مـراتـب

زه په سل رنگه راغـب
دا به څه رنگ شي دلـبـره
که له جوړه دي فـریـاد کړم
که څه وایم نه مـي رسي
څه سیالي برابري ده
دا ستا مهر محبت کړ
درد و غم دي هـمـره نه دي
جدائي ده پـیـره سـخـته
چه مجنون په ځانکندن شه
وصیت ئې راته وکړ
چه روزي دي شه رحمانه

ت

که مي وشي له دلبره ملاقات
 پس له دې مي دي استوگنه خدای نصیب کا
 ښائي دا که زه خپل یار وټه سجده کړم
 د خپل یار تر لعلو لېو به ئې څار کړم
 دا ځما د یار جلوه ده چه لیده شي
 تر ما لا په دلبرانو ډیر مین دي
 د ریا له زاهدې ځما توبه ده
 په ورځ پند و نصیحت وایي و بل ته
 دین ئې دام وي د دنیا په لار کښي ایښي
 د هغو په لور ئې سترگي وي ختلي
 زه رحمان له هسي اهله پناه غواړم

بیا به نه ځم له دې دره په حیات
 په دا در کښي که حیات وي که ممات
 هغه یار ځما قبله دي د حاجات
 که شکري وي که قند وي که نبات
 لکه نمر په صومعه و سومنات
 چه خبري کړي د کشف و کرامات
 چه ئې کاندې حوک په رسم و په عادات
 په شپه ناست وي د مغان په خرابات
 پرې را اړوي وحشیان د مخلوقات
 چه په لاس ئې سر سایه وي یا زکوات
 هر چه لاف کا په خلاف د مقامات

آفرین د عاشقانو په همت
 نه ئې هیچري تغیر و نه تبدیل وي
 که څوک سل نصیحتونه ورته کاندې
 چه په یار پسې تر ځان و جهان تیر شي
 که تمام عمر ئې یار په سترگو ناست وي
 که یو دم شي هغه یار ور څخه لري
 که دوزخ لره د یار په مینه درومي
 د عشق لار د توکل په پښو غوڅیږي
 په تالاش او په تدبیر کله مونده شي
 د عاشق خاطر له غیره پاکیزه دي
 خدای چه زړه د طالب کاني کړ رحمانه

چه په عشق کښي يك انداز وي يك جهت
 که تمام جهان پرې وایي ملامت
 غور ئې نه وي د هیچا په نصیحت
 څوک کولي شي دا هسي مشقت
 تمام عمر ورته ښکاري یو ساعت
 هغه دم شي ورته عمر د قیامت
 دوزخ هم ورته جلوه کا د جنت
 نه په پښو د ریاضت و دیانت
 چه موقوف وي هغه کار په عنایت
 د دریاب په مخ کښي نه وي نجاست
 کاني پریوت د طالب په عمارت

ث

چه ويلي مي له تا دي دا حديث
 چه آغاز مي کړ په مدحه د خوبانو
 په ثنا د دل پسندو دلرباو
 لکه باد د صبحدم چه غنچه وا کا
 چه اوصاف مي د سرو شنډو په کښي راوړه
 نه پوهيرم چه اوبه دي د حياتو
 د غونډ ژبو شاعرانو د خولې نه دي
 ستا و مخ ته که څوک شمس و قمر وايي
 که څوک وايي چه چا کړي دا حديث دي

د وصال شپه مي بدله په بيلتون شوه الغياث
 ما لا طمع د وصال د نعمتونو ترې کوله
 هغه چار چه مي په لاس وه زه پرې نه ومه پوهيدلي
 د وصال په طمع طوق د جدائي شه را په غاړه
 په حکمت په عقل پيټي د عشق څوک اخستي نه شي
 ما رحمان د يار وصال په آسای موندلي نه دي

يار ياري را سره نه که الغياث
 سرو و مال واړه ځما و دل آرام ته
 په حملو حملو مي زړه وړي نه پوهيرم
 خو چه را کاري چوگان په مخ د زلفو
 بيلتانه ئې پېښاور راته تنور کړ
 هيڅ سبب ئې موندی نه شي جفا کارندي
 په اخلاص و په راستۍ ورته ولاړ يم
 سل خبري که له صدقه ورته وکړم
 چه مي ويني له رقيه سره خاندي
 زه رحمان مدام د يار په زما درومم

نه ئې ترس شي نه ئې کرکه الغياث
 نه ارزيري په کنجکه الغياث
 آفريدی ده که خټکه الغياث
 کوي ځما دا خراب زړه که الغياث
 له خيبره تر اټکه الغياث
 نه پوهيرم چه په څه که الغياث
 يار جفا همږه په څه که الغياث
 يار يوه را سره نه که الغياث
 په ژړا مي ليمه سره که الغياث
 يار په خپله رضا تله که الغياث

ج

چه برهم کا عاشقي د چا مزاج
په آشنا پسې تل ژاړي په دوه سترگو
دواړه لاس ئې وي له دواړو کونو وللي
په هغو کښي چه څه بوي د عاشقي وي
ابراهيم ادهم څه هسي نادان نه و
مجنون هسي رنگ مين په ليلي نه و
ليونتوب له ليونو ته تلوني نه دي
که ئې سر لکه منصور غوندي په دار شي

حکيمان ئې درمانده شي په علاج
د اوبو په ځاي خوناښ کاندې اخراج
ډوب وي تل د عاشقي په امواج
په کښي نه وي بوي د رسم و د رواج
چه نظر ئې يا په تخت و يا په تاج
چه په نورو ئې موقوف و احتياج
که ئې راج په خونه ورشي که تاراج
دغه دار دي و رحمان وته معراج

ح

لکه باد د گل په بوي پسې پريشان دي ځما روح
لکه صبح د ژړا په ځاي خندان دي ځما روح
هم په دا د آينې په خير حيران دي ځما روح
هميشه لکه طوطي هسي گويان دي ځما روح
هسي رنگ په ضعيف تن کښي نمايان دي ځما روح
سر تر پايه د شبنم په خير چشمان دي ځما روح
شپه و ورځ لکه آفتاب په لار روان دي ځما روح
مسافر د هندوستان و خراسان دي ځما روح

په طلب د ماهرويانو سرگردان دي ځما روح
ستا د حسن و آفتاب ته چه سپارلي ځان شبنم دي
چه مي ستا د جمال عکس دي ليدلي په خپل ځان کښي
ستا د مخ د آئينې له برکته ځما جانه
لکه رنگ د ميو نابو چه لیده شي په ښښه کښي
منتظر يم د وصال و گلستان ته تل تر تله
چه حاصل مي له حسنه روښنايي شوه په طلب کښي
ستاه په زلفو په رخسار پسي رحمان شه بې وطنه

ستا هجران دي را پرودلي ځما روح
له صورته دي وتلي ځما روح
هسي شان دي تا وکښلي ځما روح
چه هيچا نه دي موندلي ځما روح
نه دي بله خوا ته تللي ځما روح
ستا په لور دي الوتلي ځما روح
سر تر عرشه دي وکښلي ځما روح
نور چا نه دي پيژاندلي ځما روح
چه ئې خ څه شان دي کوتلي ځما روح

ستا وصال دي را بخښلي ځما روح
ستا په مخ پسې مي درست وجود راهي شه
چه هر گز مَلِكُ الْمَوْتِ پرې نه پوهيري
ځان ئې هسي ستا په مينه پسې ورك كړ
که وي هم به تا څخه وي که خداي کاندي
بلبل نه دي دا چه الوزې په گلو
چه ئې خاوري كړ صورت د ستا په درکښي
ته ئې پيژنې چه څه دي يا څه نه دي
زه رحمان له خپله ياره خبر نه يم

خ

چه پیدا شو ستا چشمان دا هسي شوخ
 کج زلفان کج ابروان لکه چه ستا دي
 ډير غمونه شوخ شوخ سته په جهان کښي
 مگر د يو وي چه بې غمه وي په هجران کښي
 دا فتنې او فسادونه به وو چري
 د آشنا له غمه زړه د آشنا نه چوي
 چه يوسف ئې د دنيا په متاع ورکړ
 چه بوسه له ياره غواړي بې ادبه

نور به نه وي مردمان دا هسي شوخ
 نه لرم شته نه ماران دا هسي شوخ
 ولي نه لکه هجران دا هسي شوخ
 گڼه نه به وي انسان دا هسي شوخ
 که پیدا نه وي آسمان دا هسي شوخ
 آفریده کړ خدای جهان دا هسي شوخ
 پیدا مه شه بل کاروان دا هسي شوخ
 خدای دي نه کاندې رحمان دا هسي شوخ

کله شو لا کله خريدار يم ستا د مخ
 بې د ستا له مخه نور مي هيڅ په مخ کښي نشته
 هيڅ په سترگو نه وينم دا خپل صورت چه کوم دي
 درد و آه کارم بهانه د تماکو کړم
 نورو کړي واړه همگي د دنيا کار کا
 شکر چه ئې خلاص کړم د نور خلقو له مينه
 هره خوا چه درومم زه رحمان د زړه په سيل

تير تير سر ما له په بازار يم ستا د مخ
 هسي رنگ نټلي په ناتار يم ستا د مخ
 ډوب تر هسي حده په انوار يم ستا د مخ
 سوي لوغړن مدام په نار يم ستا د مخ
 زه هميشه غرق په انتظار يم ستا د مخ
 سر په سجده ايښي منت بار يم ستا د مخ
 بل مطلب مي نشته طلبگار يم ستا د مخ

ما سحر سبا ليدلي و د چا مخ
 دا خو مخ ځما و تا وته خدای هيڅ کړ
 ډير مخونه د جفا دي را څرگند کړه
 خو د مرگ په تماچه اوښتي نه دي
 زه په تا پسې راغلي په دا مخ يم
 ما به څه لره په تا پسې ژړا کړه
 د رقيب طمع مي نه وه ستا په در کښي
 زه به څه رنگ د رقيب و مخ ته گورم
 د چکنا چکنی بيلتون په نيمه شپه وي
 رحمان ستا په مخ دا ورانه دنيا گوري

چه مي درسته ورځ و نه لیده دا ستا مخ
 گڼه هر يو آشنا گوري د آشنا مخ
 لا به کله را څرگند کړې د وفا مخ
 اوښتوني له تا مه گڼه ځما مخ
 که ته نه وي ما به څه کول په دا مخ
 که موندې شوي بل د ستا په خير زيا مخ
 په جنت کښي دي رابښود د بلا مخ
 کله اهل سنت گوري د ترسا مخ
 ستا ځما په حال غماز شه د صباح مخ
 خدای بې تا ور څرگند مه کړه د دنيا مخ

د

ما د عشق عمارتونه کړل بنياد
لکه نوم دي د مجنون او د فرهاد
چه به نه وي بل دا هسي پير استاد
چه خوک غوث کاندې خوک قطب خوک اوتاد
خوک به څه کا په دا چارو اعتماد
نه استوگنه چرته کاندې نه استاد
که جمشيد و که بهمن و که قباد
که نمرود و که فرعون و که شداد
همه واره هسي پاتي شول نامراد
که ئې آل که ئې عيال و که اولاد
خپل صاحب لره په داد و په فرياد

هغه يار مي باور نه کړي په سوگند
لکه زيست وي په مجمر کښي د سپند
آبرو ئې د غلامانو خپل خاوند
په تاثير ئې هسي زه يم سر بلند
زه هم هسي په داد ور يم څرگند
هر کلام مي د لپږ شه دل پسند
په شکرو کښي هم نشته هسي خوند
حلوایانو څخه نشته هسي قند
بل به نه وي سخندان و هنرمند
ولي نه يم د زمري په څير گزند
ولي نه يم په دا چارو ډير خورسند
ما غوڅ کړي دي له ځانه بل پيوند
نه خليل نه دوازي يم نه مهمند
گويا پلار ته نصيحت کاندې فرزند
گويا کاندې په خپل ځان پوري ريشخند
بيا هاله دي و رحمان ته وايي پند

پادشاهانو که قصرونه کړل آباد
نوم د کوم يوه بادشاه هسي ياديري
عشق عاشق لره يو هسي پير استاد دي
دغه واره کرامت د عاشقي دي
د دنيا چاري همه واره فاني دي
لکه سوري چه د نمر په مخ کښي گرزي
هيڅ وفا ئې له هيچا سره و نه کړه
که جمشيد و که بهمن که کی قباد و
رسولي ئې تر مراده هيڅوک نه دي
نه چا ختم نه دعا ورپسي وکړل
زه رحمان د زمانې له جوړه درومم

زه که لافي د وفا کړمه هر چند
زه بې ياره هسي زيست کړم په جهان کښي
آبرو ئې د طالبانو خپل مطلب وي
لکه يار مي سر بلند دي په جهان کښي
لکه يار چه مي څرگند دي په جهان کښي
چه مي مدحه د خوبانو کړه آغازه
لکه خوند لري ځما خوږې خبري
هغه قند چه خدای ځما په خوله کښي کښيښود
لکه زه چه سخندان و هنرمند يم
په اشعار کښي قوتناک لکه زمري يم
هم په مدح و هم په هجو ښه پوهيرم
بې له عشقه که مي عيب که مي هنر دي
زه عاشق يم سروکار مي دي له عشقه
چه و ما ته نصيحت کا خوک په عشق کښي
هر سړی چه آئينه په لاس کښي خاندې
رنگ ريزان دي اول خپله ږيره رنگ کا

که قاصدي يې د مقصود
 هر چه درشي ستا په وړاندي
 هر چه دي سوي له خدايه
 رضا پاسله و قضا ته
 وهستی و ته جلوه کا
 ته و ځان و ته نظر کړه
 نندارچي د خپل صورت شه
 امتي د ابراهيم شه
 د غفلت له خوبه پاڅه
 مقيد و مشغول اوسه
 آسمان طوره په رکوع شه
 ټول اشيا د خداي ثنا کا
 که بيدار شي خود به واورې
 که اياز غوندي بنده شي
 ټول اسباب د بندو بدو
 که دانا يې و بله بيل کړه
 خو سپند نه شي په اور کښي
 ځان له خبثه پاکيزه کړه
 هلاک ځکه شي رحمانه
 رحمان بې د يار له ذکره

آواره کړه زيان و سـود
 وړه وگڼه بهه بـود
 وړه وگڼه نابـود
 مدام خوښ اوسه خـشـنـود
 لکه ابرهسي دود
 چه قبول يې که مـردود
 چه مسلم يې که جـهود
 تابع مه شه د نـمـرود
 خوبه اوسي خواب آلود
 په دعا و پـه درود
 زمين طوره په سـجـود
 په نغمه لکه داوود
 په هر لوري دا سـرود
 نور به ناز کړې په مـحمود
 مهيا دي هم مـوجـود
 فرموده و نـافـرمود
 نه وي خوند د بـوي دعود
 لکه بحر نامـعدود
 چه پاک نه شي دا وجود
 نه زده بل گفـت و شـنود

د

چه مي يار وليد په سيمه د اعيار گډه
دغه حق د بلبالنو په جانب دي
زه په وصل کښي هجران هسي پيڅمه
په اميدو د زلفو ونښتم په دام کښي
د ديدن په گدائي کښي مي ننگ نه شي
د وفا د گلو پاني په کښي نشته
زړه مي بې له خپل نگاره آرام نه کا
که پخوا تر آشنائي بيلتون لیده شوي
زه رحمان ئې د فردوس له غمه خلاص کړم

له غيرته مي ليمه شو په خونبار گډه
خداي دي نه کا مښگيرک په لاله زار گډه
لکه څوک چه خالي لاس وي په بازار گډه
روهيلي وم ساده دل په هندو بار گډه
درويزگر يم د بدانو په بازار گډه
کاشکي مه وي د دې دهر په گلزار گډه
که هر څو ئې کړم په نفس و په نگار گډه
هيڅ بنده به د خداي نه و په دا کار گډه
که په کلي په کوڅه شوم د خپل يار گډه

ر

همره اوسني مي بهيري په رخسار
هغه يار مي هسي ناست د زړه په سر دي
که څوک وايي چه مار کله په کټ خيځي
خود يار بيماري سترگي خدای خوني کړې
که په دار شم زه د يار له لاسه خوښ يم
بس کړه دا چه زه بهار پسي غوڅ غوڅ يم
همره جور لکه يار چه ما سره کا
دلبران کوډي جادو وکړي زړونه اخلي
چه د زړونو له نمانځلو بې پروا دي
په گريوان ئې تل د اوسنو باران ووري

چه غرقاب مي هم گريوان دي هم کنار
لکه اينبي د چا گل وي په دستار
زه خوړلي يم په کټ د زلفو مار
گڼه خون کله کولي شي بيمار
سروقد دي ځما يار ځما دلدار
خدای دي نه کړي لکه زه يم هسي يار
ياد مي نه دي همره جور د اغيار
هغه وايه چه بې کوډو وي دلدار
تروکه زړه د سړي يو سي څه پکار
نه ورکيري د رحمان د زړه غبار

چه دي زړه پوري ترلي استوار
ته خپل پلار و نيکه وگوره چه څه شول
تل وړنبي د ورستي پل دي پرې تيريري
هسي نه چه زه يوازي تا ته وایم
دعوي مه کړه په ناحق به ئې خپل نه کړې
چه استوگنه په پردي وطن کښي کاندې
که هزار قسمه وڅوري په يو کار کښي
چه سبا شگفته کيري ماښام رځي
که دي ورور که دي عزيز وي که دي يار وي
چه پيدا شي همگي واړه فنا شي

دا جهان دي د نيکه دي که د پلار
هسي ستا دي هم په دوي پسې رفتار
کړي نه دي چا په پله باندي قرار
راغله لاره ستا په طور صد هزار
پردی ښهر پردی ملک پردی ديار
هغه نه لري د هيڅ واک و اختيار
نه کا څوک په مسافرو اعتبار
څه امید دي په گلونو د گلزار
مه ئې ورور مه ئې عزيز گڼه مه يار
اې رحمانه دا جهان دي دا ئې کار

خو جفا قبوله نه کړې د اغيار
 چه اول ئې خار زرغون شي په پهلو کښي
 جنت چا په رضایت موندلي نه دي
 که مونده شوي خوشخولي په خوشبوي کښي
 آب تر لعلو د لاله گلونو ډير دي
 هسي زيب کا په بياض د رحمان شعر

و به نه ويني په سترگو مخ د يار
 عنچه هله شگفته شي په گلزار
 ولي بويه هر بنده لره خپل کار
 پروت به نه و په چندن باندي ښامار
 بخت دي دا چه څوک عزيز کاندې څوک خوار
 لکه زلفي د خوبانو په رخسار

څوک دي را کاندې قسم په کردگار
 زه دینار و درم نه لرم په کون کښي
 هم په دا چه نه له خايه چرته خوځم
 نه مي ښکته ملک ليدلي دي نه پورته
 آب و خور لکه آسپا په خاي را رسي
 لکه ونه مستقيم په خپل مکان يم
 توکل مي لاس پسې سره کړه په نکريزو
 چه ځما په باب کښي کښلي دي را رسي
 چه هژده هزار قومونه ئې پلار کړل
 کار همه په اراده د خداي موقوف دي
 غم به هيچري و نه کا په دنيا کښي

که درم لرم په کور کښي يا دینار
 ولي نور عالم مي بولي دنيا دار
 نه د هيڅ يوه مخلوق يم منت بار
 خبر نه يم په يمین و په يسار
 په خپل کور کښي مي سکون دي هم رفتار
 که خزان را باندي راشي که بهار
 چه په ځاي ئې کښيولي يم قرار
 که رحمت دي که زحمت دي وار په وار
 مړي مي دي هغه پرودرگار
 هيڅ موقوف نه دي د چا په انتظار
 که څه کيري د رحمان په اختيار

که د عشق لاره اغزنه وي هر گور
 که دیدن د يار مونده په انتظار شي
 تیغ د اسپنو محتاج د نرم آب دي
 له لوئي سر کشی ځما توبه ده
 خداي زده څه سودا به پيښه په بازار شي
 دا همه واره عاشق لره پيدا دي
 جفا ناز وجور و کبر د خوبانو
 راحت بې زحمته نه دي چا موندلي
 رحمان هسي په خپل يار پسې غوڅ غوڅ يم

د عاشق په پښو خپلې دي داور
 ځما سترگي دي شبنم غوندي ځاور
 قرب و حلم يو په سل دي زيات په زور
 خداي څوک مه کړه د آسمان په خير نسکور
 د بازار خبرې نه شي په خپل کور
 که تهمت که ملامت دي که پیغور
 ما په ځان دي قبول کړي لکه پور
 غم ښادي د دې دهر خور و ورور
 لکه غوڅ په خپل اولاد وي پلار و مور

دا څه مخ دي مـنـنـوـر
 دا څه زلفي دي مـنـکـيـني
 دا څه پيوسته ابرو دي
 دا څه سترگي دي قاتلي
 دا څه شونډي دي مـيـگـوني
 دا څه سپين سپيڅلي غاښ دي
 دا څه سيب زنځدان دي
 دا څه قد و څه قامت دي
 دا څه ملا ده باريک وضعه
 دا څه زړه دي د خوبانو
 دا څه يار دي نه پوهيږم
 دا څه بت دي څما ربه
 دا څه شعر دي رحمانه

دغه يار دي دا اغيار
 دغه گل دي دغه خار
 دا رقيب دي دا حبيب
 دغه عشق دي دغه عقل
 دا هجران دي دا وصال
 دا طاعت دا معصيت دي
 دا عالم دي دا جاهل
 دا رحمان دي دا جانان

هر چه نه وي خواري و زار
 تر پروني صدقه شه
 هزار حيف دي هزار حيف دي
 چه عاشق په عاشقي کښي
 نه پتنگ د خپل خراغ وي
 نه مجنون غوندي رسوا وي
 دواړه نه کيږي رحمانه

په طلب د خپل دلدار
 دهغه عاشق دستار
 هزار څه لا صد هزار
 نه حلال وي نه مردار
 نه بلبل د خپل گلدار
 نه منصور غوندي په دار
 يا به يار شي يا بيزار

هسي تله کاندي و گور ته ياران زر زر
 هسي زر زر مرگ په مونږ شتابي کا
 هسي زر زر دا دنيا و بله اوږي
 هسي زر زر صورتونه دي نږيري
 هسي زر زر دا شيرين عمر تيريري
 هسي زر زر ځنډول د بڼو نه وي
 لکه تله کاندي خپل کور ته کاروان زر زر
 لکه لو د پاخه کښت کا دهقان زر زر
 لکه اوږي و بله ريگ روان زر زر
 لکه رږي لاله زار په خزان زر زر
 لکه بحر چه بهيري روان زر زر
 لکه درومي له جهانہ رحمان زر زر

چه په زور ور سره نه ئې برابر
 زورآور اور و اوبه دي فهم وکړه
 زندگي که بې اوبو بې اوره نه شي
 خداي ور مه وله سيلاب د چا په خونه
 و دي نه لگيري اور په کور د هيچا
 چه ئې درست صورت غليل شي په اغزيو
 د هغه ديوال په سوري څوک کښي مه نه
 چه په گيډه دي څوخيږي مخ ئې وړک شه
 ناکرده سودونه ډير دي په جهان کښي
 و اوبو ته اچاوه نه شي ځان خور دي
 چه له آب و له حرمته سره نه وي
 زور آور که رسوي و چا ته فيض
 په ياري د زور آور و غلط مه شه
 په هر وقت چه ته غالب و دي مغلوب وي
 يا خو دا چه ته قدم ئې په در نه ږدې
 چه هنر کښي ياري د زور آوارو
 د هغو تر څنگه مه کښينه زړه ور
 چه ډوب نه شې يا و نه سيخې بشر
 تل هم نه دي هيچا ايښي په ټټر
 که په قطع هم اوبه وي د کوثر
 که روڼا ئې وي د شمس و د قمر
 وخوړ مه شه د هغې وني ثمر
 چه ولاړ وي لکه زوړند چاو د کمر
 که د سرو زرو چاړه وي يا خنجر
 سود هغه دي چه د خير وي نه د شر
 گڼه ډير دي په درياب کښي در گوهر
 خداي ور مه کړه و چا هسي سيم و زر
 له دې فيضه سره وگڼه ضرر
 مگر دا چه تر ده ته ئې زورآور
 ترو هاله ئې قدمونه ږده په سر
 دغه پسه ئې ځان وگڼه پدر
 زه رحمان کومه بول په دا هنر

پورته بدر را ښکاره شه ښکته نمر
 نمر سپوږمي مي په پالنگ د پاسه زغړي
 په سرو سپينو درو لعلو ئې غوړ ډک شي
 چه دي ووينم په مخ مي اوښي درومي
 بل مذکور د سخنگويو سترگو نه زده
 په شرابو کښي خوند نشته د شکرو
 که سل ځله پټ تر شونډو لاندي خاندي
 دا خو ما لره خداي را کړ گڼه نشته
 پس له دې به ئې په نام د ملک بولم
 که رحمان صاحب نظر باله شي ښائې

ښکته پورته واپه مخ دي د دلبر
 چه مي يار په بالښت ولگوي سر
 چه مي غوړ کاندي د اوښو په در در
 لکه موم چه په آفتاب شي برابر
 بې له دې ذکره چه الله اکبر
 د يار شونډې هم شراب دي هم شکر
 نه پټيري آب د لعل و د گوهر
 هسي بت په بتخانه کښي د آذر
 هم په دا چه نشته دا رنگه بشر
 چه مدام د يار په مخ لري نظر

تل به نه وي شگفته گلزار د عمر
 لکه سيند د اباسيند په غورزي درومي
 لکه برق چه مخ څرگند کاندي بيا نه وي
 سر کشي لري تر هسي حده پوري
 چه سمند ئې نه جلب لري نه واگي
 په ساعت د سلو کالو ياري پرې کا
 خپل صورت به د حباب په کمتر گوري
 نه له کوره چرته ځمه نه سفر کړم
 عاقبت به د اجل په مقراض غوخ شي
 بيا ئې وار په دا دنيا نشته رحمانه

نه به جوړ وي هميشه بازار د عمر
 هسي يون دي په تلوار تلوار د عمر
 هسي تيز دي بې سکون رفتار د عمر
 چه نيوی نه شي هيڅوک مهار د عمر
 خود به پريوزي عاقبت شهوار د عمر
 بې وفا په هسي رنگ دي يار د عمر
 که څوک وکاندي په زړه کښي شمار د عمر
 بې سفر مي غوڅيري لار د عمر
 پيوسته به مدام نه وي تار د عمر
 په هر چا باندي چه تير شي وار د عمر

زه تير شوي يم تر سر
 خو ژوندي يم په دنيا کښي
 د آشنا په طلب گرزم
 يو قدم مې دي په بحر
 دواړه لاس مې دي نيولي
 مناجات مې دي و خداي ته
 هميشه له خپله بخته
 چه په مائي پيرزو نه کړ
 هم ئې ونه ښوده ما ته
 عاشقي مې رب رسوا کړه
 نصيحت را باندي نه کا
 واوره غور باسه ناصحه
 په مولي مې دي سوگند وي
 چاوا ته مې بيرته نشته
 تر نينه به ئې خار کړم
 که مې سيم دي که مې زر دي
 زه رحمان تر هر څه تير يم

په طلب د خپل دلبر
 پرې به نه ږدم دغه در
 وچي شوندي ليمه تر
 بل قدم مې دي پر بر
 هم په شام هم په سحر
 که ئې ووينم بشر
 گلله منديم مرور
 د خوبانو و نو نظر
 بې له عشقه بل هنر
 په جهان کښي لکه نمر
 لکه موي هميره اثر
 کوتاه وایم مختصر
 هم په روح د پيغمبر
 چه عالم شه را خبر
 که مې سيم دي که مې زر
 که مې درکه مې گوهر
 تير به نه شم تر دلبر

په بزگۍ د هغه پاک پرودگار
 په سړي چه د سړي غرض موقوف شي
 احتياج هسي بلا ده په جهان کښي
 په ساعت کښي گدا شاه گدا کا
 چه همه عمر ئې تاج وي په سر ايښي
 چه قادر نه په درم و په دينار وي
 زمانې د رحمان زړه دي کباب کړي

موقوف مه شه په سړي د سړي کار
 نور بې آب و بې حرمته شي روزگار
 چه پلار زوي کا د زوي زوي پلار
 دا فلک ځکه باله شي کج رفتار
 ور په سر کاندي گيلوي د خس و خار
 په هغو باندي گنډونه کا انبار
 له احواله ئې څوک نه دي خبردار

که حق وایم همره ارت دي بویه کور
 خان په لویشت کړه چه دي خو دي اوږده سور
 ورکاوه شي هنرمند لره پیغور
 ملامت پرې وایه کیږي لور په لور
 ځاي لري که بې عزت شي هم سر تور
 هغه هسي ژوندون وسوزه په اور
 مگر هسي بې عزت وي ځني نور
 په هر ځاي چه سره جمع شي خمسور
 زیب کا هره کشیده په خپل انځور
 بینایان په پردي ملک شي کر و کور
 وران شي ښهر د یوه سړي په تور
 درسته خوله پرې بد نمایه شي هر کور
 واره بد شي که پنځه وي که څلور
 حبطه کاندې ناموس د پلار و مور
 باري نه شي دغه کار په زر و زور
 نه چه هر یو ښهر ډهلي شه یا لاهور
 د چا پنډ په سر په ملا تونډلي لور
 څوک ږیر کلي گرزاهو شي په خره سور
 بخت هیچا ور کړي نه دي چا له پور
 که د خدای چاري په پلار شوي یا په مور

پس له مرگه که څوک ارت غواړي خپل کور
 تر ځان زیاته کمه چار څه پکار نه ده
 چه جامه د چا کوتاه شي یا اوږده شي
 هر سړي چه په حساب کښي تیر و بیر شي
 چه لائق د ملامت او د تهمت شي
 چه عزت حرمت ئې نه وي په جهان کښي
 بې عزت سړي به خوښ د هیچا نه وي
 خپل مجلس ئې تر جمله مجلسو خوښ وي
 هر هم جنس د خپل هم جنس سره جوړ وي
 نا بینا په خپله سیمه کښي بینا وي
 درست صورت د یوه نوک په درد درد مند سي
 چه یو غاښ په خوله کښي زوړند شي یا ووزي
 یو سړي چه په کوږمه کښي د چا بد شي
 بد کرداره زوي پیدا مه شه له موره
 هر څوک خپله خوشنو دي له خدایه غواړي
 خدای په خپل قدرت څوک لوي و څوک هلك کړه
 د چا تاج زرین په سر تر ملا خنجر وي
 څوک په آس د پاسه سور وي توغ دوړاندي
 د تنگو پورونه هر څوک و بله کاندې
 اې رحمانه د خدای نوم به چا وا نه خست

لکه شام هسي سحر
 لکه سنگ هسي گوهر
 لکه خاوري هسي زر
 لکه خیر هسي شر
 همه واره برابر
 تر بدی وي لا بتر
 تر نیکی وي لا بهتر
 نه پرې ښه وي د چا زبر

په نظر د بې بصر
 لکه شام هسي سحر
 لکه سنگ هسي گوهر
 لکه خاوري هسي زر
 په نظر ئې معلومیږي
 که څوک ښه ورسره کاندې
 که څوک بد ورسره کاندې
 نه په بدو زهیريږي

په صواب و په خطاب ئې
 نه آگاه په خپل بهبود وي
 نه په عيب باندي پوهيږي
 لکه ږوند و گونډ چه گوري
 له طاعته له گناهه
 ځناورو نور څه نه زده
 دا خوته يې ځما نفسه
 تمام ووتې له عقله
 نه دي فرض د خداي ادا کړه
 نه دي مرگ په زړه ياديږي
 اوډه پروت ئې دا دي نه زده
 په هر دم در څخه درومي
 هغه تور وينېته دي څه شول
 هغه قدر دي مجنون بيد شه
 تن دي درست زير و زير شه
 تر پنځوس تر پنځه تير شوې
 نه دي ترس شي نه دي ويړه
 بل بل نه وي لکه ته يې
 په غفلت دي عمر تير کړ
 عبادت دي په ريا شه
 لکه قلب ناسره مهر
 لکه پټ وي په دانه کښي
 لکه سحر چه بر پاي کا
 لکه تش صورت بې روحه
 لکه تش کډو بې مغزه
 لکه زړي په ميوکښي
 لکه بې لاسه لستوني
 لکه ټگ و دغا باز وي
 لکه بې نمکه ناوې
 تر ميزر لاندي چا څه زده

نه دليل وي به نظر
 نه آگاه په خپل ضرر
 نه پوهيږي په هنر
 هسي هيڅ نه وي خبر
 څه خبر وي ځناور
 يائي خوب وي يائي څر
 چه دي زه کرم کور و کر
 په دنيا پسي اوتر
 نه سنت د پيغمبر
 نه خواري د محشر
 چه په خوا لرم سفر
 که پوهيږي دا بشر
 چه هم مېنک وو هم عنبر
 چه چنار و پا نښتر
 زړه دي نه شه لروبر
 ته لا ځان بولي پسر
 نه په زړه باندي اثر
 هسي شوخ و ځگر ور
 نه رهرو شوې نه رهبر
 لکه ډک په لاکو زر
 پټ په زروکښي حجر
 سل اغزيه د شجر
 سحر گر و جادو گر
 چه تصوير کا مصور
 ميان خالي و تن پرور
 درون سنگ بيرون ثمر
 سر تر پاي پاي تر سر
 په مرغانو کښي ډگر
 چه په سرکاندي ميزر
 چه دختر وي که مادر

نه ئې حسن نه جمال وي
 هي له هسي فريبيانو
 نيم په زمكه كښي دننه
 په دستار كښي ئې مسواك وي
 په ايروكښي پټ بڅري
 په شپه ويني د مظلوم خوري
 په زړه تور لكه تبیی وي
 د دنيا په طلب گرزې
 كلمه په ژبه وايي
 په مثال د منافقو
 نه مسلم وي ن كافر وي
 پريشان گرزې سرو هلي
 هميشه رفت و آمد كا
 په كوڅه د دنيا دارو
 اورنگ زيب هم يو فقير وه
 وټوپي وته ئې شا كړه
 خو ئې همره فقيري وه
 چه فلك ئې ياري وكړه
 گوره څه چاري ئې وكړې
 وار په وار تر تيغ ئې تير كړ
 يو ټبر د خورم څه وه
 تمامي جهان ئې ونغړد
 په فريب فريب ئې خپل كړه
 بيجاپور بهانگر څه وو
 هم ئې هند په ډكه واخست
 بيا ئې ذكر شوه په زړه كښي
 له حوص ورته هيڅ شو
 خيال ئې دا وه په خاطر كښي
 باري ورځ ور ځنني لاره

غولوي خلق په زيور
 لكه زورند چاو د كمر
 نيم بر سيره لكه غر
 تر بغل لاندې خنجر
 په وشو كښي پټ ژور
 صباح كښيني په منبر
 په مخ سپين لكه قمر
 خپل ځان بولي قلندر
 په زړه نه لري باور
 نه مسلم وي نه كافر
 نه پخلان مـرور
 كوي په كوي و در په در
 د زر دارو پـه گـذر
 گوخوري كال لكه خر
 چه ټوپي ئې وه په سر
 چه قادر شه په افسر
 چه څه نه وو ميسر
 نور ئې ملك كړ مسخر
 په عيال د خپل پدر
 د خورم تمام ټبر
 ډير عالم ئې كړ ډبر
 چه ئې لاس شه باندي بر
 بيجاپور او بهانگر
 لا جينچا وچينچاور
 هم كابل و پښاور
 بادشاهي د هفت كشور
 هم دارا هم سـكـندر
 چه به خپل كرم بحر و بر
 وقت پر راغي مازيگر

نه ئې ځيځ کړه خپل ټټر
 که ئې ملک وه که لښکر
 لکه عیني درويزگر
 مگر شوئي یو خادر
 بې بالینه و بې بستر
 نه ترې لاندې شه ټغر
 چه ثقیل وه لکه غر
 لکه خس وي یا وزر
 د سپاهي و د چاکر
 که ئې خدای کا بهره ور
 هغه شیرین حوض کوثر
 خدای دماغ کړه معطر
 هند یو شپه وه دي و نمر
 تمام هند و منور
 نه څه خوف و نه خطر
 نور پیدا شه شور و شر
 و خوږگاو هغه دفتر
 دور طور شه دگر
 عاشورا شي که اختر
 د آسمان دي پازیگر
 که شیرین لکه شکر
 لا به کیږي مقدر
 دا احوال دي د هرهر
 هم بادشاه دي هم سرور
 واپه هسسي دي اکثر
 رحمان وکړ مختصر

نه ئې مراد د زړه حاصل شه
 همگي شو ځني پاتي
 خالي لاس له دنیا ووت
 له دنیا ئې هیڅ یو نه وړه
 خوار حیران په زمکه پروت
 نه پوزي شه ترې د لاندې
 د بڼې په حیر خفیف شه
 د سیلاب په مخ کښي لاړ شه
 حق ئې پاتي په گردن شه
 اوس ئې زه په روح دعا کړم
 حق تعالی که ئې نصیب کا
 د جنت په خوشبوئي ئې
 په درست هند باندي ئې حق وه
 د دې نمر په روښنائی
 په روڼا ئې خلقو زیست کړ
 خو چه مخ ئې په غروب کړ
 چه په نوم د اورنگ زیب و
 اوس نوبت د شاه عالم دي
 خدای زده څه بازي شي پینه
 رنگارنگ بازی کاندې
 گهي تلخ شي لکه زهر
 چه څه وشو هغه وشو
 ما خو نوم د اورنگ واخلست
 هر سړي د خپلي خوني
 هر چه اهل د دنیا دي
 دا بیایان دور و دراز دي

۲

خراب زړه مي د دلبرو هوا يووړ
 گوښي گوښي ښايسته مي زړه وکارې
 چه مي زړه لره د تورو زلفوو ځاي غوښت
 د سيلاب په مخ کښي کله د چا خوب شي
 هغه عقل چه ئې لاف د خود رايي کړ
 هغه رخت چه مي د صبر سکون و
 که بې يووړ خسته زړه مي ترې قربان شه
 هيڅ نا حق پرې شوي نه دي که حق وایم

د هوا له وړ يو چا زده چه چا يووړ
 زه و کوم يوه ته وایم چه تا يووړ
 هغه زړه را څخه توري بلا يووړ
 شيرين خوب را څخه ډيري ژړا يووړ
 په يوه پياله ئې واړه ما يووړ
 هيڅ را نه کړه مهرشانو وپړيا يووړ
 نا آشنا وړي نه دي آشنا يووړ
 معشوقې د رحمان زړه په رضا يووړ

ستا دې خواب آلودو سترگو خواب را څخه يووړ
 نه مي اوسني پاتي شوې نه صبر په صورت کښي
 زړه مي په نغمو نغمو سوري کړ مطربانو
 يو ساقی بل يار دريم مطرب سره يو ځاي شو
 څه شوکه ئې يووړ خسته دل مي ترې قربان شه
 خط دي تور حرفونه مخ دي پاني د کتاب دي
 هر اسباب چه ما څخه د زهد د پرهيزو
 کړي ما رحمان په زړه کښي نقش د محراب و

شونډو دي لذت د مي ناب را څخه يووړ
 ډيري بې صبرۍ د مخ آب را څخه يووړ
 عقل ساقيانو په شراب را څخه يووړ
 زړه ئې له گوگله به شتاب را څخه يووړ
 نور چا وړي نه دي خپل احباب را څخه يووړ
 شغل دي کتاب دي بل کتاب را څخه يووړ
 واړه تا د حسن په اسباب را څخه يووړ
 ستا ابرو يو نقش د محراب را څخه يووړ

ز

لکه کاندې په کوترو نظر باز
 زه نور چا وته د راز خبرې نه کړم
 بل بادشاه لره محال دي ملک د زړونو
 ستا د زني تر سيب پوري را ښکاريږي
 د تصوير له گلو طمع د بوي مه گړه
 هغه يار که په خپل ناز خوښ و خور وي
 که څوک آه و فرياد ښه گڼي په عشق کښي
 ښادي هر چري ده غم په اندازه وي
 نيستي واره د هستۍ په دنبال گزي
 دا قاعده ده لکه لوړ همره ژور وي
 هميشه مي لاس نيولي دي دا خواست کړم
 چه يکسان گوري هم شاه و هم گدا ته

هسي زه يم د دلبرو نظر باز
 بې هغو چه موي مژگان لري دراز
 مگر مخ د چا محمود شي خال اياز
 نوري زني د خوبانو لکه پياز
 له منقوشو مرغو نه خيږي آواز
 زه هم خوښ يم هميشه د يار په ناز
 زه په عشق کښي دغه کار گڼم غماز
 هسي غم د دې دنيا وي په انداز
 نه ډوبيري په اوبو کښي تش جهاز
 بو صورت دي هم نشيب شي هم فراز
 چه مدام دي د يار ناز وي غما نياز
 هسي يار دي د رحمان غريب نواز

که بې خايه زرکي نه وکښي آواز
 لکه له دې خبرې هسي معلوميري
 د منصور و حال ته گوره حال ئې څه دي
 دريغه دريغه که ورستي عقل وړني وي
 نيك عمل د عالمانو نيك فرزند دي
 چه فرزند ئې شراب خور و قمار باز شي
 خداي له هسي زاهو زاده امان وکړ
 هچه منکر پرې اعتراض کولي نه شي

نه صياد ځني خبر وي نه شهباز
 چه خپل صوت دي هر سړي لره غماز
 خداي دي فاش د هيچا نه کاندې پټ راز
 د انجام خبري نه شي په آغاز
 خداي څوک مه کړه شراب خور و قمار باز
 نور ئې کاني شي د پلار په خونساز
 چه بې دين بې ديانتي شي بې نماز
 دا دي شعر دي رحمانه که اعجاز

بد اختر به نيك اختر نه شي هر گز
که مکان ئې په آسمان وي غزا وشوه
که ئې اصل له يوې زمکي وي خه شو
که همه عمر باران ور باندي اوري
له نا اهلو د وفا طمع و مه کړه
که تور غر له خايه خوزي و به خوزي
د رحمان په باب چه وشو هغه وشو
مرغچيچ به دُر گوهر نه شي هر گز
ستاره به شمس و قمر نه شي هر گز
بيد به سرو و صنوبر نه شي هر گز
خس به گل د پيغمبر نه شي هر گز
گنده نل به و نيشکر نه شي هر گز
ولي نور به مقدر نه شي هر گز
مکرر به دا دفتر نه شي هر گز

س

که څوک فخر کا په ننگ و په ناموس
 که اغوستي ئې زري جامې دي څه شو
 که ئې تاج وي په سر ايښي غزا وشوه
 نه ئې فهم فراست وي نه ئې عقل
 نه ئې مغز نه دانه وي په خرمن کښي
 د مجاز له ياره طمع د خير مه کړه
 وداني ئې همه واره ويراني ده
 که ځما په گفتگو کښي زيات و کم وي
 ساقی جام د باده راوړه چه بيخود شم
 که څوک وغواړي تمامه دنيا واره
 رحمان حسن د يار وينم په پرده کښي

دا په عشق کښي نه ارزيري يو فلوس
 گڼه يا مرغ زرین دي يا طاوس
 په نظر ځما هدهد دي يا خروس
 خالي نقش لکه عکس د معکوس
 عبث هسي خالي لوني په سر بوس
 تاممي شر و شدت دي د الوس
 راشه وگوره مانۍ د دي قيانوس
 څوک دي گڼه کا په دا ښهر کښي جاسوس
 خدای څوک مه کړه په خودۍ کښي محبوس
 ځما يار غوندي به نه وي بل عروس
 نه پتيري نور د شمع په قانوس

وينسته سپين، سترگي تاریکي، غاښ کنډاس
 په هر لوري چه ئې مومې پسي درومې
 يو وينسته د عقيدې دي په تن نشته
 خدای رازق گڼې او رذق گڼې له کسبه
 هسي رنگ په مذبذب صفت موصوف شوې
 په دويي کښي به ور نه شې تر توحیده
 واره زهر قاتل نغرې که پوهيرې
 امر دا دي چه له نهې لاس کوتاه کړې
 خير دا دي چه له سره وچار ووزې
 که ځما ويل دروغ او کوز و پاس وي
 له سړيه غرض واره سړيتوب دي
 څه په دا به عراقي او ترکي نه شي

نه وگاړې د دنيا له چارو لاس
 نه په چپ لوري صرفه کړې نه په راس
 سر تر پایه هسي ډوب يې په وسواس
 په دا شناخت و ځان ته وایه حق شناس
 نه پوهيرمه چه ناس يې که خناس
 که پيشوا کړې مهتر خضر مهتر الیاس
 چه ته بې له خدایه نغرې هر انفاس
 او که نه وي خپسر وگڼه مواس
 په دا چاره کښي هيڅ نشته کوز و پاس
 ته پخپله په خپل زړه وکړه قیاس
 نه چه پټ وي د سرو زرو په لباس
 که په خره باندي څوک سور شي که په آس

د تشنه خوله اوبو سره مطلب وي نه تش ايښي بې اوبو د زرو طاس
هر زاهد چه په ريا زهد نازيري د خربښت گمان ئې كيږي په آماس
اي رحمانه كه څه كار دي خو د دين دي نور كارونه بې وفا دي بې اساس

تير شه درست عمر ځما په دا هوس كه مي پوښتې چه څوك يې يا څه كس
يو پرسش د هغه يار را لره بس دي كه څه كس وي خو يو ويی وړ لره بس
هزار حيف دي چه په هر نفس ترې ټنښم هغه لور ته چه مي تله دي هر نفس
چه ئې زه په هر نفس له خدايه غواړم هغه كله كله وينم په ډير پس
كه يو خس وي په محتاجو لكه غر شي څوك دي نه كا خداي محتاج د يوه خس
هر مرغه په خپله جاله كښي همای دي كه قارغه كه مښگيرك دي كه ققنس
كه شهباز لره سینه ده د تنزري عنكبوت لره سینه ده د مگس
خو چه خاورو لره ورشي برابر شي كه چا غوندي وي اغوستي چا اطلس
هم هغه مي خندوي چه ژوي مي تل څوك نشته د رحمان فرياد رس

ښ

هسي بې له ياره زه يم په جهان کښ
 سره گلونه د چمن راته سور اور شي
 چه ئې مړ نه يم له ډيري بې نيازیه
 که هر خو فکر له ځانه سره وکړم
 هيڅ ساتنه د سر کښ خاطر را نه شي
 تر هغه به بل نادان په جهان نه وي
 که ئې سل ځله په څار و قربان بولم
 هسي رنگ ځما په ډيره ژړا خاندی
 جوهری شي در و لعل کاندی پرڅیره
 چه مي هيچري په خوا په خاطر نه وو
 چه په وصل کښ ئې اوسني نه وچيري

چه مي نه شي ځاي په مخکه په آسمان کښ
 چه قدم بې ياره کيږدم په بوستان کښ
 حيرانيرم د ناتوان صورت په توان کښ
 هيڅ د صبر طاقت نه وينم په ځان کښ
 څوک ساتلي شي بخري په گريوان کښ
 چه څوک مهر وفا غواړي په نادان کښ
 غور رانه باسي په څار و په قربان کښ
 لکه گل د پسرلي خاندی په باران کښ
 چه مي کښني د دوو سترگو په دکان کښ
 زمانې راته څرگند کړه په زمان کښ
 ترو به حال د رحمان څه وي په هجران کښ

زړه مي بايلو ستا په مينه محبت کښ
 لار ځما و يار ته مه تره ناصحه
 که صورت د هغې مستي څرگند شي
 که د عشق تر کمره پريوزې سر به بايلې
 زه توبه په هغه تير عمر وکارم
 د آشنا د ميني پت به مي مات نه شي
 له ادبه ئې و مخ ته کتې نه شم
 په قيامت که څوک له نيته پوشيده شي
 د درگاه په ځاک نشينو سختي نه وي
 لکه زه چه ستا د در په خاورو خوښ يم
 د دنيا له دولتونو بې پروا يم

عاشقي دي زهر راکړه په شربت کښ
 ما موندلي دي دا يار په ډير محنت کښ
 عقل هوش به دي هيڅ نه وي په صورت کښ
 ته چه ما ته غاښ چيچې په نصيحت کښ
 چه صرف شوي دي بې ياره په غفلت کښ
 که مي سر له تنه درومي په دا پت کښ
 خداي را پيښه جدائي کړه په وصلت کښ
 زه د يار د کوڅې خاوري يم په نيت کښ
 د غمونو دخل نشته په جنت کښ
 خوش به نه وي سلطانان په سلطنت کښ
 زه رحمان د عاشقۍ په ښه دولت کښ

مدام ناست يم وچ گوگل سترگي په نم کښ
 ما چه رحم ستا د توري په خوله کښل کړ
 خود مجنون چه سر په پښو د ليلي کښود
 زورآور مدام غالب وي په کم زوري
 لکه زه چه مستغرق يم ستا په غم کښ
 لکه مړي د ژوندو تر ميانه پروت وي
 هيڅ صحت مي د دم گرو په دم نه شي
 نه مي بې تا تگ و پونه جست و جو شته
 که نصيب مي شي کوغالي ستا د سپو
 زړه مي هسي ستا په زلفو پسې وړک شه
 سره په وينو د سرو گلو په خير زانگي
 زه رحمان کناره خوښ يم له عالمه

عشق را وښود بحر و بر په خپل حرم کښ
 نور مي دا لذت بيا نه موند په مرهم کښ
 سر فراز شه په عرب و په عجم کښ
 زه له نوره غمه خلاص يم ستا په غم کښ
 بل به نه وي په جمله بني آدم کښ
 هسي بيل يم له عالمه په عالم کښ
 هم په دا چه عفا دم دي ستا په دم کښ
 مراد مي ته يې په هر دم په هر قدم کښ
 و به نه کړم نور نظر په جام د جم کښ
 لکه غوټه د چا پريوزي په تور تم کښ
 هزار زړونه ستا د زلفو په هر خم کښ
 باري ستا سترگو رسوا کړم په عالم کښ

مغرور مه اوسه د عشق په کار و بار کښ
 دا سورگل به دي دستار په وينو سور کا
 مخ د ترکو چه تر آب حیات صاف دي
 چه د اوسپنو دانه پرې اوبه کيږي
 چه په هر وار ئې زه سترگو ته نظر کړم
 ياره ته چه له ما صبر و قرار غواړې
 که مي سر و مال د ستا په مينه درومي
 ستا له دره له دياره به وا نه وړم
 کمبختان د يار په وصل کښ مهجور دي
 مفلسانو لره عين کوهستان دي
 و عيب جوي ته واره عيب خرگنديږي
 چه هنر عاشقي ئې خداي نصيب کړ
 دا داغونه د خپل زړه وړ لره بس دي

هر خسري تيره تيغ دي په دا لار کښ
 چه دي ايښي زمانې دي په دستار کښ
 زه دې آب حیات سوي يم په نار کښ
 ترو عفا د هستۍ څه دي په ديدار کښ
 لاس مي وللي دي له خانه په هر وار کښ
 عاشق کله وي په صبر و په قرار کښ
 زه تر سر و مال تير يم په دا کار کښ
 څو و نه مرم ستا په در و په ديار کښ
 د وچ ډگي بهره نه وي په بهار کښ
 که همه عمر ئې کور وي په بازار کښ
 ښايسته که ځان يوسف کا په سنگار کښ
 بې هنره نور څه نه ويني په يار کښ
 څه حاجت دي د رحمان په لاله زار کښ

هسي خوښ يم ستا د در په خاکستارۍ کښ
عاشقي که نورو خلقو ته خواري ده
و بيمار ته که ناخوښ وايي وگړي
د خپل بام و دروازې و ته نظر کړه
يار د يار له سترگو اوښي پاکيزه کا
ما له پيري ناچارۍ و يار ته شا کړه
غم به هيڅ يوه هوښيار خوښ کړي نه وي
د رحمان اوښي به څه رنگ په قرار وي

زړه مي ډوب ډوب کيږي ستا د غم په غلبو کښ
ستا د عشق له موجه هيڅ لوري وتی نشم
سل توبې مي ماتي کړې وا نه وښتم له شقه
ته چه له ما درومې دا د اوښو باران گوره
له يوه سپورمۍ نه په آسمان کښ هزار ستوري
عشق و عقل دواړه سره ضد دي که پوهيږې
هر څوک چه د عشق په آتش ځان سيزي رحمانه

د بلبل له حاله زده کړه په خزان کښ
څو دي تير تلخائي تر ستوني نه شي
ما په هجر کښ لذت د وصال بيا موند
لکه متن له معني معني له متنه
عاشقي آسانه مه گڼه خبر شه
د ناتوان له ناتوانيه وويريږه
هم هغه به پس له مرگه آزاريږي
په رحمان باندي بې ياره هسي حال دي

لکه خوښ وي سرداران په سردارۍ کښ
ما موندلي دا دولت دي په خواري کښ
خوښ يم زه د ستا د عشق په بيمارۍ کښ
هسي سترگي دي ځما په بيدارۍ کښ
تا جاري کړې ځما اوښي په يارۍ کښ
مړي عذر دي په پيره ناچارۍ کښ
ما خوښ کړي دي ستا غم په هوښيارۍ کښ
چا ليدلي دي درياب په قرارۍ کښ

هسي لکه څوک چه مستغرق شي په اوبو کښ
دواړه لاس مي پريواته د عشق په لاندو کښ
څه ويسا مي نوره پاتي نه شوه په توبو کښ
رخ د سفر هيڅ نه دي په دا گڼو شيو کښ
بې تا څوک څه کاندي د خلقو په جنبو کښ
کله کړي آرام د اور بخري په پنبو کښ
خداي دي ابراهيم غوندي څوک نه کا په لنبو کښ

بيا د گلو تماشا کړه په بوستان کښ
شيريني به خوند در نه کا په دهان کښ
له يوسفه ملاقي شوم په زندان کښ
يار هم هسي دي ځما په دل و جان کښ
سر بازي ده هر نفس په دا ميدان کښ
که هزار ځله توانا يې په خپل ځان کښ
هر چه بل آزار وي په دا جهان کښ
لکه حال د زندانيانو په زندان کښ

ستا د ميني گوهر نشته په هر آب کښ
 که ته وينې غما پتي خښې دلبره
 په هر ځاي چه ستا د لېو نوم آغاز شي
 له خسته زړونه به څه دلستاني کا
 زه حيران د ستا د وروځو په تور خال يم
 گل له ډيري باريکۍ په شبنم خور شي
 د بهار په گلو اوري بارانونه
 د رحمان غلطي وبخښه اې خدايه

مگر بيا موند شي د اوښو په درياب کښ
 رنگ د لېو دي گواهي لي په دا باب کښ
 د لاله و باران اوري په احباب کښ
 د خراج گنجائش نشته په خراب کښ
 کافر خشکل سجده کا په محراب کښ
 نازکان زړه بد وي په صاف ځواب کښ
 د څڅويکي طاقت نشته په حباب کښ
 د اوترو چاري نه وي په حساب کښ

ښايسته مخ وي تور کودي شي په پيرۍ کښ
 لکه شمع د سحر آفتاب د ژمي
 يو طرف ته ئې سر ريردي بل خوا درومي
 د مرده و په حساب وي غزا وشوه
 مړ لا ښه دي پس له مرگه بيا ژوندي شي
 که څه وخوري لکه زهر نه هضميري
 دا ځواني ده چه څه اوري يا څه وينې
 اې رحمانه پيري هسي عاجزي ده

سم قامت وي کور لرگي شي په پيرۍ کښ
 هم بې تاب و هم زيرې شي په پيرۍ کښ
 خپل صورت تمام پردي شي په پيرۍ کښ
 که څرگند لیده ژوندي شي په پيرۍ کښ
 نشته دا چه څوک زلمي شي په پيرۍ کښ
 نه څه خښي نه څه خوړي شي په پيرۍ کښ
 نه ليدې نه اوريدې شي په پيرۍ کښ
 که رستم وي زړه پرې سوي شي په پيرۍ کښ

ص

گوره څه بلند مقام دي د اخلاص
 که له زمکي و آسمان ته خاته گران دي
 چه خبر کا مخلصان له علم غيبه
 د رواج و رسم عمر مدام نه وي
 بې اخلاصه حلاوة د اسلام نشته
 څه عجب دي که مستان وي ترې چاپيره
 څه عجب دي له هما ئې په دام ننبلي
 پس له مرگه به دا مهر و اخلاص نه وي
 د رحمان کلام په دا سبب شیرين دي
 چه جهان واپه غلام دي د اخلاص
 دا سفر په يوه گام دي د اخلاص
 دا همه واپه الهام دي د اخلاص
 لکه عمر چه مدام دي د اخلاص
 که اسلام دي خو اسلام دي د اخلاص
 هر ساقی څخه چه جام دي د اخلاص
 هر صياد څخه چه دام دي د اخلاص
 که اخلاص کړې نن هنگام دي د اخلاص
 چه ئې هر کلام کلام دي د اخلاص

هر ساعت چه څه گذران دي بې مخلص
 که څوک وايي چه له ځان شیرين څه نشته
 لکه شمع په ورځ مرم و د شپې سوزم
 په بلبل کله بهار کله خزان وي
 که شبنم د نور را باندي اوري
 ډير غمونه د هجران را باندي تير دي
 د آشنا د ميني اور و ما ته گل دي
 په وصال کښي مي نه مرگ لیده نه تبه
 زه حيران د هغو خلقو په روزگار يم
 د رحمان د زړه دمه په هيچا نه شي
 هزار بار ارمان ارمان دي بې مخلص
 ولي ما ته ځان تاوان دي بې مخلص
 تمام عمر نقصان دي بې مخلص
 په ما کل واپه خزان دي بې مخلص
 په ما کانې د آسمان دي بې مخلص
 اوس يو دم را باندي گران دي بې مخلص
 کل د اور په دود سوزان دي بې مخلص
 اوس مي مرگ په هر زمان دي بې مخلص
 چه ژوندون ورته آسان دي بې مخلص
 مسافر غوندي حيران دي بې مخلص

ض

که ته نه کړې په بل چا باندې غرض بل به نه کاندې په تا باندې غرض
که گدا د بل په غولي غرض نه کړي سپی به نه کړ په گدا باندې غرض
په ساحل کشتي د هیچا نه ډوډیږي که څوک نه کا په دریا باندې غرض
خلوتیان په خپل خلوت کښي فراغت دي د رسوا دي په رسوا باندې غرض
دا دنیا په احمقانو ده ودانه دانا نه کا په دنیا باندې غرض
زه رحمان د عشق په درد کښي هسي خوښ یم چه مي نشته په دوا باندې غرض

ط

طمع مه کړه په دنیا کښي د نشاط بیا به نه مومې نشاط په دا بساط
لکه راغلې بیا به هسي ځني درومې دا جهان د رهروانو دي رباط
تر هر گام لاندي کوهي دي د دې دهر ایښي بویه هر قدم په احتیاط
و دانا وته په دا جهان ښکاریږي هم جنت و هم دوزخ و هم صراط
په عاشق به هیڅ دهشت د رقیب نه و که ئې نه کړي له خوبانو اختلاط
له کم ذات بې دیانته بې نمازه طمع مکره د نیکی د یو قیراط
غم د ترکو تر رحمان هسي چاپیر شه لکه وسکني جامه په چا خیاط

ظ

اومه كله دي پاخه وايي واعظ
 دى چه ما له خپله ياره لري باسي
 جار واته خما له ياره ډير مشکل دي
 په خوړو پستو خبرو ئې غلط شوې
 خوك به خه باور د ده په نصيحت كا
 زه بې عشقه بل يو كار كولي نه شم
 اعتبار ئې په نرمۍ په گرمۍ مه كړه
 اوريدونكي ئې رحمان د ويل نه يم
 هر چه وايي واړه ښه وايي واعظ
 نور به خه راته اومه وايي واعظ
 زياتي خه له دوباره وايي واعظ
 دا خواږه خواږه ترخه وايي واعظ
 چه له ياره جار واته وايي واعظ
 ډير له عشقه تښتیده وايي واعظ
 دا توده توده ساړه وايي واعظ
 بهتر دا دي چه نور نه وايي واعظ

ع

په تندي چه آتش بل كړم مدام شمع
 په انور ئې منور اهل ابصار شو
 پتنگان ئې لور په لور تر مخ خرخيري
 وسيزه ته خان خما په شعله باندي
 ستا مجلس د خاص الخاصو سر فرازو
 خكه بيا موده له خلقو آرام شمع
 لا به كله شي ښكاره د انعام شمع
 خكه نه كوي په سول كښي آرام شمع
 كړ پتنگ ته په رموز كښي كلام شمع
 د رحمان په خير نه مومي هر عام شمع

غ

هر يو گل د ستا د باغ روشن تر دي تر چراغ
 ستا د باغ و د بڼ زاغ په نظر خما همای دي
 د دردمندو په دماغ ستا د در خاوري عنبر دي
 د عاشق د تپ داغ په آسمان د عشق آفتاب دي
 د رحمان د زړه فراغ نه شي نه شي بې خوبانو
 روشن تر دي تر چراغ هر يو گل د ستا باغ
 په نظر خما همای دي ستا د باغ و د بڼ زاغ
 ستا د در خاوري عنبر دي د دردمندو په دماغ
 په آسمان د عشق آفتاب دي د عاشق و تپ داغ
 نه شي نه شي بې خوبانو د رحمان د زړه فراغ

ف

اورنگ زيب و شاه جهان غوندي اشراف
 كه د تن په لويي لوي دي ته ئې څه كړې
 بلهوس دي عاشقۍ ته هوس نه كا
 د مكې په بزرگي كښي هيڅ شك نشته
 كه په سل دريا به غسل د ځان وكا
 كشتي هم چه ډيره ډكه شي ډوبيري
 صابرانو صبر پريښود حريصان شول
 دا څلور واړه مذهبه سره يو دي
 د همه واړه ملكونو څښتن خدای دي
 شهيدان نه دي هغه خون فروشان دي
 د كاذب ژبه په خوله كښي وچه ښه ده
 د ديوال په سر به څو زغلي تر كومه
 آب و تاب د ناكړه مهر وي هممه
 د دنيا په دولت ناز مه كړه رحمانه
 مدح و هجو د حبيب و د رقيب كړم

صدقه شه تر منصور غوندي نداف
 مه كړه خدای چه كوه طور شي كوه قاف
 دا دروغ دي چه زر دوز شي بوريا باف
 ولي خر به حاجي نه شي په طواف
 گمان مه كړه چه به سپي شي پاك و صاف
 د مسرف په ځان بلا شه خپل اسراف
 نه څه عدل شته په چا كښي نه انصاف
 ما و تا په كښي پيدا كړ اختلاف
 كه دروغ دي كه حنّت دي كه اعراف
 چه خوني ته خون بهانه كا معاف
 لكه توره د لرگي وي په غلاف
 دروغژن چه په دروغو وهي لاف
 څو نظر پرې شوي نه وي د صراف
 دا يو موي دي په نظر د مو شگاف
 رحمان نه زده بله هجو نور اوصاف

ق

چه پای بند شه د ليلي په اشتياق
 چه د می و د طرب په خوند خبر شه
 جام د میوو دي يا رقص د خوبانو
 په نسيه و نظر نه کاندې بې نقده
 چه حاصله د دلبر یگانگي شي
 حرکت له خايه نه کا لکه شمع
 خوښ وي هسي د خپل یار په درد و غم کښي
 هسي محو وي د عشق په مي ناب کښي
 که ظاهر په صورت وي په معني نه وي
 خو ئې تن په کار و زار کښي فنا نه شي
 د عراق آسونه کار په اشارت کا
 چه خدای پوه کړل د ښو په څښل پوه شو
 که ئې سر ځي که ئې مال ځي خدای دي نه کا
 د قسمت پارځي په لاس نیولي ناست یم
 ته چه پند وایې ناصحه و رحمان ته

خدایه څه شه هغه ښکلي ښکلي خلق
 هیڅ خندا مي له دې خلقو سره نه شي
 خبر نه یم چه و کومه خوا ته لاړ شه
 لکه څگ چه د اوبو په مخ کښي درومي
 دریغه یو ځله خو بیا په دنیا راغلي
 هزار حیف دي چه په خاورو کښي لاړه شي
 رحمان هسي گوښه خوند له خلقو بیا موند

په ظاهر په باطن سپین سپیڅلي خلق
 ژړوي مي هغه تللي تللي خلق
 لیدل نه شي هغه ما لیدلي خلق
 هسي درومي په دنیا راغلي خلق
 له جهان په ارمان وتلي خلق
 په چووا و په چندن لړلي خلق
 چه هرگز نه دي دا خوند موندلي خلق

ك

زړه مي تراشي د بنو په تيره نوک
 په غمزو د تورو سترگو يم وژلي
 که نارې وهم که خاوري په سر لوم
 لکه گل چه خوک د طفل په لاس ورکا
 د آسمان په نيلي سور لکه آفتاب شي
 که له ډيره درد و غمه مي زړه وچوي
 درست جهان ئې په غم ډوب کړ سر تر پايه
 که انصاف لري په زړه کښي منصفانو
 زه به ولي د خپل يار ثنا نه وایم
 چه مين د دلبرانو په جمال شوې

ماتوي مي دو دیرش غاښ واړه په سوک
 ژوبل ژوبل پروکي پروکي يم ټوک ټوک
 ناروا شه که پروا لري يو خوک
 هسي رنگ دي غما زړه کړ شوک په شوک
 د زربفتو دستار کيږدي په سر هوک
 ورته هيڅ دي غما درد و غما دوک
 که گدا دي د دې دهر که ملوک
 راشي گورئ د دلبرو دا سلوک
 چه سحر سحر نارې وهي تل غوک
 اي رحمانه خان وژاړه کوک په کوک

په ښايست غما ديار نه دي خبر خوک
 د دنيا چاري همه واړه فاني دي
 چه قبول شي په درگاه د مهر ويانو
 که غما د يار په مخ د چا نظر شي
 د ديدن طاقت ئې هيچا څخه نشته
 که هر څو دلبران ډير دي په جهان کښي
 عاشقي يوه پايه ده عجائبه
 له هجرانه بله سخته بلا نشته
 مخ به بل خوا ته هرگز و نه جار باسي
 و به نه رسيري تا ته په آسانه
 ارمانونه به کوي زار زار به ژاړي
 همره نوم د عاشقي ور باندي مه ږده
 هغه نه کاندي نظر و سيم و زر ته
 په گلونو د گلزار به ميل نه کاندي

که خبر شي پرې به نه ږدي دغه در خوک
 بر ناحقه خاوري لوني په خپل سر خوک
 د هغه په خير به نه وي بختور خوک
 و به نه کاندي بل خوا و ته نظر خوک
 و آفتاب ته کتي نه شي برابر خوک
 بل به نه وي غما يار غوندي دلبر خوک
 دغه کار کولي نه شي هم هر هر خوک
 خداي دي نه کاندي زخمي په دا نشتر خوک
 چه شي ستا په خمارو سترگو ابتر خوک
 ستا په غم چه خاوري نه کاندي په سر خوک
 چه حاصله گونته نه کا په شش در خوک
 چه د يار په غم کښي نه شي قلندر خوک
 چه په لور د خپل آشنا کاندي نظر خوک
 چه خوبونه کا د يار په خاکستر خوک

بې رهبره يون د عشق په لاري گران دي
 چه بيلتون په سترگو ويني آشنائي کا
 دلته بويه چه پيدا کاندې رهبر خوک
 د رحمان په خير به نه وي بې هنر خوک

چه مشغول نه وي د ترکو په جمال خوک
 چه ئې قيل و قال له ياره سره نه وي
 د بل خط په عبارت به نظر نه کا
 چه په اصل کښي خداي نه دي پيدا کړي
 نور خوبان دي ست تر مخه پوري هسي
 چه عنقا شو اهل دل په دا دنيا کښي
 که عاشق په عشق کښي ژاړي هيڅ گرم نه دي
 سر خروئي د هر سړي په جگر خون ده
 مخ روڼي دي د عاشق په خپلو اوسنو
 سړی بويه چه په نيك عمل نازيري
 د دنيا چاري فاني دي مرد هغه دي
 هر چه کر کا دا وربوشو غنم غواړي
 که ئې شعر د رحمان مهمند تر غور شي

نور به څه کا په دنيا کښي اشتغال خوک
 له نور چا سره به څه کا قيل و قال خوک
 چه نظر وکاندي ستا په خط و خال خوک
 ترو به څه غواړي د ستا د مخ مثال خوک
 لکه بل کا د آفتاب په مخ مثال خوک
 ترو به څه وايي و چا وته احوال خوک
 په دا هسي درد کښي نه لري مجال خوک
 نه هغه چه په سر واچوي سور شال خوک
 په دانه شي چه ئې مري په رويما ل خوک
 نه چه ناز کا د دنيا په ملک و مال خوک
 چه نظر کا په حرام و په حلال خوک
 له خاطره دي بيرون کا دغه خيال خوک
 غور به نه باسي په شعر د خوشحال خوک

چه علاج کولي نه شي د قسمت خوک
 غم د چا په ځان پيرزو دي باري څه کا
 هغه چاري چه موقوفي په تقدير دي
 که نظر کا و قضا و هم رضا ته
 د مطلوب جفا واره هنر دي
 د ابليس و رياضت ته دي نظر کا
 علت لار شي عادت نه ځي له سړی نه
 زه رحمان د بيلتانه سيلاب يم وړي

ترو به څه وايي و چا ته نصيحت خوک
 چه د خداي په کره کښي نه لري قدرت خوک
 کړي ئې نه شي په محنت په مشقت خوک
 په هيچا باندي دي نه کا ملامت خوک
 څه پوهيري د حکماو په حکمت خوک
 چه غرور کا په طاعت په رياضت خوک
 خداي د بي نه کاندې په بده چار عادت خوک
 که لاس را کاندې د خداي په محبت خوک

خراشي مي زړه په نوک
 پروا نه لري يو چوک
 د دلبرو دا سلوک
 ځما زړه کړي شوک په شوک
 ژوبل ژوبل يم توك توك
 دستار کيږدي په سر هوک
 د دردمنندو درد و دوک
 ځان دي ژاي کوک په کوک

ماتوي مي خوله په سوک
 که نارې وهم که ژاړم
 راشي گوري منصفانو
 لکه گل په لاس د طفل
 د چشمانو په غمزه ئې
 د فلک په توسن سور شي
 هيڅ اثر وړ باندي نه کا
 اي رحمانه چه عاشق شي

بې مړه مي شي هم خوب هم مي خوراک
 نور له مرگه برابر شي هغه ژواک
 هغه عمر چه تيريري په پخساک
 چه آخر مي دا خوراک دي دا پوشاک
 چه مي پس له مرگه ځاي دي يو مغاک
 زه پخوا تر هلاکته يم هلاک
 له گريوانه معلوميږي د زړه چاک
 چه وړني شي د چا زړه له غيره پاک
 نه هغه چه بيرون زر وي درون لاک
 نه چه سر کښي ئې طره وي يا مسواک
 څوک يو دوه ورځي خوشحال وي څوک غمناک
 دا خويونه هميشه دي د افلاک
 رحمان څه دي څه ئې واک څه ئې ادراک

چه په زړه مي تور لحد شي د خپل خاک
 چه د خوب او د خوراک مړه شي ورکه
 غلط وايي چه څوک عمر ورته وايي
 نن سپيره په خاورو ډکه خوله بهتر يم
 ځاي لري که ځان ژوندون په زمکه خښ کړم
 گويا شوي دي هغه چه شدني دي
 زړه چه روغ وي گريوان کله خيراوه شي
 تن و ځاي و جامه هله پاک پکار دي
 سړي بويه چه درون بيرون ئې يو وي
 له سړيه غرض واړه سړي هوبښ دي
 د دنيا چاري همه واړه فاني دي
 په ساعت کښي څوک خوشحال کا څوک غمناک کا
 چه څه کاندي واړه خداي دي نور څه نشته

گ

زغره واغونده ملا وتره په جنگ دغه پسه معرکه کوه د ننگ
و بې ننگ وته د ننگ خبري مه کړه يا خان وگڼه په خپلو وينو رنگ
ننگيالي چه يو ځل مخ کا په يو لوري نور هيڅ نه ويني کوهي وي که گرنگ
هيڅ له ځايه له جهان خبر نه وي چه خراغ په نظر کيوزي د پتنگ
د بلبو و چمن وته پرواز وي سمندر کا مدام اور وته آهنگ
که جهان و بې هنرو ته فراخ وي يو لحد دي هنرمند و لره تنگ
هغه ښهر جوهرې لره زندان وي چه يکسان وي په کښي لعل و مردار سنگ
آسمان زمکه دواړه ژامي د نهنگ دي څه به زيست کا څوک په خوله کښي د نهنگ
په ښادي ئې هيڅ ښاد مه شه که دانا ئې غم ښادي دي د دې دهر څنگ په څنگ
که رحمان د هغو تلليو وصال مومي تير به نه کا په دا دور کښي يو درنگ

ل

ايښي مي پر سر دي ستا د مخ د ميني گل
ته چه آئينه په لاس کښي واخلي حيرانيري
گرزې په چمن کښي منگل ډکه وړې د گلو
هم مي مښک ليدلي هم عنبر دي په جهان کښي
نه به ستا د مخ په خير گلشن وي چا ليدلي
هسي تغافل کا ستا په جور و په جفا کښي

بيا ميتور ليمه دي ستا د زلفو تور سنبل
زه له کومه راوړم صوري او تحمل
خداي زده چه گلونه وړې که زړونه په منگل
شاباش شاباش شاباش ستا په زلفو په کاکل
نه به وي خُما په خير آهونه د بلبل
خلق حيرانيري د رحمان په تغافل

هيڅ مي نه کړه په دا عمر کښي حاصل
ما لا بوي هم د وصال موندلي نه دي
هسي ډوب يم د گناه په دريابونو
له وطنه مي په هر زمان وباسي
که بلا ده که جفا ده که وفا ده
د دنيا په پليتي مي ځان پليت کړ
توره ږيره مي شوه سپينه زه حيران يم

هسي پاتي شوم مردود و ناقابل
تش په توره مي خداي نوم کړ واصل
چه په سترگو مي و نه لیده ساحل
رقيان ئې را پسري کړه محاصل
دا همه واره په ما کړه خداي نازل
حيث دي دا چه نه عالم شوم نه جاهل
چه رحمان لا نه بالغ شوم نه عاقل

مه غور باسه د نا اهلو قيل و قال
يا به فخر په خپل اهل په نسب کا
يا به هسي پوچ گويي کاندې آغازه
د دانا او د نادان صحبت دي هسي
لکه لعل و کوتي لال چه و بله لعل و کوتي لال
هغه عمر چه تيريري بې هم جنسه
د دنيا چاري فاني دي مرد هغه دي
آب د سيند لا څه محال لري په تله کښي
د دنيا چاري په مثل خواب و خيال دي
لکه مال و ملک په خوب کښي ور څرگند شي
لکه څگ چه د اوبو په سر لیده شي
لکه دود چه غرونه غرونه څرگنديري

پکار نه دي قيل و قال د بد سگال
يا به فکر کا د مال و د منال
چه مضمون ئې نه مردار وي نه حلال
لکه گډ شي و بله لعل و کوتي لال
يا صحبت شي د عيسي و د جلال
ترو به څه وي د هغه عمر احوال
چه خبر شي په ثواب و په وبال
د دنيا د چارو هيڅ نه وي مجال
څوک به څه کا اعتماد په خواب و خيال
خو چه وينې شي نه ئې ملک وي نه ئې مال
که ئې واخلي هيڅ ور نه شي په چنگال
تار په تار شي په يوه نري شمال

لکه یخ چه د سرو په زور شي جمع
 په يوه ساعت ئې ساز بيا ئې ويران کا
 د مجاز په معشوقو کښي وفا نشته
 اعتماد ئې په بنادۍ و په غم مه کړه
 گاه تور کودي په مخ باندي را کښ شي
 لکه مالگه چه څوک کيږدي په اوبو کښي
 چه د مرگ و تاخت و باخت و ته نظر کړم
 که وصال مي د يار بيا موند هاله سيال يم

بيلتانه دي هسي خوار کړ ځما دل
 عاشقۍ همره داغونه دي پرې ايښي
 چه د زلفو په کمند سره دي را کښي
 ستا چشمانو په کښي هسي مقام وينو
 لاس و پښې د خلقو نسي دعا غواړي
 بې سبه چا آزار موندلي نه دي
 زه رحمان خو منت بار د عاشقۍ يم

چه له نازه پوشيده لري چشمان خپل
 چه ښکښل راته به قهر قهر کاندي
 گفتگو په اشارت کاندي له نازه
 په گريبان باندي چه ټک وهي غوتۍ
 خريدار ئې له حيرته بې شعور شي
 چه خپل مخ په آينه کښي ور څرگند شي
 چه هر څوک ئې عاشقۍ و ته هوس کا
 هيڅ صرفه د چا په سر و په مال نه کا
 مجنون ملک د عاشقۍ خو هاله خپل کړ
 هيڅ د سترگو غړولو خوند ئې نه وي

خه به ويني مقتولان و مظلومان خپل
 دا لا وگڼي په ما باندي احسان خپل
 کله اسم د چا اخلي په زبان خپل
 عاشق کښياسي لاسونه په گريوان خپل
 چه د حسن رخت څرگند کا په دکان خپل
 خود پخپله سرفرو کاندي په ځان خپل
 گويا لوبي کا په دين و په ايمان خپل
 ما ليدلي دي پخپله مطلوبان خپل
 چه په اور باندي ئې وسو خان و مان خپل
 چه رحمان په سترگو نه ويني جانان خپل

م

ژوبل ژوبل د خوبانو په نگاه يم
 چه يوسف غوندي هزار په کښي پراته دي
 چه ئې قد و قامت ووينم په سترگو
 د سپين مخ د تورو خڼو له رغبته
 د رقيب خبري وړم د يار دپاره
 بناخ د زلفو ئې پخپله خدای را تپت کړ
 بې له عشقه که مي عيب که مي هنر دي
 ځان هر گوره ناآگاه را څرگنديږي
 بې صبرۍ که يار په وصل کښي مهجور کړم
 له اوله تهر ووهم بيا آه کړم
 په جذبو جذبو ئې را کښوم و ځان ته
 لکه بار دوني پوخ شي ځني رږي
 اوس مي ځاي په دا جهان کښي پاتي نه شه
 د رقيب علاج آسان دي بلا دا شوه

لا تر دا نه زيات غوڅيرم چه پناه يم
 بنديوان د هغه سيب ذقن په چا يم
 عندليب په سهې سرود خپل آه يم
 منت بار د هر سفيد د هر سياه يم
 دعا گوي هم د نيك خواه هم د بد خواه يم
 گنه زه د يار تر قد پوري کوتاه يم
 نه خبر په عبادت نه په گناه يم
 له هغي ورځي را هسي چه آگاه يم
 د پسرلي په مرغزار کښي وچ گياه يم
 په نارو نارو خروس د صبحگاه يم
 هغه يار مي کاهربا دي زه ئې کاه يم
 زه هم هسي بار تپلي سر براه يم
 خوزيدلي تر چهل و تر پنجاه يم
 زه رحمان له خپله ياره ناويساه يم

که مي څوک په فقيري شميري فقير يم
 د دلبر و صدقې لره ئې غواړم
 د خرقې خدمت مشکل دي او که نه وي
 هم پند اخلمه هم پند وایم هر چا ته
 په هجران کښي خيال د يار را سره مل دي
 په خدا کښي مي ژړا ده لکه شمع
 آزادي تر دا په هورته بله نشته
 چه هميش په غور نارې د هجران اورم
 خوشحالا و دولتا مي غلامان دي

که مي څوک په اميرۍ شميري امير يم
 هسي نه چه په دنيا پسې زهير يم
 زه هر دم و دغه چاري وته خير يم
 زه د ځينو يم مريد د ځينو پير يم
 په زندان کښي د يوسف سره اسير يم
 له عالمه پټ پنهم د ځان په وير يم
 چه بندي د يار د زلفو په زنځير يم
 رحمان ځکه د خپل يار و مخ ته ځير يم
 زه رحمان په پښتو ژبه عالمگير يم

زه يو دم د ستا له غمه بې غم نه يم
هر زيارت لره چه غمه مراد مي نه يې
ستا د در په تورو خاورو باندي خوښ يم
چه د ستا په تماشا يم خبر شوي
بې د ستا له زيبا مخه و بل مخ ته
که د ستا د ښکلي مخ عاشقان ډير دي
که له غمه دي و نه مرم هاله وایه
زړه مي ستا په غمزه غوڅ دي غزا وشوه
سم قامت لکه الف يم په راستي کښي
خم د زلفو يم محراب د کبرو وروځو
کم و بيش که مي له لاسه واقع کيږي
زه رحمان د بيلتانه له غمه ژاړم

زه دا هسي ديوانه او مجنون چا کړم
نه پوهيږم چه دا چاري په ما څوک کا
کومي سترگي کوم پاڼه کومه غمزه ده
توان توفيق خو د فتنو را څخه نه وو
رحمان هيڅ له خپله ځانه خبر نه يم

زه له دې دنيا له تلوني په شتاب يم
که هزار آبادي کړمه په جهان کښي
که مي اصل د حياتو له اوبو دي
دا جهان قصاب خانه کړه خدای و ما ته
چه د خدای له معرفته خبر نه شم
که صورت مي د سړي دي زه ئې څه کړم
لکه بت چه په رڼو سترگو اوده وي
په طاعت په عبادت مي زړه يخ نه کړ
سر د خدای و عبات ته ايښوي نشم
چه و خپلو گناهونو ته نظر کړم

لکه پاڼه د خزان پښه په رکاب يم
غرض دا چه نهايت خانه خراب يم
بيا خو دا چه د اوبو په سر حباب يم
پابسته ولاړ به غولي د قصاب يم
معلوميږي چه يا ديو يم يا دواب يم
په معنی کښي د چارپايو په حساب يم
هسي زه په بيداري کښي وړي خواب يم
هميشه د معصيت په اور کباب يم
مدام ډوب د گناهونو په درياب يم
سزاوار د هر عذاب د هر عتاب يم

لکه څوک چه په خړه سور وي مخ ئې تور وي
غزا وشوه که گفتار کوم په ژبه
زه هم هسي تر څښتن پوري بې آب يم
زه رحمان چه کردار نه لرم کذاب يم

په يوه غمزه د سترگو ئې فنا شوم
ما د يار له غمه دم وهلي نه دي
ښه چه تن مې توي تومنه شه په عشق کښي
زه د يار و مخ ته گورم يار و ما ته
په هجران کښي که گدا وم کند په غاړه
بادشاهي د گدايانو په دعا شي
سر تر پايه بې بنياده بې بقا شوم
که مې دم وهلي نه دي هم رسوا شوم
هاله څاخکي د شبنم وم اوس دريا شوم
چه داخل په تماشا شوم تماشا شوم
په وصال کښي ئې بادشاه د امرا شوم
زه رحمان ځکه بادشاه يم چه گدا شوم

تر هغه حده په هورته بد سپری شوم
دنيا واپه خپله زیست و روزگار کاندې
تمامي جهان لمن را څخه نغاړي
هیڅ حاجت د هنر نشته و نصیب ته
د نوح زوي هم د نیک نیکه نمسی و
کل وسواس له احتیاطه پیدا کيږي
اوس عطا د آدمیت را باندي وشوه
چه د درست جهان په سترگو کښي اغزی شوم
خو یو زه په دغه بار کښي کور لرگی شوم
سپین زړوکی مې اغوستي تور کودی شوم
غزا وشوه که مهمند یا داودزی شوم
گڼه زه هم د یو نیک نیکه نمسی شوم
زه له ډيري هوښیاري نه لیونی شوم
چه رحمان د هغه یار د کوڅې سپی شوم

د هجران له ډیره غمه ولي نه مرم
چه یو یار له بله یاره جدا کيږي
چه په هر سحر ځما په ژړا خاندي
یار چه یار په سترگو نه ویني خو مرگ دي
چه په لږه گرمۍ شا کاندې و گل ته
چه د مرگ خواري په خوا لرې رحمانه
له دې هسي رنگ ماتمه ولي نه مرم
د دې دهر له ستمه ولي نه مرم
له دې هسي صبحدم ولي نه مرم
ترو زه بې له خپل صمنه ولي نه مرم
له دې بې وفا شبنمه ولي نه مرم
لا پخوا تر دغه دمه ولي نه مرم

که مې ونماځي ساقې په یوه جام
ښه دي ما لره دا فیض د شرابو
مې خواري که په عالم کښي بد نامي ده
تر دا هور ته به نور څه وي احترام
چه پرې ووينځم دا د لق ازرق فام
ما تر پښو دي لاندي کړي ننگ و نام

په میزان کښي یو سر لعل بل سر کاني
عاشقان د سپین رخسار د تورو زلفو
په مجنون باندي قلم راغلي نه دي
حلال عشق دي په رحمان باندي راغلي

مساوي ده عاشقي په خاص و عام
څه پروا لري د کفر د اسلام
که حلال ئې په مخ ورشي که حرام
په حلالو کښي مدام وي احترام

و محمود وته نظر کوه مدام
د نیکانو مدعا خو نیک عمل وي
چه د زړه حضور ئې نه وي په نمانځه کښي
چه مجنون غوندي په مینه کښي صادق وي
هم نغمې کاندي هم رقص کا هم خاندي

چه غلام کړ خپلي ميني د غلام
ساعت نه گوري که صبح وي که شام
پکار نه دي مقتدي وي که امام
رحمان وایم په هغه باندي سلام
د رحمان په شعر ترکي د باگرام

زه د یار په درد و غم کښي شادمان یم
ته ځما و بې کسی ته نظر مه کړه
لکه ونه د ځنگل په میوه پوره
یو وینسته مې د صورت بې عشقه نه دي
د وصال مرغه د اوښو دانو راکړ
د کاملې عقیدې له برکته
روښنایي مې په طلب کښي شوه حاصله
چه صفت د تورو زلفو د آشنا کړم
بې مینه مې هیڅ حال د صورت نشته
د هوس بلبل ویسا را باندي نه کا
دلبرانو وته خاک تر تلي لاندي
چه د یار په دیدن سر و مال ښنډمه
په هر دم کښي نوې نوې تماشا کړم

لکه گل د پریشانی په وقت خندان یم
خدای ساتلي لکه گنج په بیابان یم
په ویرانه ویرانی کښي آبادان یم
خوکیدار په هر نفس د خپل کاروان یم
لکه لعل و در په غاړه د خوبان یم
د دونهي په غاړه ناست شاه جهان یم
شپه و ورځ لکه آفتاب په لار روان یم
پلي سر په لویه لار د هندوستان یم
لکه بې مال و متاعه تش دکان یم
د افلاس په کبل ډکي د خزان یم
د دې نور جهان په سر لکه آسمان یم
خلکو واورئ زه هغه عبدالرحمن یم
زه رحمان د خدای وکړو وته حیران یم

په ښه خوي له بد خواهانو بې پروا یم
و هر چا ته په خپل شکل څرگندیرم

په نرمۍ لکه اوبه د اور سزا یم
آئینه غوندي بې رویه بې ریا یم

قناعت مي تر خرقې لاندې اطلس دي
د غنچې په خير په سل ژبو خاموش يم
په ژړا مي د خپل يار ديدن حاصل كړ
هم په دا سپينو جامو معلوميرم
دراز عمر مي حاصل شه له راستيه
كه چا لار د عاشقي ده ورکه كړې

پټ د درست جهان بادشاه ظاهر گدا يم
لكه بوي هسي په پټه خوله گويا يم
د شبنم په خير له گل سره يكتا ينم
لكه ابر هم گوهر يم هم دريا يم
لكه سرو مدام سبز و تازه پايم
زه رحمان د گمراهانو رهنما يم

كه هزار ځله نږدې د زړه په ياد يم
كه يار سل ځله وعدي د وصال وكا
په جفا و په وفا ئې لارغه نه شي
د بې نيازو په نياز څه اميد د كړو دي
كه د يار له لاسه اور را باندې بل وي
بې مينه قراري را باندې زوك دي
كه همه عمر مي يار په غير كښي ناست وي
يو زمان مي د زړه مراد موندلي نه دي
د وصال په يوه كال مگر بر پاي شم
چه ئې نوره نتيجه نشته بې غمه
په وصال كښي مي د هجر طمع نه وه
بې له عشقه چه مي پري شه د پوزي
كه مي پيري كه مي پلوري چاره نشته

زه چه يار په سترگو وينم نا بناد يم
زه له ډيري تلوسې بې اعتقاد يم
پر حذر د ناز پرور په كړي داد يم
زه پرون سلطان خسرو وم نن فرهاد يم
لكه شمع مستقيم په خپل استاد يم
شپه او ورځ په حركت كښي لكه باد يم
زه له غمه به د هجر په فرياد يم
پيدا كړي خدای په اصل كښي نا مراد يم
د هفتې په هجر هسي بې بنياد يم
حق حيران د عاشقۍ په دهه داد يم
اوس حيران مستحير په دا فساد يم
گڼه نور له جملگي قيده آزاد يم
زه رحمان د بنايسته و خانه زار يم

زه د يار په درد و غم كښي غرقاب خوښ يم
كه ډوبيرم په اوبو كه په اور سوزم
چه د يار د خط و خال ښي په كښې وي
تر دا پوچه گفتگو چه ئې زه اورم
د ريا تر ناقبوله عبادته
چه نه علم نه تسبيح نه تلاوت وي
د طوبي د وني سوري مي خوښ نه دي

په دا اور كښي يې طاقت و بې تاب خوښ يم
د سرو شونډو په آتش و په آب خوښ يم
زورند سر په مطالع د كتاب خوښ يم
په نغمه په ترانه د رباب خوښ يم
د ساقی په میو مست و خراب خوښ يم
له دې هسي بیدارۍ زه په خواب خوښ يم
ستا د مخ په لښو سوي كباب خوښ يم

خاموشي که هر خو لويه مرتبه ده
د يار ډيري غمخواری يم عاجز کړي

زه له يار سره په سوال و جواب خوښ يم
رحمان ځکه په خوردن د شراب خوښ يم

صبح و شام مي لاس نيولي دي دعا کړم
هيڅ دروغ رښتيا مي نه زده که باور کړې
واړه نه يې خندول که ژړول کړې
که ته نه يې باري وايه راته څوک دي
خوب خندا دييلتانه په زمکه نشته
هره ورځ چه مي تيريږي ستا په غم کښي
يو ويښته مي د صورت کور شوي نه دي
زړه که يو وي ما خو تا له دي درکړي
چه مي واغوست سر و پاي د عاشقی

خواست له خدايه ستا د مهر و د دفا کړم
ستا دپاره هم دروغ و هم رښتيا کړم
زه پخپله نه خندا کړم نه ژړا کړم
زه دا هسي ليوني و مجنون چا کړم
څه آرام به په دا دشت کربلا کړم
زه په هره ورځ پوهيرم چه غزا کړم
هسي رنگ دي پټ پنهم په زړه ادا کړم
مگر نورو لره نور زړونه پيدا کړم
زه رحمان دې سروپا بې سروپا کړم

دا ستا درد به په هزار درمان ور نه کړم
که څوک را کاندې دنيا و عقبې دواړه
که مي چري لاس د ستا په وسه بر شي
خو مي تيغ په پهلو نه دي لگيدلي
خو و نه وينمه ستا سترگي که خدای کا
معشوقه د عاشقانو دين ايمان دي
ستا تر زلفو پوري نوري زلفي څه دي
په رحمان د ستا د لبو مي حرام دي

دانسته به دغه سود په زيان ور نه کړم
عاشقي به دي په اين و آن ور نه کړم
دا نعمت به د جنت په خوان ور نه کړم
ستا پهلو به و رقيب آسان ور نه کړم
عزرائيل لره به همره ځان ور نه کړم
زه به چا لره خپل دين ايمان ور نه کړم
په خاشاک به د چمن ريحان ور نه کړم
خو د خپلو وينو جام تاوان ور نه کړم

دا يو څه رنگه ژوندون دي نه پوهيرم
جام د ميو چه د ځان په وينو مومم
د پتنگ او د بلبل تر ميان حيران يم
په شانه سره دي تار د زلفو بيل شه
عشق به هسي رنگ مقام باندي قائم کړم
د خپل زړه و علامت و ته حيران يم
د رحمان چهره ئې زړه تر زعفران کړه

خواب و خيال دي که افسون دي نه پوهيرم
ترو زلال که جگر خون دي نه پوهيرم
مخ دي اور دي که گلگون دي نه پوهيرم
که غوڅ شوي مي نارون دي نه پوهيرم
چه وصال دي که بيلتون دي نه پوهيرم
چه موسی دي که قارون دي نه پوهيرم
خدای زده عشق دي که طاعون دي نه پوهيرم

بيا دي نوي شراب څښلي دي پوهيرم
 كه هزار ځله لاس سره كړې په نكړيزو
 معركه ځما د مراد نه ده نور څه ده
 څه حاجت دي چه دي خط په ملا لولم
 ته خپل جور و جفا څه وايې و ما ته
 چه رقيب او تا غوړونه و بله وروړه
 رقيب ځكه تيري په رحمان كاندي
 په رخسار دي گل كرلي دي پوهيرم
 تا ځما په وينو وللي دي پوهيرم
 رقيب چه تا بللي دي پوهيرم
 چه ځما په باب دي كښلي دي پوهيرم
 ما همه واره ليدلي دي پوهيرم
 ما هغه ساعت ژړلي دي پوهيرم
 چه تا خوا پوري نيولي دي پوهيرم

په ليمه كښي مي مدام
 توري سترگي مي گلگون شوې
 بې د سترگوله خونابه
 په طلب د دلارام كښي
 زنځدان ئې خدای كوهي كړ
 كه ئې خال د مخ غلام دي
 كه په عشق كښي ناكام پيروي
 خوش يم زه په عاشقي كښي
 په ياري كښي مي قبول دي
 د دعا په عوض غواړم
 تر ښكښلو به ئې څار كړم
 تلخ گفتار ئې راته خوش دي
 هم هغه مي مسيحا دي
 مخ د يار ماه تمام دي
 عكس گرزي د گلفام
 په آرزو د گگل اندام
 نه باده لرم نه جام
 ما ونه ليدنه آرام
 وښوئيرم په هر گام
 زه غلام يم د غلام
 دا ناكام دي ځما كام
 كه نيك نام يم كه بد نام
 ملامت د خاص و عام
 د خپل يار د خولي دشنام
 دغه خپل دعا سلام
 تركشماش و تر بادام
 چه ئې را كاندي سلام
 رحمان وليده تمام

خو په صبر په جفا د يار كوم
 عاشقي او صبوري سره دروغ دي
 ته و ما ته نصيحت مه كړه ناصحه
 ما خو زده چه مينه اور ده خدای مين كړم
 سرشته مي خدای د يار په لاس كښي وركړم
 خو به موم د نمر و مخ ته گرزوم
 زه دا لافي په دروغ څه رنگ وهم
 زه دا خپل تخم خپل ځان لره كړم
 دانسته خپسر وا ورته اچوم
 په هر لور چه مي را كاري پسي ځم

د آشنا د ميني لاس ځما گريوان دي
عاشقانو باندي حق د معشوقو دي
ما چه فرض په خپل ځان كړه د يار مينه
دا څه ژوند دي چه يار نه وينم په سترگو
زه په دا كار كښي هيڅ عذر نلرم
حق به ولي په باطله بدلوم
ترو له فرضو غاړه څه رنگ غروم
زه رحمان په جهان سترگي غروم

چه له مرگه بې پروا يې په هر دم
نور همه واره غمونه به دي هير شي
چه زخمي ئې سبا نه مومي په بيعه
د مرهمو تياري در لره بويه
چه د تن له سرايه درومي توبنه واخله
د دې لاري تله څه هسي آسان نه دي
كه دي ويړه شي له ظلمه له ستمه
كه اميد لرې له رحمه له كرمه
له هر چا سره چه كړې هغه نه مومي
اجر واره د عمل په اندازه وي
اوس د ستا رضا نيكې كړې كه بدي كړې
خدای د رزق په زيرمه مه هيروه كلك شه
كه گنې چه په حرص سره څه زيات شي
كه هزار رنگه تالاش و تردد كړې
ډير هوا و حرص مه كوه خدای ياد كړه
په تا فرض عبادت د خپل خښتن دي
توك روتې يوه شړۍ در لره بس ده
له خوراكه غرض قوت لا يموت دي
له پوشاكه غرض خپسر پټول دي
كه حرص در باندي زور شي مرگ ور ياد كړه
د لحد د تاريخۍ علاج به څه كړې
غفلت هيڅ مناسب نه دي د سپين ږيريو
مار چه سوري لره ورشي گوره سم شي
دغه هسي غم دي هير دي په كوم غم
كه يو ځل در باندي راشي دا ماتم
مفت مونده شي نن ساعت هغه مرهم
چه لا نه يې د اجل په تيغ كړم
تر دا سراي په هورته سراي نشته محكم
مشكلات دي په هر دم په هر قدم
ته هم مه كړه په هيچا باندي ستم
ستا هم بويه په هر چا باندي كرم
د هيڅ تخم ميوه نه درومي برهم
دغه دواړه سره يو دي هم درهم
نيك و بد دي دواړه كښوي شي په قلم
تر سړي د سړي رزق دي مقدم
زيات به نه شي د يوې ستنې تر سيم
د قسمت شوي به نه كړې زيات و كم
دي كافي دي د عرب و د عجم
نه لښكري خزانې نې ملك و حشم
نور همه واره اسراف دي مسلم
نه چه غوښي غوري وريجي يا غنم
نه اطلس و سقلا تاج و علم
دا علاج دي دغه رنځ لرم محكم
چه ته دلته كښي ويريوي په تورتم
خوب روانه دي په وقت د صبحدم
ته د گور په غاړه راغلې نه شوې سم

خم قامت د دنیا کار کړې عمر واپه
ځان په خوا تر هغه وژاپه که مرد یې
نور عالم چه په تا ژاپي انصاف وکړه
که زه نه وایم ته خود سترگي روڼې کړه
ای رحمانه لکه ته چه په خدای گرم یې
او په دوه رکعتہ نفلو نه شوې خم
چه په تا باندي ژړا کا نور عالم
بې انصافه ته په خه یې خوښ خورم
کور دي خور شه ته چارپا یې که آدم
بل به نه وي په جهان کښي هسي گرم

که په سر د هغه یار له لاسه سنگ خورم
عاشقي او ننگ و نام دي سره لري
خدای و ما وته شیرین کړه تر شکرو
د آشنا د بيلتانه په کار و بار کښي
نوکرې د معشوقو کوم په عشق کښي
شین لوگي مي په سر چتر دونهه تخت دي
هم په دا چه له خودی شمه بې خوري
لکه څوک چه نعمتونه د دنیا خوري
واپه زهر شي ځما تر ستوني درومي
زه رحمان به څو ژوندی په دنیا پایم
خدای دي نه کا چه به بله خوا ته څنگ خورم
څو به عمر واپه غم د نام و ننگ خورم
که د یار له لاسه غشي د خدنگ خورم
همیشه په تندي توره د فرنگ خورم
مهینه د بهلول نه د اورنگ خورم
گرد غبار د خپل دولت لکه ملنگ خورم
د هجران په غم کښي لپي لپي بنگ خورم
زه د یار د کوڅې خاوري په دا رنگ خورم
بې له یاره که همه لا چي لونگ خورم
چه په بلو لنبو څرخ لکه پتنگ خورم

ن

هسسي تيز درومي دوران
 د آسپا په خيرگردش کا
 ککړی دي د سړيو
 پيدا کيږي فنا کيږي
 نه ئې حد و نه پايان شته
 ځني ډول وهي بنادي کا
 ځني شمع غوندي ژاړي
 که يې گورې يو گلزار دي
 يوه هسسي تماشا ده
 کيفيت ئې مونده نه شي
 چه ئې کومه خوا رفتن دي
 خدای خبر دي په دا علم

گويابرق دي درخشان
 په زمين باندي آسمان
 چه وويږي تر دا ميان
 نه ئې حد شته نه پايان
 نه ئې سرشته په سامان
 ځني ويرکا د خپل ځان
 ځني گل غوندي خندان
 که ئې گورې يوبيا بان
 چه ئې هيڅ نشته بيان
 په دليل و په برهان
 يائي چرته دي مکان
 هيڅ خبر نه دي رحمان

ډير ياران وو د گل خان و جمال خان
 د همه واړو يارنو مخ دي تور شي
 چه يو يار په سوري پروت وي بل په اور کښي
 هيڅ تعريف مي په دا ژبه وايه نه شي
 تر دا پورته د ياري شرطونه څه وي
 چه له آله له اولاده سره وسول
 چه په اور کښي يو د بل دپاره سوزي
 څه رنگ شوخ و هغه اور و هغه خلق
 الغياث دي الغياث دي الغياث دي
 د نمرود چاري مي وليدې په سترگو
 هم دې زمکي هم آسمان ته تعجب کړم
 هم دې لويو لويو غرونو ته حيران يم
 له دې خپله سپه نفسه مي زړه بد شه
 عالم وايي چه قيامت به په جمعه وي

پکار نه شه يو په وقت د زارستان
 که به څوک و بله ياري کا په دا شان
 و هغو ته به څوک څه وائي ياران
 صد رحمت شه په ياري د گل خان
 چه په اور کښي دواړه وسوزي يکسان
 خدای دي نه کا څوک دا هسي مظلومان
 ما ليدلي نه وو هسي مخلصان
 چه ئې مړ نه کړ د اوښو په باران
 چه انسان کا هسي ظلم په انسان
 چه ئې اچول و اور ته نبيان
 چه نه زمکه په نارو شوه نه آسمان
 چه ونه لوښته له ويځه سر غلطان
 چه اوبه څکي يا خواړه خوري په جهان
 وليد ما په يکشنبه په دا دوران

هزار حيف دي چه دا هسي رنگه چاري
 په عيسى و په دجال کښي گناه نشته
 عزيزان ئې خپله ووژل پخپله
 هسي نه چه دا ئې وکړه نور به نه کړي
 شاه عالم اعظم وگوره چه ئې سخا کړ
 و دارا و اورنگ زيب وته حيران شم
 د حسن حسين غزا دي خوک په زړه کا
 د دوي غوښي اوښو وينو رغړولې
 هر چه اهل د دنيا دي حال ئې دا دي
 آدم زاد په زمکه يو بل سره وژني
 لکه غوښي چه ماهيان خوري په درياب کښي
 خزنده و پرنده دي د دې دهر
 مرداري د دې دنيا خو هم دغه ده
 مکاری د زمانې څه همره نه ده

واقع کيږي د دنيا په سود و زيان
 دا مکرونه دي د نفس و د شيطان
 دا همه واره تقدير دي د سجان
 چه ئې زړه شي هغه کاندي بادشاهان
 په خونونو واره ملک د هندوستان
 چه ئې څه چاري واقع شولې تر ميان
 چه همه واره په تيغ شو شهيدان
 بې حساب هسي خلق شه طوفان
 که سړی دي که پيری دي که حيوان
 په درياب کښي وبله غوښي خوري ماهيان
 په هوا کښي هم دغه کاندي مرغان
 همه واره يو تر بل مشت و گريبان
 ځکه بيرته ځني گريزي درويشان
 چه رحمان ئې چا ته وکاندي بيان

دنيا دار د دنيا کار کا زه د دين
 هيڅ کم نه دي تر سپين مخ د دلبرانو
 مراد له تورو سپونو واره دلبري ده
 مرتبه د سليمان چه چا له ورشي
 چه رنگين رنگين مضمون پرې ښکلي نه وي
 خوند په خوله دي نه په ځکه نه په خواړه دي
 غرض خوب دي که په خس وي که په خاوره
 مصری توره هم په بد غلاف کښي زنگ شي
 څه عجب که په ورځ مهر په شپه ماه شي

خوانين ځما په ملک دي خوشه چين
 نلکه ښه دي ځما شعر نمکين
 موقوف نه دي دغه کار په تور و سپين
 هيڅ پوره نيمگري نه دي پر ننگين
 څه پکار دي د بياض ورق رنگين
 آب و خور که د چا تلخ وي که شيرين
 څه حاجت دي په بستر و په بالين
 خداي خوک مه کړه د بدانو همنشين
 د رحمان آشنا چنان دي هم چين

چرته د يار شونډي چرته غم د دل و جان
 پاک ومرتزه دي عشق د نفس له خاصيه
 لږ تفاوت نه دي د رندی د زاهدی

چرته کتي لال و چرته لعل د بدخشان
 چرته چاه د گيډي چرته چاه د زنځدان
 چرته زلمي جونه چرته کونډي يتيمان

واړه بې وقوف دي چه څوك دين په دنيا پلوري
څار شه د هوا و حرص خيال تر قناعت
نه شي د خانانو د ملنگو سره كلي
چرته پنځه ورځي چرته عمر جاودان
چرته ملك د مصر چرته ده د غلامان
چرته عزيز خان چرته ملنگ عبدالرحمن

که پخوا تر آشنایي وي بيلتون
چه مي يار په سترگو وليد ما گمان کړ
په نیمگړي داد خبر د فلک نه وم
نن ساعت چه له دې حاله خبردار شوم
هر زحمت چه په ما راشي شکرانه کړم
اوس که لاس زه و بله مېرم هيڅ سود نه کا
لکه نمر په څلورم آسمان څليږي
چا چه نښه له نښه مخه را کوله
په دا هسي حال کښي څه رنگ صبروي شي
که په صبر سره تور کاني لعل کيږي
د دنيا هوس په ما باندي حرام شه
دريغه يو ځله هغه څما په حال شوي
و رحمان ته ځان هغه گړی آسمان شي

ما به نه و له چا کړي پيوستون
چه هم دا ساعت مي بيا مودنده ژوندون
چه به بيا شي په ستنه را څخه ستون
سکه تر نن ورځي بهتره وه پرون
عاشقی تر هسي حده کړم زبون
هغه چاره چه له لاسه شوه بيرون
محبت ئې له حجابه کړم بيرون
اوس دي سور په نيلي گريزي د گردون
چه دښمن دي کامراني کا ته محزون
لعل ئې مه کړه په دا هسي جگر خون
د هوسی هسي کړم شپه په ميړتون
چه و ما ته لولوي صبر و سکون
چه د ستا په غم کښي ناست وي سر نگون

که ترې ولوښته شاهان و سلطانان
که هزار هزار فنا شي په يو دم کښي
د رفتن د آمدن حساب ئې نشته
يو د بل په غم نه نرم وي نه گرم
پيغمبر غوندي صاحب تر دنيا تير شه
چه دا هسي عالم لاندي شه تر خاورو
که غليل کړم د تاممي دنيا خاوري
بوي د نام و نشان ئې پاتي نه شه
که دروغ وایم ته ورشه نظر وکړه
چه ئې ته په دواړو سترگو ښکلولې

هيڅ نیمگړي په چا نه شه دا جهان
بيا پيدا شي په يو دم کښي هزاران
لکه بحر چه بهيږي بې پايان
هم د هغه زده چه ور ئې شي په ځان
دا دنيا ويرانه نه شوه په هجران
د چا ياد دي ما و تا غوندي سگان
بيا به نه مومم دارا و شاه جهان
چه دعوی ئې کړه د نام و د نشان
د خپل پلار و د نيکه په گورستان
گوره څه شوې هغه خولې هغه لبان

چه مدام ئې په قربان قربان بللې
د رحمان و سوزان شعر ته حيران يم
اوس دي غږ در باندې وکا چه قربان
چه ئې اور بل شوي نه دي په ديوان

فراموش مي کړ د ستا په مينه ځان
لکه زه چه ستا د در په خاورو خوښ يم
لکه زه چه ستا د غم پنډونه اخلم
هسي بې سر و سامان يم ستا په عشق کښي
هسي بې شرابو مست يم ستا په مينه
دا به څه رنگ شي چه ته دکال وعده کړې
تمامي عمر د ستا په طلب ورک يم
که له دره ئې شپې که ئې پرېږدې ته
ځان لا څه دي بلکه عمر جاودان
همره عيش و طرب نه لري شاهان
همره پنډ اخيستي نه شي پهلوان
چه آگاه نه يم په سر و په سامان
چه خبر نه يم له زمکي له آسمان
په ما نه تيريري بې تا يو زمان
لټوم دي په هر ښهر په بيابان
ډير مين دي ستا په مخ عبدالرحمن

ته چه هسي گاه يې ترش گاه يې خندان
له احواله دي چا نه زده چه به څکړي
رنځ راحت د عاشقانو واړه ته يې
هغه شونډي چه خورې دي تر شکرو
رجوعات د ښايسته و چا ته نه وي
دغه هسي رنگ ښايست لکه چه ستا دي
کست تر هسي حده ولي کړې گل رخه
و هر چا وته چه ستا قوت رسيري
ستا له جوړه زهره نه لري چه آه کا
خوار حيران لکه عاشق دي ستا له دره
لکه ډير وايي د وصل راحتونه
د رخسار نښي دي واړه د خورشيد دي
له هوسه دي هر گل کره خندا شوه
کله وي چه نصيحت کاندې عاشق ته
رنگ روي دي لري رنگ د سرو گلونو
سياهي د نوي خط دي هسي زيب کا
و کوهي ته چه لغزش کاکل خطر وي
له عاشق سره کينه کړې که احسان
کله جور کله لطف کړې عيان
دا دروغ دي چه وصال دي يا هجران
له ښکښلو ئې عار نه کا عاشقان
هر گز نه وي سرکوزي د سروشان
نشته دا رنگه ښايست د هيڅ انسان
چه له ډيره نازه وژنې عاشقان
هلته نه رسي قوت د درست جهان
که کشور د عاشقانو شي ويران
خداي دي هيڅوک هسي نه کا خوار حيران
دغه هسي د فرقت دي سخت زندان
چه ئې درست جهان له نوره دي روښان
چه ئې وليد ستا د حسن گلستان
که له حسنه دي آگاه شي زاهدان
توري څني دي ښاخونه د ريحان
لکه ښکلي واړه توري د قرآن
کل خيرت دي کوهي ستا د زنځدان

که د درو تجلي ده ډیره ډیره
ته سلطان د ښایسته و یې دلبره
که دا نور ښایسته ستوري ویل کیږي
له هر چا چه اوریده شي دغه وایي
در و لعل شو ویل د رحمان ځکه

در تاریک شي چه ظاهر شي ستا دندان
دا نور واړه ښایسته دي نوکران
ته خو رشید غوندي صورت لرې روښان
چه ښایسته دي زړه نه لري نقصان
چه د ستا د لعلو شونډو شه گویان

خو به شمیرم زه غمونه د هجران
د سړي د دښمنۍ طاقت مې نه وه
لکه څوک چه د اوبښ بار په میري کیږدي
لکه اور د بیلټانه چه په ما اوري
د یار غم به مې هغه سړي په شمار کړي
که څوک وایي حال دي څه دي په هجران کښي
نا قرار روح مې د یار په هوا والوت
د یار دم مې زړه په غټو سترگو یووړ
ما وې زړه د مومن عرش دي خبر نه وم
عاشقی ئې تر هغه حده بې هوښ کړم
لور په لور ئې د تهمت په غونډو ویشتم
چه دا حال ورباندي نه وي ورغلي

همره ډیر دي لکه ریگ د بیابان
خدای را پښه دښمني کړه د اسمان
هسي زه یم په خپل غم پوري ناتوان
چا لیدلي کڼه اور دي په دا شان
چه شمیرلي ئې وښته وي د خپل ځان
په خاطر دي تصور کړي دوزخیان
تش صورت مې په ځای پاتي شه حیران
لکه بت چه په دیوال کښي شي حیران
چه به عشق ځما دا عرش کاندې ویران
چه نه هوښ لرم نه سر و نه سامان
ملاحت را باندي وایي درست جهان
په ویل به څه گروهیږي د رحمان

ورکه عاشقي شه هم ئې نوم هم ئې نشان
زه د عشق په کار کښي تیر تر سره هم له مال یم
کښیوتم د عشق په آدم خورو گردابونه
رنځ د عاشقی چه زه ظاهر کړم و طیب ته
راشه عاشقي مه کړه رحمانه او که نه وي

زه ئې هسي خوار کړم لکه خاک د بیابان
دریغه که په سر مې دا مشکل کا خدای آسان
نه په وړاندي تلي شم نه په بیرته گریزان
هیڅ ویلي نه شي طیبان و حکیمان
تل په اور به ناست ئې که پادشاه ئې د جهان

آخر درومي خوار حیران
په مثال د بنديوان
نه ئې زور شي نه ئې توان
هیڅ رنگ نه مومي امان

خان سلطان د دې جهان
د قضا په خیل تړلي
شیرین ځان ور څخه درومي
که ښندي مال و ملک واړه

درد ئې ورشي په خپل ځان
وزيران و وکړي
کوز کوز گوري حکيمان
زړه ئې چوي په ډير ارمان
نور پرې ژاړی فرزندان
آخر صبر کړي خواران
په تخته باندي عريان
مرده شو او غاسلان
مال ئې يوسي وارثان
هم دوستان هم دشمنان
هغه خپل مصاحيان
لکه عين بې نشان
نه ئې اسم په جهان
نه شي نقش په آب روان
نهایت خانه ويران
هغه دور هغه دوران
کوته قطع کړ رحمان

نه ئې مل نه ئې حامي وي
در مانده وتنه ولاړ وي
هيڅ دارو کولي نشي
بادشاهي ئې پاتي کيږي
چه ئې روح له تنه بيل شي
يو ساعت ورباندي ژاړي
بيا ئې غسل لره واخلي
په جامو ئې خوشحاليږي
چه له قبره ئې بازگشت شي
په مسند ئې دعوي کاندي
سهيلي ئې تالا کاندي
نام نشان ئې هسي وړک شي
نه ئې نقش پاتي کيږي
دا دنيا آب روان ده
که هزار رنگ آبادي کا
لکه باد هسي به تير شي
دا بيانيان دور و دراز دي

و

که نظر کا خوګ په کار د درویشانو
 په دغه لاري به ورشي خدای رسول ته
 هرگفتار به ئې د خدای په در قبول وي
 هسي گرم بازار بل په جهان نشته
 په يوه قدم تر عرشه پوري رسي
 همره خلق ئې زیارت کا پس له مرګه
 پادشاهان د دې دنیا وایه پراته دي
 هر بهار لره خزان په جهان شته دي
 د جنت د باغ ګلونه به ئې هیر شي
 چه دنیا ئې کړه د خدای د پاره ترکه
 د قارون و حال ته ګوره حال ئې څه شه
 په هر چا چه د غضب لنده کا ښځه
 درست دیوان د رحمان څار تر دا غزل شه

خود به وويني وقار د درویشانو
 که څوک يون کاندې په لار د درویشانو
 چه قبول ئې کړ گفتار د درویشانو
 لکه گرم دي بازار د درویشانو
 ما لیدلي دي رفتار د درویشانو
 چه بازار وي په مزار د درویشانو
 لکه خاوري په دربار د درویشانو
 خزان نه لري بهار د درویشانو
 که څوک وويني گلزار د درویشانو
 صد رحمت شه په روزگار د درویشانو
 راشه مه کوه انکار د درویشانو
 خطا نه درومی گذار د درویشانو
 چه بیان ئې کړ کردار د درویشانو

اوبني نه لري حساب ځما د سترګو
 سپاهي مي همه وایه سفیدي شوه
 که مي سره دي که مي سپين دي که مي تور دي
 چه رخسار د هغه یار را څخه پټ شي
 چه گداز ئې په دا ګرمو اوبنو نه شه
 چه مي نقش په زړه سرې شونډي د یار شوې
 که نور خلق د آفتاب په روڼا زیست کا
 ما ئې خیال لره ابلق د سترګو زین کړ
 لکه تښتي وحشیان له مردمانو
 ما رحمان چه سترګي روڼي په خپل یار کړې

بې حساب شه سیلاب ځما د سترګو
 هسي پریولی شي کتاب ځما د سترګو
 اوبنو یووړ هر اسباب ځما د سترګو
 حبطله شي آب و تاب ځما د سترګو
 مګر ګانې دي حباب ځما د سترګو
 کان د لعلو شه گرداب ځما د سترګو
 مخ د ترکو دي آفتاب ځما د سترګو
 قدم نه ږدي په رکاب ځما د سترګو
 هسي وتښتیده خواب ځما د سترګو
 اوس محال دي اجتناب ځما د سترګو

هېڅوک مه شه گرفتار د تورو زلفو
هم په شان د تورو زلفو به پریشان وي
د محشر عالم به کله په قرار وي
خو ئې صبح د قیامت دمیده نه شي
مگر شمع د سپین مخ شي باندی بله
تار په تار کا د عاشق د خاطر خونه
چه تمام جهان ئې نسبتي دي په دم کبني
زه له کوم یوه کمندۀ سر وکارم
په تندۍ د محتسب کا درۀ ما ته
همره زړونه ئې پيلي په هر تار دي
ملک د هند و د حبش ئې واره زیر کړ
شامارانو غوندي گززي په گنجونو
که به بل مار چیچل په لاسو یا په پښو کا
د رحمان تر قلم منبک و عنبر اوري

که هر خو په صحرا سر شوم هم په کلیو
خدای زده کومه خوا ته لاپل حال ئې څه شه
له دې غمه مي زړه چوي که څوک خبر وي
پس له دې به چرته درومي ځاي مو کوم دي
گوندي ستاسو په مخ زه پسندیده شم
خبر نه یم چه په باب مي کښلی څه دي

تور لیمه مي د فراق په ژړا سپین شو
ما وې زه به لا دیدن کړم د یارانو
چا پتنگ غوندي ځان واچاوه و اور ته
د مرده ؤ ته د مرگ خواری شوې پښي
د قضا سپاهیانو هسي لاس په تاخت کړ
چه قدم ئې په آسمان ایښود له نازه

دوباره د زړه په وینو کښي رنگین شو
خبر نه وم چه یاران په کوچ تعیین شو
څوک ژوندي لکه بلبل په آتشین شو
او ژوندی په زندگۍ کښي اندوهگین شو
چه پایمال هزار خسرو هزار شیرین شو
هغه هسی ناز پرور زیر زمین شو

چه مدام ئې د سنجاب د پاسه خوب کړ
د رحمان خاطر به ولي پريشان نه وي
اوس په زمکه بې بستر و بې بالين شو
چه پريشان ور څخه جمع هم نشين شو

تا چه رنگ و ميو ورکړ د لېانو
چه دي جوړه کړه لنده د کړو وروځو
چه دي اسم د زنجير په زلفو کښيښود
په رخسار چه دي د خط غبار څرگند شه
کابره غشي واړه بيرته ځي له نښي
چه ځما د يار تر مينځه جدايي کا
که مي چري خواست د خداي په در قبليري
سور پيزوان دي په سرو شونډو هسي زيب کا
د سرو ټيک دي شهزاده په جبين پروت دي
دواړه ليچي دي وکښلی مصري توري
ستا له غمه په ځان زړه د رحمان سوزي
اور دي پوري کړ په کور د مي خورانو
خو به ښکار کړې په حرم د غزالانو
معطر دي کړ دماغ د ديوانگانو
سر بلنده شوه فرقه د خاکسارانو
زه آزار کړم ستا گړو گړو مژگانو
کاني پړوتي په خونه د بدانو
سوال به زه د عمر کړم د مهوشانو
لکه جيم په قلم ښکلي کاتبانو
شينکي خال دي محاصل په بنديوانو
در پوهيرم سر به پريکړي د خوارانو
لکه شمع په زيارت د شهيدانو

چه کوتلي دي په تيغ ستا د چشمانو
ستا وصال د سر پريکړيو دي دلبره
د پيري سوري عاقل لره ضرر دي
په سرپوښ محل کښي نور د آفتاب نه وي
هم په دا ځما له سترگو ويني څاڅي
مشکين خال دي په سرو لږو هسي زيب کا
ما سوي له ياره هر چه دي رحمانه
سر حلقه دي د جمله و شهيدانو
ژوندی نه مومي جنت بې مردگانو
دا مقام دي د سر تور د ديوانگانو
دا دولت دي نازل شوي په ډاگيانو
چه دي نقش په کښي رنگ دي د لېانو
لکه مهر په مخزن د در مرجانو
واړه کفر دي په دين د عاشقانو

هر ساعت ځما د غور په تاوولو
همره غم د بيلتانه را باندي راغي
هغه سترگي چه نرگس و هم بادام دي
هغه شونډي چه شيريني دي تر قندو
دا کاره کاره بانه او کبرې وروځي
په شپه نوکي د عاشق په وينو سرې کا
د فلک لاسونه شنه شو تر څنگلو
چه حساب ئې نه په خوله شي نه په کښلو
تيرې توري دي ځما په قتلولو
ما هيڅ فيض ځني بيا نه موند بې ښکښلو
نور څه نه کا بې کړو کړو وهلو
سبا پوري کا نکريزي په منگلو

دا ځما د قاتل لاس دي نه پوهيرم که تر باغ وتلي نښاخ دي د سرو گلو
دريغه مرگ ئې په دنيا کښي نيمه خوا شوي نښايسته عنچې ئې پرې يستی د گلو
هسي بند شه په کمند د تورو زلفو چه حيران يم د رحمان په خلاصولو

۵

نه حرمت لرم نه جاه
د چشمانو په نگاه
لكه قدر دگيايه
چه ئې څه لرم گناه
از برای عنندالله
بل سر نه لرم پناه
حال احوال د چا تباه

د دلبرو په درگاه
غوځوي مې د زړه ولي
همره قدر مې هم نشته
هيڅ خبر له ځانه نه يم
يونسظر را باندي نه كا
كه له غمه ئې سر پټ كړم
د رحمان په خيروي نه شي

له دې قصده تاو پيدا شه له آفتابه
غنچه سره د زړه په وينو شوه غرقابه
يا خيمې دي سياه پوشی سره طنابه
ويسته څه طاقت لري د اور له تابه
خوشحالي مې نور نايابه شوه نايابه
د سبزې اثر ئې پاڅيده له آبه
ځكه مخ فنا كوي تر كوه قابه
ځان به څو ځنډې په گوته له ترابه
خبر زده كړه ته د اوبنو له سيلابه
كه ته سترگي ورته پورته كړې له خوابه

چه ئې وليده ستا حسن بې حسابه
په آرزو دي د نركس سترگي څلور شوې
ستا په غم مې سترغلي سرې سرې ناغې شوې
كه دي زلفي په مخ پيچ و تاب شوې بنائي
زه چه خداي د ستا د غم سره آشنا كړم
سترغلي مې د فراق په ژړا سره شول
ماه خورشيد دي په بنايست پوري شرميري
زه دي پيژنم په اصل كښي خاكي يې
څو دي خيال د آشنا گرزي په ليمه كښي
د رحمان به بخت هاله له خوبه وينې شي

گل رخساره سيم غيغبه
په عجبو كښي عجبه
بوالعجب يې منتخبه
بې ترتيبه مرتبه
بې تالاشه بې طلبه
ستاد شونډوله سببه
زلفي توري تر تور شبه
زينت رانيولنه كو كبه

ته شهايې شكر لبه
په نادرو كښي نادره
په جمله ؤ معشوقو كښي
بې زيوره بنايسته يې
دغه داد د الهه دي
آب حيات چه حيات موند بيا
مخ دي سپين تر سپين سبا دي
ستاد د مخ عرق داننه ؤ

د ښایست مخي دي نشته
 د وصال مونده دي گران دي
 چه د رب فضل پرې وشي
 دا دولت د خدای په داد دي
 عشق څه هسي علم نه دي
 مکتب حال د مذهب وایي
 د عاشق مذهب هم دا دي
 ستاد حسن په صفت کښي

تر مشرقه تر مغربه
 مگر فضل شي له ربه
 هغه خلاص شي له غضبه
 مونده نه شي له نسيبه
 چه حاصل شي له مکتبه
 عشق سوی دي له مذهبه
 چه دم نه وي بي مطلبه
 رحمان گنگ شه له ادبه

په هر زړه چه د یار مینه شي غالبه
 نوری واره مرتبي به روته هیڅ شي
 لیاقت ئې هر وگړي څخه نشته
 د طلب له کوتاهی نه ویره وکړه
 عشق څرگند خزانه ده خوار هغه شه
 غوره خط د مهر ویاڼو تر خط نشته
 هیڅ ئې مه پوښته له فرضو له واجبو
 عاشقان تر سرو و ماله یار ته تیر دي
 زه رحمان د خپل صاحب په رضا زیست کړم

بله مینه ئې هیڅ نه وي مناسبه
 که خبر شي څوک له هسو مراتبه
 عاشقي یوه پایه ده عجائبه
 که هر څو دي لار کوتاهه ده طالبه
 چه څرگنده خزانه شوه ترې غایبه
 که هزار رنگ کتابونه کړې کاتبه
 په هغو چه عاشقي کړه خدای واجبه
 خدای دي دا طایفه نه کاندې کاذبه
 څه پکار دي دا بنده بي خپل صاحبه

ورځ دي تیره په شومي کړه شپه له خوابه
 په شتاب شتاب دي تله دي که پوهیږي
 دلته دم و قدم دواړه په حساب دي
 راستولي خدای حساب دي په کتاب کښي
 ته و خپلو نیکو بد وته نظر کړه
 په هغه جهان به څنگه خواب وکړي
 عاقبت به تورو خاورو لره درومي
 د کاغذ په کښتۍ سیل به کړي تر کومه
 چه آفتاب یوه نیزه شي بیا به څه کړي
 په آزار د چا راضي مه شه رحمانه

خدای به کله یادوي خانه خرابه
 غافل مه شه د دې عمر له شتابه
 پل غلط د لاري مه ږده بي حسابه
 خبر زده کړه له حساب له کتابه
 چه بدې دي څو تیري کړي له ثوابه
 چه پدې جهان عاجز بي له خوابه
 ځان به څو څنډې په گوتو له ترابه
 دا کښتۍ به دي مرگي کاندې غرقابه
 اوس چه سوري له ور تنبې له آفتابه
 که خلاصي په قیامت غواړي له عذابه

په شپه خوب کړې بې ادبه
هم له روزه هم له شېبه
تر مينځ ډوب شوې مذبذبه
په مذهب کښي بد مذهبه
بې خبر له مسېبه
خبر نه شوې له مطلبه
آس دي يون کا بې جلبه
آس دي داغ کړ بې منصبه
سود ئې څه وي له مرکبه
له مرده ؤ مرکبه
اوبه نه پيژنې کبه
په درياب کښي تشنه لبه
دا خبره ده عجبه
نه تش ځان وژل اقربه
نه انگور نه له عنبه

زړه دي ځما تور کړ له دې نوره مخلوقاته
نوره به مي مينه د زړه نه شي له تا ماته
نه دي خبر شوی ستا د مخ له محسنا ته
لا تر ما نه خوښ يې و قاضی ته هم ملا ته
بيا دي په ديدن تر ما وړښي در زغلي خوا ته
گډه ښاپيری ده د بنی آدم له ذاته

لاس په سر مه شه د هر گيدي و در ته
هر چه نه لري نظر و سيم و زر ته
نه هغه چه منت بار شي و کوثر ته
وايه حال د زمانې و برادر ته
چه ئې نه دي راپيرو دي ځيني بيرته
که رتی يا جو دانه به ئې وي درته

په ورځ ناست ئې بې مطلبه
لاس دي وځاتنه له دواړو
نه دلې شوې نه هروې شوې
عبادت دي په ریا شه
مدام بند يې په سبب کښي
واړه تشي شلونې شازې
ته اوده ورباندي سوريې
تن دي تش په وره وسه
د راکب چه واک پردی شي
له ژونديو سره ناست يې
هلک لوي شوې په اوبو کښي
لکه کانې يا کودري
نا آگاه ځان آگاه بولي
مراد له زهده معرفت دي
د رحمان شراب له عشقه

تا چه په دا تورو سترگو وکاته و ما ته
ما خو چه ته وليدې هغه ساعت مي ووې
شيخ و زاهدان چه نصيحت وايي و ما ته
څه شوه که زه انگشت نما شوم ستا په مينه
مرم په دا چه ما له تا جار باسي هغه خلق
زه رحمان چه يار ووينم وايم خدانه خير کړې

که د عقل څه اثر لرې و سر ته
په نظر د هغو خاوري سره زر کيږي
بې منته جام د زهرو څښلي ښه دي
د يوسف له جاله زده کړه دغه پسه
دې فلک و چا ته هيڅ بڅښلي نه دي
د خروار دعوه ئې وگڼه ممکنه

که له خدایه دي خلقو وته مخ شي
همیشه به در په در گزري رتلي
د دې سست بدن منت په رحمان باندې

له فردوسه به دي مخ شي و سقر ته
د استوگنې ځاي به بيا مومي چرته
چه له خپله دره تلي نه شي بل درته

چه نظر کړم د خوبانو و رخسار ته
له دهشته ئې ريار پوښتيدی نه شم
خلوتيان لکه برده په کښي خرخيروي
ته چه ما پوښتې د يار له حقيقته
درد و غم د عاشقۍ څه همره نه دي
زه و يار چه خپل غمونه سره شمار کړو
رحمان هسي وزگار چري دي له عشقه

آئينه غوندي حيران شم و دې کار ته
خدای زده څه به ئې ويلي وي ريار ته
غبر ئې نه خيژي د حسن و بازار ته
څوک د يار خبري کاندې و اغيار ته
چه ئې عقل د چا رسي و مقدار ته
يار و ما ته حيرانيري زه و يار ته
چه غور ونيسي ناصح غوندي وزگار ته

ما د دهر غم وهلي دي په لته
که اوبه دي د حياتو په تور تم کښي
هغه يار چه و ما جام د ميو راکړ
بې خودی ئې د دنيا له غمه خلاص کړم
د دښمن په دښمنۍ می خدا کيروي
بې خيري مي کل په خير ده شميرلې
مړ بهتر دي تر هغه چه څوک بې پت وي
داستۍ چه په اور سوزي مراد يې دا دي
خدای هاله د سړي ياد شي چه درد مند شي
زه رحمان په سل خلقو د زلفو بند يم

د پيالې د صراحی له برکته
ساده رويو و ما راکړې بې ظلمته
د دښنو ويني مي وڅښې بې شته
لا مي بيا مونده بيرون له شش جهته
لکه شمع د مقراض له خصومته
د زمري په خوله کښي ناست يم فراخته
په يارۍ کښي دي خدای نه کا بې پته
زه په اور کښي سوې ښه يم نه بې پته
کمه نه ده دردمندي تر عبادته
لا د پاسه سور پيزوان شه بله نته

ستا په مخ کښي چه حساب د جمال نشته
ته د سر و د مال ويړه په ما مه کړه
زه په دا سبب له ويړي سره ريردم
که وعده د يوې چاري يو ساعت کړې
د شهيد و حال ته گوره حال ئې څه دي
روشنائي مي د چشمانو ستا ديدن دي

ځکه ما څخه د صبر مجال نشته
ويړه ما څخه د سر و د مال نشته
چه ستا ويړه کښي ثواب دي وبال نشته
د هغې چاري اميد مي په کال نشته
بې تا هسي ځما حال دي بل حال نشته
په دا کور کښي بل خراغ و مشال نشته

په جویبار ځما د سترگو سرو ته یې
 مخ دي بې خط و بې خاله هسي زيب کا
 مخامخ که راته وگورې دلبره
 د آفتاب په مخ کښي هره ورځ زوال دي
 ستا په يادو کښي رحمان هسي مشغول دي
 په دا نهر باندی بل څه نهال نشته
 چه ئې هيڅ حاجت په خط و په حال نشته
 په کاته کښي دي ثواب دي وبال نشته
 ستا د حسن په آفتاب کښي زوال نشته
 چه په زړه کښي ئې هيڅ غم د وصال نشته

مخ ته دي نمر وایم زلفي تار تار نشته
 هر څوک چه د ستا و آتشین رخسار ته گل وایی
 زلفي دي ناحقه خلق بولي په سنبل ضمه
 ما چه غږ په غور و ستا د در د سپیو واورید
 ستا دیدن هغه کا چه ئې سر په تنه پاس نه وي
 یار به د رقیب په لوري خدای نه کا رحمانه سم
 سرو که ستا قد بولم د سرو یون رفتار نشته
 پوچ وایی د اور په مخ کښي وقر د گلزار نشته
 ولي چه له مښکو سره هيڅ د گیاه کار نشته
 هسي رنگ بلبله په چمن کښي په گفتار نشته
 ولي چه د سر د څښتن جور و ته لار نشته
 ولي چه د سپیو فرشتو سره څه کار نشته

تا خو زده ځما د زړه له احتیاجه
 د طالب د مطلوب راز به ما در وښود
 یار که یار ته حال په خوله نه وایی څه شو
 که ځما له حاله ما پوښتې حال دا دي
 آشنائي به ما په کوم قوت کوله
 که په سولو کښي یو خواست د چا قبلیری
 په رحمان بلا پسې که زهریري
 نور می څه پوښتې چه څه غواړې محتاجه
 که ته نه وې خبر دار له دې رواجه
 و حکیم ته پټ څرگند وي له مزاجه
 چه بې تا مي ورځ تیاره ده شب داجه
 که خبر وي ستا د هجر له تاراجه
 خدای دي هيڅوک رنځور نه کا بې علاجه
 ته مشغول اوسې له خپله تخت و تاجه

چه خبر شوم د ساقی د جام له راحه
 زه چه زلفي د یار ووينم په خوب کښي
 سبا زیري د وصال په مهجور کاندی
 که روا کا خون خوردن د عاشقانو
 هر ساقی چه جام د عشق لري په لاس کښي
 مخ که بې ميني څوک ستایي ستایه نشي
 د دنیا ناوې په عقد کښي دین غواړي
 لکه مري ملاقي شوم له ارواحه
 په شپه مښک راباندې تر صباحه
 د هیواد خبر موندې شي له سیاحه
 څوک وتی شي د خوبانو له صلاحه
 دا پیاله ئې په مستانو ده مباحه
 د ممدوح له قدره چا زده بې مداحه
 ای رحمانه ځان ئې ژغوره له نکاحه

ولي تللي يې له ما مدامم په څه؟
 زه هر صبح و شام دعا کوم و تا ته
 هميشه لکه وحشي په وحشت گرزې
 هميشه را څخه درومې په وړاندي
 راته وايه زه به هم هغه کومه
 لږ پرهيز کړه له رقيه خداي د پاره
 رحمان ستا په مخ بې څڼو هم مين دي

ولي نه گورې و ما ته سم په څه؟
 ستا په غم کښي چه ما ويني عالم ژاړي
 په مطلب دي د سرو شونډو نه پوهيرم
 ستمگار چه ستم کا بهانه کاندسي
 مه کړه خداي چه څوک بې ياره خوښ خورم وي
 و دې خپلو برندو سترگو ته دي وايه
 لږ ئې وپوښته چه حال دي د زړه څه دي
 رحمان خود پخپله گرم يم چه مين شوم

که څه وایم له هجرانه وایم څه؟
 توان د دم وهلو نه لرم و یار ته
 چه ئې ووينم له ځانه خبر نه يم
 د خپل زړه له حاله هيڅ را ويل نه شي
 د عشق راز چه هيچا نه دي بيان کړي
 د خپل یار له غمه درست په وینو ډوب يم
 زه چه پروت يم د هجران په تناره کښي
 سر و مال د سړي لوټ کړي زړه ئې يوسي
 زاغان بولي بلبلان شري له باغه
 هر چه وایم تر همه واپرو بهتر دي

له دې درده بې درامنه وایم څه؟
 چه توان نه لرم بې توانه وایم څه؟
 چه خبر نه يم له ځانه وایم څه؟
 له بې نامه بې نشانه وایم څه؟
 ترو به زه له بې بیانه وایم څه؟
 له دې هسي رنگ طوفانه وایم څه؟
 د وصال له گلستانه وایم څه؟
 له دې هسي دل ستانه وایم څه؟
 د دې دهر له باغبانه وایم څه؟
 زه رحمان به له جانانه وایم څه؟

څه شوکه خاموش یم ستا د عشق له آه سرده
هیڅوک دي په خوله د عاشقی لافه و نه کا
اهل د دنیا وایه نامرد دي رنگ ئې وړک شه
کله بې دردانو لره زړه د چا ور درومی
بې د ستا د عشق د شهیدانو له خاکدانه
یو خوشحال یو کم سل خټک نور په طبیعت کښي

که ځما مینه په تا ده خطا نه ده
څوک چه بې د ستا له مخه بل ته گوري
هر عاشق چه پخپل یار پسي ژړا کا
د دنیا په تماشا چه څوک نازیري
که ته سل ځله له ما سره جفا کړې
هغه تیر شو چه مي مینه په غلا غلا کړه
معشوقه که د خپل سر په بها مومی

له اغیار سره خندا څه پکار نه ده
سل یاری د یوه یار د پاره کیري
هر بلبل به دي ثنا کا که ته گل شې
عشق د بوي په خیر په پټه خوله څرگندوی
د عشق درد وایه عاشق لره راحت دي
بد له بدو سره بویه نیک له نیکو
عاشقي حرص و هوا دي سره لري
عاشقي یو نادر کار دي په جهان کښي
که ئې کړم هم ئې هیڅ نه گڼم سوگند دي
د دنیا مینه بې کاره اوریدي شي
که رحمان په جهان ډیر پایم دلبره

گوره بیا به څوک ادا کا په زړه غونډه
ته چه گل د آشنائی له باغه غواړې

چه دا هسي مسته درومي مخ بر بنډه
خبر زده کړه د هجران له خارو خنډه

ما رستم د زمانې وليد په سترگو طالبان که مرور دي هم پخلا دي د عاشق د لاغری سبب هم دا دي زه به حوري د جنت بې ياره څه کړم سخت ساعت د بيلتانه به مي هير نه شي زه رحمان د هغه حسن ثنا خوان يم

ستا په عشق کښي هسي خلاص يم له شعوره طبيان وايی چه صبر دي دارو دي توري هر چري تړلي په دښمن شي معشوقې د زمانې شوې سره ټولي زه تنها په ضرور نه يم ستا له غمه هري شپې لره ورځ شته ده په دنيا کښي مهرويان وفا له هيچا سره نه کا له حيرته واړه گوتي په غاښ نسي د رقيب له ندو سترگو دي ځان ژغوري همره توان و توفيق نه گڼم په بخت کښي په نظر د مدعيانو تور کودی وي د رحمان د سترگو نم به هاله وچ شي

زه عار نه لرم په عشق کښي له پيغوره ږدی په خوله د سمندر مهر د مومو بې هجرانه ځما بله خواري نشته لکه ته چه خداي هر گوره ښائسته کړې چه په تور و سپين مي اړوي دا څوک دي د رقيب له بده خويه به څه وایم چه ئې پور د مرگ تر پوره پوري هيڅ دي عاشقي سړی مجنون کاندې رحمانه

چه يوه خبره نه لرم منظوره خداي ځمونږ فرقه پيدا کړه نا صبره ياره ستا سترگي دوستان وژني په توره د زړه خونه مي ئې ولولېله چوره پيدا شوې عاشقي ده له ضروره ځما عمر جدابي کړ بې له نوره دا خبره په عالم کښي ده مشهوره په هجران کښي چه خبر شي له مهجوره هر عاشق چه بهره مند شي له حضوره چه تايب کا ما له فسق و فجوره که ئې کښينوم د کټ د پاسه حوره که وچ شوي د چا نم وي له ناسوره

بې پروا يم د ستی په خير له اوره چه څوک ما منع کوي د عشق له شوره ولي نشته تر دا بله خواري نوره زه ئې هم هسي بې صبره کړم هر گوره که ته نه يې په مخ سپينه په زړه توره لا چه يار ور سره مل شي هاله گوره هيئ توبه د بيلتانه له بده پوره کنه څوک په هوښيارۍ ور وزي له کوره

ما چه جور و جفا بيا مونده له ياره
له دښنو به د ښادۍ طمع څوك كا
دا گله هم ډيره ډيره له هغو شي
دل آزار كه دل آزار كا مانه نه شي
طالبان خو تر مطلوبه پوري پره دي
كه له ډيري حيا نه گورې و چا ته

نه رسيږي ستا و حسن و ته حوره
ستا تر قده تر قامته نه رسيږي
تر قامت پوري دي سرو ده سر كوزې
هر سړي چه دي و حسن ته نظر كا
چه تا مي د خپلو شونډو وړ په خوله كړه
اوس ته وايه چه په څه رنگ دي وستايم
دا جذبه د عاشقۍ نه ده نور څه ده
اوس به زه د شب خيزۍ څه منت وكړم
چه په ننگ و په ناموس تر لوره كم وي
ننگيالي تېرونه ښه وي او كه نه وي
خوب روئي بې دلبرۍ څه په كار نه ده
كه د غلوزي لباس وكا غزا وشوه
په رحمان د ښايسته ؤ قدر ډير دي

چه په وقت د ځكندن وكارې ډيره
هر سړي چه كانده غم په مخ كښي ويني
چه سبا ارمانوې پند د پيرانو
د يار ياد نه دي ځاي څه رنگ په زړه نسي
چه د ټوك په طلب گرزې خداي دي هير دي
دغه غم دي خداي بدل كا په شادۍ
هر سړي د هغه مخ په رونا گرزې
هميشه پراته په اور و په اوبو وى

ترو نن ولي هسي رنگ يې بې تدبيره
له هغه غمه لا نن گرزې دلگيره
ولي نن د پير طلب نه كړې بې پيره
ياد د غير چه لري نه كړې له ضميره
فقيري دا هسي چري وي فقيره
زهير مه شې په آشنا پسي زهيره
چه ئې خونه د خاطر وي پرې منيره
عاشقان د لعللو لېو له تاثيره

که هر څو ښایسته ډیر دي په جهان کښي
زه رحمان د آزادۍ په طلب گرزم
و هر چا ته خپل آشنا دي بې نظيره
باري نه د تورو زلفو له زنځيره

وقت د نو بهار دي زه جدا له خپله ياره
اور د خوړو زړونو چه د غره په سر بليږي
دا څه عاجزي ده چه زه کښم په کاغذ باندي
دا څه اوسني نه دي چه بهيري له چشمانو
رنځ مي هسي سخت دي هر زمان په ما زياتيري
غرونه دي نړيري چه په حال ځما خبريري
نور څه نه دي واره دا نارې د بيلتانه دي
زه يو خوار و زار يمه رحمان په عاشقي کښي

خود به وران شي د دنيا بازاره تاره
لا غنچې په باغ کښي سترگي سپر دي نه وي
هسي باد پرې د فنا لوري والوت
څه بزرگي به ئې د باز و د همای وي
که سل زر کاله پرې تیر شي په اوبو کښي
تر دا هسي عمره نه عمر بهتر دي
تروله خلاصه بندي ښه يې اې رحمانه

کله په نمر سوزې کله ريردې په ساړه
واره په غوغا دي چه راغلي په دنيا دي
کله لاس په سر و بل ته کيردي توضع کړي
خاوري د آدم چه کړې خمير فرشتگانو
څه شو که څوک نن ساعت وهل کا يا تړل کا
ښائي که څوک پس له مرگه خاندي په لحد کښي
ويني واره تلوني هيڅوک نه دي پاتي شوي
زلفي د دلدار دي چه هر څوک ئې طلبگار دي

کله مړې له لوري کله مړې په ډير خواړه
نه ئې هغه وري په قرار دي نه ماړه
کله وبله کيردي لاس په توره په چاړه
درست ئې په غمونو په دردونو ولاړه
پيښ به په هغه شي چه واهه شي هم تاره
هر چا چه په دا ژوندون کښي خپسر وژاړه
يون دي په دا لاري هم د ځوان هم د زاړه
لوي دي که هلك دي که عتآن دي که واره

سخ د هغه چا دي چه په درکښي ئې قبول شي
ما عبدالرحمن غوندي سلام کړ ورته سلو

چه غرقاب شي تور مژگان په غم د زړه
عبث وايي غم د زړه و بلهوس ته
په بل مخ باندي سوا د يار له مخه
چه ئې عرش و کړسي لاندي تر قدم دي
د خليل تر کعبې دا کعبه ده لويه
که نور خلق قدمونه ږدي په زمکه
دا مکان چه د اسمان زمکي تر میان دي
زه مرهم د زړه له چا غواړم بې ربه
صورتی همدمان ډیر دي په دنیا کښي

عمر هيڅ معطلې نه کاندې تلوار کړه
هر نفس د خپل نفس له تیغه ډار کړه
خاد مي د بيخودانو په دلبار کړه
شکرانه په دا نعمت د کردگار کړه
بښښه ډکه د شرابو اختيار کړه
نداره په هر ساعت د خپل نگار کړه
غور په هيچا باندي مه باسه خپل کار کړه
گوش و هوش د محبانو په گفتار کړه
چه دي پس له مرگه يار شي هغه يار کړه
البته په نا خبرو اعتبار کړه

باره وټره هاله کښت و زراعت کړه
عاقلان په وړاندي ځي په ورستو گوري
سم د لاسه کار هر گوره ډیر مشکل دي
چه نور خلق ملامت در باندي وايي
چه عقبی ته د دنیا په اجر مومي

خو به گورې د قیامت و ورځو شپو ته
 چه نیکی بدي په تله کښي تلل شي
 که لښکر د حرص هوا درباندي زور شي
 دا به نشي چه ستا خټ او د حق مخ وی
 هغه زړه چه عرش الله دي گوره کوم دي
 وړاندني هم واره ستا په خیر سړي وو
 د دنیا چاري همه واره فاني دي
 په طبیعت د عاشقانو دارو نه شي
 خو دي حق موندلي نه دي مه جار ووزه
 اي رحمانه اول ته نصیحت واخله

خو هم دا جهان په ځان باندي قیامت کړه
 خود پخپله تله واخله عدالت کړه
 سر دننه په قلعه د قناعت کړه
 که حق غواړې ته هم مخ په حقیقت کړه
 خو دي توان شي د جمله زړونو خدمت کړه
 ته هم پاڅه د هغو په خیر همت کړه
 باري پورته شه یو بل رنگه حکمت کړه
 درومه بله خوا دارو د خپل زحمت کړه
 په دا مرسته دا جهان واره لت پت کړه
 دغه پسه بیا و بل ته نصیحت کړه

چه می مینه خدای په تا باندي پیدا کړه
 اوس د ستا رضا جفا کړې که وفا کړې
 گل په لعلو و په گوهر کله څوک پیري
 بې له ما چه د ستا غم په هوس پیرم
 دوه یاران به دا رنگ نه وي چا لیدلي
 ما و درست جهان ته شا و تا ته مخ کړ
 ډیر هندکی په جهان گزری د چا یاد دي
 هم په دا ئې تر همه ؤ نام بلند شه
 نا آشنا د بیلتانه له غمه څه زده
 عاشقان د یار تر سپیو هم څاریري
 زه رحمان چه ستا د حسن ثنا خوان یم

ترکه ما په هغه ورځ خپله رضا کړه
 ما د ستا جفا قبوله په وفا کړه
 بې له ما چه تا خندا کړه ما ژړا کړه
 کوم وگړی په هوس د غم سودا کړه
 چه یوه ورته ښکښل کړه بل دعا کړه
 تا و درست جهان ته مخ و ما ته شا کړه
 عشق عالی پایه د هیر او د رانجا کړه
 چه قبوله غنډلیب د گل جفا کړه
 خدای دغه خواري په بحر د آشنا کړه
 گڼه ما د رقیبانو څه پروا کړه
 ستا له رویه درست جهان ځما ثنا کړه

نه یم خوښ د سرو گلونو په سایا زه
 په اور سوي ښهر وران وي څه حکمت دي
 خپلوم به دي په هر رنگ چه خپلیرې
 نن راغلي په جهان یې که دیدن کړې
 دا اوږدې وعدې چه ته کوې صنمه
 چه له ډیري حیا نه گورې و چا ته

خوښ یم ستا د مخ په اور باندي جلیا زه
 سوي ستا د مخ په اور یمه بسیا زه
 که دي مومم په دروغ که په رښتیا زه
 نه به ته په دنیا راشې نه به بیا زه
 کاشکی بیا مومم فرصت په دا دنیا زه
 غوڅ کړم غوڅ کړم د ستا ډیري حیا زه

چه له غمه له اندوه دي مړ نه يم
که جوړه تلي څوک و قبرو ته دریغه
همیشه د خپلو اوښو له سیلابه
که څوک قیاس ځما د ډیرو اوښو وکا
زه رحمان د یار ثنا کولی نه شم

اي ځما د زړه آرامه راشه راشه
چه همه واپره خوبان دي مقتديان دي
بې تا نشته هيڅ حرمت د عاشقانو
خدای زده بیا به هسی وقت وي اوکه نه وي
نن هنگام دي که وفا کړې که جفا کړې
دا جهان د مسافرو رباط دي
پري رویه سنبل مویه ملک خویه
شپه لا پریوده روڼا ورځ را باندي شپه شوه

بیا می زړه د تورو زلفو مسخر شه
هر طرف مي د دعا غشی گذار کړل
و هر لور ته چه غور باسمه غوغا ده
واعظان خو وعظ کاندي باري څه کا
چه پدر غوندي ئې ما ته نصیحت کړ
ستا په درکښي چه پراته دي نیکبختان دي
د عشق زخم به څوک څه گندې رحمانه

په دوران می هسي رنگ دلبر پیدا شه
یا طالع د زمانې یا ځما بخت دي
چه قاصد د ورك يوسف زيري پرې وکړ
عشق دي دا که یو فساد دي نه پوهیږم
دریغه نخل د عشق مه وي زرغون شوي
ملائک د عشق له غمه خبر نه دي

سنگ آهن يم آدم نه يمه گويا زه
ژاړم دا چه يا به ته نه يې او يا زه
سرگردان يم تر فلک و تر آسيا زه
هسي گرزم لکه خس پاس په دريا زه
کاشکي مه وي په جهان کښي څه گويا زه

سر و قده گل اندامه راشه راشه
د همه واپرو امامه راشه راشه
د مشتاقو احترامه راشه راشه
زه ويريم له ايامه راشه راشه
چاري نه شي بې هنگامه راشه راشه
تله دي تله دي له دې گرامه راشه راشه
عنبر بويه لاله فامه راشه راشه
د رحمان ماه تمامه راشه راشه

چپ و راست می د حبشو تور لښکر شه
ولي یو هم هسي نه و چه کارگر شه
یا نارې د بيلتانه دي یا محشر شه
چه د عشق په لیونیو ئې گذر شه
په دیدن د ستا هغه ځما پسر شه
چه د ستا له دره ووت در بدر شه
چه گندون ئې په پرهر باندي پرهر شه

گويا بل د نمر د پاسه نمر پیدا شه
چه دا هسي رنگ شیرین بشر پیدا شه
د یعقوب د سترگو بیا نظر پیدا شه
په جهان کښي چه دا شور و شر پیدا شه
چه له ښاخه ئې د غم ثمر پیدا شه
خو هم ما لره دا سخت سفر پیدا شه

يو د تركو بې نيازي بل عاشقی شوه
 بيا به روغ د عاشقی له رنځه نه شي
 د نا اهل زوي په پلار په څه ښادي کا
 چه هنر عيب کوي عيب هنر کا

هيڅ می نه زده نه پوهيرم دا څه پير شه
 زمانه مي د رقيب له لاسه وژني
 د هجران غمونو هسي په عذاب کړم
 چه په تيغ مي لوبي کړې سزا مي دا وه
 تير ساعت به د هيچا په لاس کښيوزي
 چه مي نوښه د هجران پياله کړه تلخه
 چه ئې نه په وفا يادنه په جفا وي

چه نصيب ئې سينه چاکه زړه افکار شه
 چه ندا د عاشقی په عاشق وشوه
 عبادت د ریا کار څه پکار نه دي
 د جاهل زهد په زهد حساب نه دي
 مشقت د نادانانو واړه پوچ دي
 علميت د بې عملو عالمانو
 چه ئې کاندې و نا اهل و نا قابل ته
 د رحمان کلام په غور د بې هنرو

که په عقل پسې لایم پکار نه شه
 غرونه غرونه خوب په څاڅکي اوبو درومي
 معلوميري چه کم بخت د درست جهان یم
 ما غندي او رقيب ستاڼي طالع گوره
 که ئې سل ځله اقرار را سره وکړ
 ډیر غمونه دي چه ئې وخورمه پخپله

په پرهر باندي مي بل پرهر پيدا شه
 په هر تن کښي چه دغه اثر پيدا شه
 چه له پشته ئې لثیم پسر پيدا شه
 د رحمان په دور دا هنر پيدا شه

چه دلدار مي د اغيار په شکل خير شه
 چه مي سپی گانه هغه را باندي شیر شه
 هغه عيب چه مي لږ گانه اوس ډیر شه
 ښه چه غوڅ مي زړه د ترکو په شمشیر شه
 اوس به څه وایم و چا وته چه تیر شه
 د وصال دولت مي کل زهر و گنډ هیر شه
 سکه رحمان د هغه یار له دله هیر شه

جرس ځکه په فریاد و په چغار شه
 د غفلت له خوبه پاڅیده بیدار شه
 لکه غوک هسي په بحر کښي مردار شه
 لکه مال په خمر و خرڅ د خمر خوار شه
 لکه بې بارانه ابر تش غبار شه
 لکه گنج د کتابونو په خره بار شه
 نصیحت د ناصحانو څه په کار شه
 لکه در په لاس د طفل هسي خوار شه

که له بخته مي یاري غوښته یار نه شه
 یار په سیند ځما د اوبښو بیدار نه شه
 چه د درست جهان دلدار مي دلدار شه
 چه سړي ورته د سپی په مقدار نه شه
 دا ځما نا قرار زړه په قرار نه شه
 په دنیا کښي مي بل هیڅوک غمخوار نه شه

که مي سل نصيحتونه ورته وکړه
سهل کار دي که رحمان په زړه آزار شم

هغه خداي بې لاري کړي په لار نه شه
چه خاطر د هغې مستي آزار نه شه

چه له سترگو مي خوناوب د زړه عيان شه
خراب زړه مي ژړل د يار له غمه
کمينی له جمله آفتو خلاص کړم
د غصې زهر ئې شهد شول په صبر
عشق يو داد دي په عاشق باندي له خدايه
چه د يار زلفي رخسار شو په زړه نقش
د رنخور علاج ترخه ترخه دارو وي
چه د ستا د خولو بوي ور باندي راغي
علامت د استغنا به ئې څرگند وي
د گريبان په چاکول ئې څه لارغه وي
نادانان به د دنيا غمونه کاندي
نشانه د نادانۍ به نوره څه وي
آدميت څه په دولت نه دي رحمانه

له نظره مي هر سنگ در و مرجان شه
بيا په اجر د هغې ژړا خندان شه
لکه خاوري د دشمنو په چشمان شه
د خليل په خير آتش پرې گلستان شه
هسي نه چه و هر چا وته عيان شه
خپل خلوة مي خراسان و هندوستان شه
دغه درد دي چه هم درد وهم درمان شه
د عطار په مخ د اوبو رود روان شه
هغه څوک چه تير تر ځان و تر جهان شه
چه څگر ئې ورنښي چاک د گريبان شه
مرد هغه دي چه په زيرمه د خپل ځان شه
چه سړي په خپل کردار باندي پښيمان شه
بت که جوړ شه د سرو زرو نه انسان شه

په دنيا کښي له دنيا کوښه کنار شه
پس له مرگه که ژوند غواړې سرگياه کړه
دا ترخې اوبه به څه کوې د بحر
بې له خدايه نور د هيچا منت مه کړه
که د وني په خير گل و ميوه غواړې
دست په دست که د خپل کار په درستول يې
که دي ويره شي له خپلي در ماندگۍ
که هوا دي د جنت په خاطر گرزي
که په توره تاريخۍ کښي رونا غواړې
که پکار دي د سرو شونډو شيريني وي
که راضي يې چه دي باغ شي د زړه سبز
د رحمان په عاشقۍ کښي سترگي وشوې

سمندر غوندي په اور کښي گلغذار شه
په پريکړي سر بيا نوي مرغزار شه
خود پخپله د گوهر په خير آبدار شه
په وچ کاني باندي ونه د کهسار شه
ځان په نمر کړه سايبان د هر خاکسار شه
لا پخوا تر ځان ورنښي د بل په کار شه
د درماندو دستگيري کړه خبر دار شه
خاک نشين په آستانه د هغه يار شه
ندارچي د يار د زلفو د رخسار شه
د خپل ځان په وينو سور لکه انار شه
په ژړا لکه باران د نوبهار شه
چه څوک وايې عاشق پوند دي هغه خوار شه

پاخه يو ځله سیراب د عشق په جام شه
له اوله بندگي بيا آزادي وي
د صياد له وحشتونو خپسر خلاص کړه
ژوندی ځان په زمکه خښ کړه لکه تخم
درست جهان د کمینۍ په خوي وخوره
په نیستۍ کښي د هستۍ مرتبه گوره
و دښمن وټه خپل حال پخپله وایه
په مستانو کښي د عقل خښتن غل دي
ای رحمانه د بلبلو ژبه زده کړه

د دنیا د سود دپاره غمگین مه شه
هر گره گره کشای لري کم بخته
ډیر خفت دي دارنده چه دانه چین شي
هر مرغه چه د بل غوښي خوري مردار وي
د ذرې په خیر آفتاب په طلب خپل کړه
کار په تش لستوني نه کيږي بې لاسه
عاشقي او خود بيني دي سره لري
په خپل کور کښي دي سفر دي که پوهيږي
خپل تابوت درته ولاړ زين کړي آس دي
چه تقوی دیانت نه لري رحمانه

په امید د آینده و ژړه ور مه شه
په امید امید ئې خلق نا امید کړه
د دنیا بادشاهان خواست کړی له فقره
د همای په خیر طعمه کړه وچ هډوکي
ځان صدف غوندي و خاورو ته کړه خیرمه
ډیر عزیز دي موم دلان تر سنگدلانو
حيوان هم په تسبیح د خدای مشغول دي
نفس شیطان سپی و کفر ته وباسي

نسیه نقد ځبله بیل کړه اوتر مه شه
د فلک له رهزنی بې خبر مه شه
ته بادشاه د هسي ملک شه خواستگر مه شه
لکه مچ طالب د شهد و شکر مه شه
لکه څگ هسي د بجر په سر مه شه
ته یو څاڅکي شه د اوښو گورهر مه شه
ته انسان یې له حیوانه بتر مه شه
رحم فهم په ځان وکړه کافر مه شه

تپ ړانده دي عاشقان د يار له عييه
دغه ځاي د بيدلانو دي رحمانه
ته تپ ړوند د هغه يار په هنر مه شه
د دلبرو په کوڅه دلاور مه شه

ته ناحق نه ما کينه کړې کينه ناکه
څوک بې وجهې چا ته توره تيره اخلي
چه خندا ئې د بلبل په آه سرد کړه
ځکه سپينې شوې اول د حباب سترگي
که تن زمکه کړې زړه تخم باران اوبني
بلا دست به شې هاله په نورو ونو
بيا به مومې د ترکو واک و حکم
د هغه جهان ژوندون به هاله مومې
ته چه ژغورې سر و مال په عاشقي کبني
چه دا هسي لوي ميلمه ته کور ته بيايې
په دويئ کبني به ور نه شي تر توحيد
دا همه واره حجاب دي چه لیده شي
په ظاهر لباس غلط د سړي مه شه
اولياً په جهان ځکه څرگند نه دي
هيڅ وفا ئې له هيچا سره و نه کړه

په کينه به آئينه نه کړې ته پاکه
خپل عمل دي چه دنيا ئې کړه هلاکه
خداي د گل گريوان پاره کړ سينه چاکه
چه له بعضه په درياب کبني چوی تناکه
لکه نخل به سرو وکارې له خاکه
که تعليم د زير دستې واخلې له تاکه
خو ونه ووزي د درست جهان له واکه
چه لاس وکارې د دې جهان له ژواکه
عاشقي دا هسي چري ده کاواکه
اول غولي پاکيره کړه له خاشاکه
خو ضمير دي خالي شي له اشراکه
نور دي حسن بالا تر دي له ادراکه
مينځ ئې گوره له چغزی اوله مټاکه
چه پاک ژوی خپسر نغاړي له ناپاکه
ترو رحمان به څه مانه کړي له افلاکه

گيډه وتره په پري سره کلکه
هر سائل چه سوال د نان کړي له فلکه
له آسمانه چه څوک طمع د وفا کا
له بارانه سره هسي ړلی ووري
که په چا ئې شفقت و مرحمت وي
موږ به نه شي هيڅ سړی بې قناعت
بيا به نه مومې کمال بې کمينی
که جهان په نور عالم باندي فراخ دي
د دې دهر په يارانو کبني آب نشته

د روتی طمع و مه کړه له فلکه
گويا غواړي په کچکول کبني اورمکه
دغه طمع ئې طاعون گڼه بې شکه
چه هر زخم ئې بد تر وي تر ټوپکه
ظلم خور به ئې تير وي تر اوزبکه
که ئې خونه وي په سيم و په زر ډکه
که خيمه دي وي د عرش د پاسه لکه
په تنک چشم باندي تنگ شي له چشمکه
که ئې غواړې تر سما و تر سمکه

ترخې اوشې د عاشق آب و نمك دي
داد زاری اندیښنې مه كړه رحمانه
خداي دی نه كا خوك بې آب و بې نمكه
د دنیا چاري په تله دي تر دمكه

چه خیمه ئې د سیلاب په مخ شوه لكه
هیڅ پكار نه ده ویا د پاڼ په سیوري
دا د لاندې به هم واړه چیت پیت شي
چه په اصل خداي نسكور وي پیدا كړې
چه دښمن ئې وي له دوسته اړولي
راشه واچوه د نفس و خوله ته خاوره
هر چه ډكه ئې د گور په خاورو خوله شي
كه نور خوك تباركي كا خبله نوره

د حباب تماشا گوره تر دمكه
لا ترې لاندي وي د خو لرگو كوډلكه
مگر سر وي چا وكښلي تر فلكه
خوك به څه خوري د دې دهر له ښانكه
د هغه احتیاط بویه له كومكه
خو دي نه ده خوله د گور په خاورو ډكه
په هغه به وي حرامه نوره څكه
و رحمان وته خپل یار دي تباركه

كه په هجر كښي خوك ما پوښتي له حاله
زه د یار په دیدن څكه شتابی كړم
چه تر حسنه تر جماله ئې څار نه شم
ته و ما ته نصیحت مه كړه ناصحه
بې د خپل آشنا د حسن له تعریفه
ما د عشق په درس كښي نور څه لوستي نه دي
په دنیا په آخرت مي دي خداي نه كا
كه یار سر په دويدن غواړي مه جار ووزه

حال خو دا دي چه ناتوان یم بې مجاله
چه د عمر بقا نه وینم تر كاله
شرمنده یم د خوبانو تر جماله
عشق بې نیاز دي له ثوابه له وباله
هیڅ مي مه پوښته له نوره قیل و قاله
بې له زلفو بې له خطه بې له خاله
بې نصیب د مهوریانو له وصاله
دغه حکم رحمان كړي دي دلالة

خو تر مینځه وړانه نه كړې د تن پوله
خداي و تا ته دین دنیا په غوره كښیښود
تر حرص په هورته بله بلا نشته
یو ساعت د خداي په ذكر مشغول نه شوې
چه باقي زندكاني په فنا پلورې
له خالقه روگردان شوې و مخلوق ته
نصیحت لكه هلك در باندي تریخ دي
چه رحمان غوندي خورسند نه شې په نول كښي

و به نه رسې تر خدانه تر رسوله
تا دنیا كړه په دا دواړو كښي قبوله
دا بلا د ستا په خونه شوه نزوله
تمام عمر د خپل ځان په غم مشغوله
ځان په كوم دانش دانا بولې مجهوله
بیا و ځان ته عاقل وایې نا معقوله
د دنیا په شیرینی پسې ملوله
خلاص به نه شې په هیڅ رنگ د زړه له نوله

خبر نه يم چه ئې راوستم له کومه
لکه پروند چه لاس د بل په اوږه کيردي
خدای را پېښه نړۍ لار کړه نالیدلې
خراب زړه مي تورو زلفو ته هوس کړ
هسي کوږي د عاشقۍ را باندي وکړې
چه ئې هيڅ له خدایه ترس و ویره نه شي
کله را کاندې شراب د لعلو لېو
د مطلوب له طالبانو چه ځان شميرې

بيا مي کومي خوا ته استوي چه درومه
هيڅ ژوره لوړه نه وي ور معلومه
لکه ورانه ما شوره چه وي سر گومه
بارې کوت د مرغه په خير په لومه
چه سنگين خاطر مي نرم شه تر مومه
الغياث د دلبرانو له رسومه
کله جام د زهرو را کاندې چه شومه
اي رحمانه اول سيال شه بيا ئې مومه

اعتماد به په دنيا کوې تر کومه
خو به پټ له مرگه گرزې سپينه ږيره
چه د دهر له يارانو وفا غواړې
د پيرۍ علاج په ډانگ په لوړ نه شي
ته چه پند وايې ناصحه و رحمان ته

دا رفتار به پس شا کوې تر کومه
په روښانه ورځ به غلا کوې تر کومه
صيادي به د عتقا کوې تر کومه
دغه کار به په عصا کوې تر کومه
شکایت به د قضا کوې تر کومه

ډير عمر می تیر کړ بيهوده په زمانه
هيڅ مي حاصل نه کړه په شيخۍ و په تقوي کښي
شيخ و شيخې ورد و وظيفه و ذکر فکر
زه و زاهدانو ته حيران يم دوي و ما ته
گنج د عقل جار شه د عاشق تر څاڅکي اوښو
تيغ د يار له لاسه په مړۍ د عاشقانو
خدای لره به ور شم په سودا د يار له مخه
زه له ډيري ميني په تش بوي د يار شيدا يم
ځکه زاهد زهد کا د يو جنت دپاره
گوره د منصور هسي په دار نه شې رحمانه
بل نام و نشان د عاشقۍ نشته رحمانه

نور دي ځما سر وي او د ترکو آستانه
پس له دې مي وار دي هر چه شي په ميخانه
زه و ساقی جام و باده چنگ و ترانه
ديوانه بده خندد و ده به ديوانه
نه خروار د عقل نه د عشق يوه دانه
هسي لذت کا لکه د ميو پيمانه
بل مقصود مي نشته په کعبه په بتخانه
تل د لوندو ختو اوبه لږ وي بهانه
سر ښندلي نشي په اوربل د جانانه
مه کړه دا د عشق خبري مستی رندانه
بې نام و نشان شه که ئې غواړې نشانه

که ستا خپله سیه وريي نه وي دشمنه
ته چه ما وته د عيب په نظر گورې

آينه ځما د زړه نه ده خپنه
دغه واړه عيب ستا دي اي عيب ژنه

خپل صورت په آئينه کښي هر څوک گوري
چوهارې د حلال خور په نامه بولي
ته چه بد له بله وايې زه ويريږم
تر هغو به وړښي ستا عيب څرگند شي
هر څه تخم چه کړې هغه به يوسې
که له خپله عيبه ځان ژغورې رحمانه

که له مخه يوه خوا کا حجابونه
کله وي چه يو په رنک د هغه يار شي
په گرداب د زرخدان ئې هسي غرق يم
لکه زه چه ئې له غمه په عذاب يم
گفتگو مي هيڅ اثر ور باندې نه کا
په يوه ځواب مي رد کا هزار سواله
هيڅ پاياب د فن قريب ئې مونده نه شي
که لږ سترگي و بله کيږدم راته وايي
مال و ملک ئې همه واپه اوبه يوسي
د کړ ورځو محراب ته ئې حيران يم
ما هاله له پارسائې نه وؤ لاس وللي
ارغواني جامې چه آغوندي رحمانه

را کوي د بيدردۍ پيغورونه
نور څه نشته واپه غوښي دي د زړونو
هر نگاه ئې په وکښه د زړونو شير دي
خداي دي تور چا ته د تورو سترگو نه کا
يو د حسن اور دي بل کړ په جهان کښي
زه د يار په مينه غل کړم رقيبانو
د رحمان د عاشقۍ هسي غږ وشه

بلوي مي په تندي باندي اورونه
چه ورژلي شي د ترکو په تيغونه
هميشه را باندي ازماښي زورونه
عالمونه ئې ورکيري په تورونه
په دا اور باندي دي وسوه ډير کورونه
گڼه نور ئې کوم راپوري دي پورونه
چه بر پاي شو په هر ښهر کښي ښورونه

په خاطر مي غلبه شوه ستا غمونه
 څه خو قياس ځما د ډيرو اوښو وکړه
 هر چه ستا په دم ژوندي دي نه رغيري
 که هزار هزار دمونه په ځان پو کا
 له قسمته خلاصيده د هيچا نشته
 سر ئې کله په کوشش تر ځايه رسي
 چه توانگر د قناعت په خزانه شي
 قسم وخوري له خوبانو بيا ئې مات کا

لږ د خدای دپاره کړېده قدمونه
 چه په تن کښي مي وو چري دا رودونه
 که بې تا په ځان پوکي هزار دمونه
 نور به نه کا په دمونو قسمتونه
 که داخل شي د مکې به حرمونه
 خو د خدای له لوري نه وي کرمونه
 نور به څه کاندې دينار و درمونه
 څه باور دي د رحمان په قسمونه

ژوندي کاندې د دنيا کار و بارونه
 څوک سر تور پښې ايلي خاورو لره درومي
 ښه استوگنه د دوه ورونو سره نه شي
 د يوې ونې له ښاخه پيدا کيري
 همره خلق هره ورځ له دنيا درومي
 يو يووار دي په هر چا باندي تيريږي
 ډير له سره مي تودگي بازارگي تير دي
 جدايي د آشنایانو هر دم کاندې

په مړو پړيواته د خاورو انبارونه
 چا کاږه دي په سر ايښي دستارونه
 بلکه اخلي يو تر بله آزارونه
 په چمن کښي هم گلونه هم خارونه
 چه ئې نه په چا حساب شي نه شمارونه
 هميشه به په چا نه وي دا وارونه
 څوک دي نه کا په ما قنچ و بازارونه
 په رحمان باندي د تورو گذارونه

دريغه وليدي يو ځل هغه مخونه
 دراز قد دراز مږگان درازی زلفي
 د آسمان شمس و قمر به ترې قربان کړم
 چه ئې ووينم په مخ مي اوښي درومي
 که يو ځله ئې مخ ووينم په سترگو
 د هجران په شپه سورکت راته سور اور شي
 توري زلفي دي په سپينو ليچو زانگي
 که خدای غم د جدائي ورته آسان کړ

چه دراز لري مږگان دراز قدمونه
 وړې شونډې وړه خوله وړه غاښونه
 هم د زمکې په سر وړه سره گلونه
 د پسرلي له مخه ووري بارانونه
 ما په زړه کښي قبول کړيدي تدرونه
 يو زمان مي بادې نه لگي اړخونه
 ښاماران دي د چنډنو په ښاخونه
 و رحمان وته آسان دي نور غمونه

ما وې زه به نه کړم په خوبانو باندي مينه
 خدای ځما په بخره عاشقي کړه له ازله

مينه د خوبانو وجوي د صورت وينه
 خوښ يم په دا بخره که ترخه ده که شيرينه

زهر دي که قند دي هم پخپله خوله څرگند دي
 زمکه هغه سوزی هر چه اور ور باندي بل وي
 ښه توشه مي نسي په تش ډاډ د کور و کلی
 نور عالم به څه کړم زه مريد د هغه کس يم
 څو به سوک په سترگو غروم له هسي غمه
 سر د رحمان درومی د هجران په تيره توره

يادوې په خوله مکه او مدينه
 زوړند سر لکه غنچه مراقبه کړې
 د اطلسو قبا غواړې نه ئې مومې
 عبادت دي څو تيري تر معصيت کړي
 کينه بده ده بې شکه جنگ حرام دي
 د مردانو کار له نفس سره جنگ وي
 تر ناپاکو نارينه و ده بهتره
 د دينداري ارتينې له يوې گوښي
 نیکو کار سړي بهتر دي که خورد سال وي
 بد کردار که صد ساله وي و رحمان ته

بيا دي مخ دي جار وتلي څه بلا شوه
 دا ځما په يار کښي مهر وفا نشته
 چه ئې هيڅ له خدايه ترس و ويړه نه شي
 چه ئې حسن وته گورم حيرانيرم
 څه د حد و د حساب خبره نه ده
 قراري مي په طلب کښي ئې حرام شه
 چه راکښلي مي پرې غشي د دعا وه
 لکه پوچ بادام بې مغزه بې حاصله
 عاشقي چه مي له خلقو په غلا غلا کړه
 څه بهره به له نسيه معاملی مومم
 درد بيرته جار و توشه راته پوري

نه مومي څوک خوند د بل د خولې له انگينه
 روغه خلقه شوه د رنځورو تماش بينه
 مرد بويۀ چه واخلي د غم پيتي له غمگينه
 هر چه و ما راکا يو پيغام له نازينه
 څو به مي تل څاڅي د غم اوښي له آستينه
 ته ئې نگهبان شي يا اله العليمه

نسکور پروت ئې د عورتې په سينه
 پټ دي نقش د زړه رخت وي رنگينه
 له ناکامه دي خرغه کړه پشمينه
 څه خو ونيسه و ځان ته آئينه
 نه له نفس وله شيطان سره کينه
 نه ښځو غوندي له نقشه نگينه
 پاک دامنه پرهيز گاره ارتينه
 صدقه شه شل بې دينه نارينه
 تر سپين زيري بد کرداره ديرينه
 څرگنديري لکه طفل شيبه

دا بلا له کومه لوري را پيدا شوه
 که دنيا واړه بې مهره بې وفا شوه
 په نصيب می يوه هسي دلربا شوه
 را څرگنده يوه هسي تماشا شوه
 بې صبري مي تر حسانه زياته لا شوه
 بې نمی مي په مذهب کښي ناروا شوه
 هغه نښه می و نه ويسته خطا شوه
 هسي پوچه بې حاصله مي دعا شوه
 هغه غلا مي په تمام جهان رسوا شوه
 چه مي نقده په ورغوي کښي نسيا شوه
 په نصيب مي بله نه وه دا وه دا شوه

يوه بخره هر سړي لره خدای ورکړه
د تدبیر په دام په خشکله کنبیوزی
چه ئې زر کړ زیر رخسار ءما د خاورو
خه حکمت د یار په مینه کنبی خدای کنبیښود
دا باران نه دي چه ووري له آسمانه

چه په نور خه پوري زړه ترې بې خدانه
دا خو نشته چه به تل تر تله پایې
که دي سل کاله شي عمر خو به تیر شي
سم له لاسه چاري نه شي مرد هغه دي
ته په اصل کنبی سړي بې خاروي نه بې
مرتبې به دي د مچ و د میري شي
موږ به نه شې ته په حرص بې قناعته
وړاندي سرای لره توبه تړه رحمانه

په حالت د عاشقانو نظر بویه
بې مرشده څوک خبر د مرید اخلي
بې ریاره رسیده و یار ته گران دي
بې هنره چا دولت موندلي نه دي
ستا له سترگو مي هر گور ملاحظه شي
ښه چه سترگي خدای ملالي کړې د ترکو
ستا په داغ به هر یو زړه مشرف نه شي
چه خبر د رحمان نه اخلي یار بد کا

که څوک لاس له سوده وکارې زیان نشته
جدائي له اشنائي نه پیدا کیري
د وفا خریدار بل خوا ته دي درومي
مگر ءان و خدای ته پاسلي په امان شي
هغه یار به زه و کومه خوا ته غواړم

ءما بخره آشنائي د خپل آشنا شوه
معشوقه چه مي په مثل د عنقا شوه
عاشقي نه وه په باب ءما کیمیا شوه
چه عاشق لره هم درد شوه هم دوا شوه
د مرغانو په رحمان باندي ژړا شوه

خه پوهیرې چه په خاي کړې که بې خايه
که بیا پایې خو تر سلو کالو پایه
دغه پسه بیا به خه کړې راته وایه
چه بیدار وي و غلیم وته له ورايه
د چارپایو چاري مه کوه دو پایه
زړه په غوږو غوښو مه تړه همایه
اي په تخت د اورنگ زیب ناسته گدایه
خو سفر دي کړي نه دله دې سرایه

په زیارت د شهیدانو گذر بویه
غوڅ په غم د فرزندانو پدر بویه
په کوڅه د مهرویانو رهبر بویه
په خدمت د صاحبانو هنر بویه
له دې هسي سیاه دلانو حذر بویه
لږ په زړه د ظالمانو اثر بویه
دغه تاج د بزگانو په سر بویه
بادشاهان له گدایانو خبر بویه

په ملنگ باندي قلنگ و تاوان نشته
نا آشنا لره هیڅ غم د هجران نشته
دا متاع د زمانې په دکان نشته
گڼه بل خوا ته د هیچا امان نشته
چه ئې هیچرته منزل و مکان نشته

دلبران که هر څو ډیر دي په جهان کښي
 چه هم قد لري هم زلفي هم سرې شونډي
 عشق عاشق لره یو هسي گلستان دي
 عاشقان په عشق کښي واړه سلطانان دي
 که مجنون غوندی په عشق کښي څوک صادق شي
 دانایان به د رحمان په قال پوهیږي
 ځما یار غوندی دلبر په جهان نشته
 دغه هسي رنګ آفتاب په جهان نشته
 چه باغ وته ئې لار د خزان نشته
 په دا ښهر کښي نیستکار و ناتوان نشته
 د لیلی په دروازه کښي دربان نشته
 دلته کار د هر نا اهل نادان نشته

هسي زه یم یاره ستا په غم تازه
 سترگی وخورم که ئې وچی کړم له نمه
 زه به څه کړم د چا چاری بې له یاره
 د یار نوي نوي غم زیروي وصل
 که دي زړه له غمه وچوې دلگیر مه شه
 ښایسته یاران گلونه نه دي رحمانه
 لکه وي هره گیاه په نم تازه
 که مي شي په دا ژړا صنم تازه
 هر سړي دي په خپل ساه په دم تازه
 رغوي سوي پرهر مرهم تازه
 کاتبان کا په چول قلم تازه
 بیلته کړه اکثر مراوي کم تازه

ستا په عشق کښي دروغژن یم سر تر سره
 زه به ستا له غمه کله شو لا مړ وم
 شام سحر مي دغه ستا زلفی رخسار دي
 چه خبر ئې په وصال و په هجران شم
 هسي بې سر و سامان دي هیڅوک نه شي
 یو هنر مي منظور ستا په هنر نه شته
 هیڅ اثر د رحمان اوسني په یار نه کا
 چه له غمه دي ژوندوي گرزم دلبره
 باري دم د خدای په لاس دي ناز پروره
 نور مي مه پوښته له شامه له سحره
 خبر نه یم له فردوسه له سقره
 لکه زه چه بې سامانه یم بې سره
 که زه وکړم ستا په عشق کښي سل هنره
 خدای دي اوسني د چا نه کا بې اثره

ی

هر چه شوه تکیه په خدای
یا به شاه شم یا گدای
یا په سیوري د همای
نه بل خدای لرم نه خای
بل و هیچا د زړه رای
خو می رسی دست و پای
یا ژړا ده پسه وای وای
نور خه نشته به دا سرای
نه خود کام و نه خود رای
جو فروش گندم نمای
که می مل شي کار فرمای

زړه می ورکړ و خود رای
په سودا د عاشقی کښی
یا به کښینم و دونهی ته
چه خدای کا هغه به وشي
بې دلبره به ورنه کړم
پای بوسی به ئې پرې نه ږدم
یا خندا ده په دنیا کښی
تر دا دوه چارو په هور ته
عاشق بویه چه صادق وي
خدای دي نه کا خوک په عشق کښی
زه رحمان پکار پوهیږم

بیا به تاخت کا په کوم غولي وار د چا دي
دا بې درد و بې صرفې گذار د چا دي
دا چه ما آزاروي آزار د چا دي
دا آفتاب غوندي روښان رخسار د چا دي
دا دننه په حرم گلزار د چا دي
دا نا ترس و بې پروا نگار د چا دي

دا چه مست په میو راغي یار د چا دي
چه زړه سوي ئې د حرم په صید هم نه شي
ما خو نه دي خوک بې وجهي آزار کړي
چه ئې درست جهان د مخ په روڼا زیست کا
چه بلبل ئې رسیدي تر گلو نه شي
چه هیڅ ترس په زړه کښی نه لري رحمانه

بیدلان که دلبر غواړي دلبر دا دي
د جمله و دلبرانو سرور دا دي
راشه گوره زمزم دا دي کوثر دا دي
زه گمان کړم جنت دا دي سقر دا دي
د قدم کړده په ځان باندي منبر دا دي
چه له ځانه سفر کاندي سفر دا دي
هغه نه دي قلندر قلندر دا دي

غواصان که گوهر غواړي گوهر دا دي
ځما یار غوندي به بل یو دلبر نه دي
خوند د لبو او د چاه زنخدان ئې
چه دي وصل او هجران و ته نظر کړم
ته خطبه په منبر څه بولې خطبه
د مکې سفر آسان دي مرد هغه دي
هر منعم چه دل جویی د قلندر کا

چه توانگر د قناعت په خزانه شي
دا هنر نه دي چه خاوري خوك سره زر كا

بل توانگر په جهان نشته توانگر دا دي
چه زر خاوري كا رحمانه هنر دا دي

هسي رنگ نعمت را كړي خداي و ما دي
يو خو دا چه ئې په شكل د آدم كرم
لاس و پښې و غور و سترگي خوله و ژبه
آسمان زمكه نمر سپوږمۍ و روښان ستوري
شپه و روځ د ماه و مهر له پرتوه
په شپه مېنك په ورځ كافور را باندي ووري
چه هر دم زندگاني نخبني و ماته
د چمن و سرو گلونو ته چه گورم
د گلگونو ميو ناوې راته ناسته
خپلي ويني په ورغوي كښي نيولي
د ښه رود په غاړه ناست سرود په لاس كښي
چه دا هسي معرفت ئې پرې پيرزو كړ

چه هيڅ خير بها ئې نشته بې بها دي
دويم دا چه محمد مي رهنما دي
يو صورت مي په خو اسمه مسما دي
درست جهان مي و نظر ته تماشا دي
مخ د زمكي راته درست نقره طلا دي
درست صورت مي په كښي غرق سر تر پا دي
هر نسيم د يار له لوري مسيحا دي
هرهر گل راته له ورايه په خدا دي
زنگاري قميص آغوستي د مينا دي
هر ساغر د مي فروشو جان فدا دي
هر مطرب لكه بلبل هسي گويا دي
په رحمان باندي منت د پاك مولا دي

يو يو داغ په ټټر ايښي د هر چا دي
شرايي په سر چشمه د دنيا نشته
لږ راحت په ډير زحمت سره مونده شي
د دنيا ښادي بې غمه مونده نه شي
فراغت پرې باندي ولي حرام نه وي
د مجنون د حال پوښتنه به خوك څه كا
عشق يو هسي رنگ افسون په عالم پو كړ
د هر چا ئې بخري وركړې گوښي گوښي
وركو را پيړوده ټول د بل په لاس دي
په هر څه چه د صاحب د زړه رضا شي
خواه نا خواه كه ئې رضا وي او كه نه وي
ځان جهان سپارلي بويه و هغه ته

كه پادشاه د ولايت دي كه گدا دي
تشنه لب ئې گوښي گوښي په غوغا دي
د دې دهر خس حرام دي كه وپريا دي
لږ خيرات د شوم له كوره په بلا دي
چه داخل په سراچه د دې دنيا دي
جهان واړه كوراكور مجنون ليلا دي
چه عاشق په تورو سترگو نا بينا دي
خپل قسمت د هر سړي جدا جدا دي
هلته دخل نه ستا دي نه ځما دي
په بنده كه ناروا دي هم روا دي
د قسمت رسد رضا و نا رضا دي
چه ئې حكم جاري شوي په هر چا دي

د هر چا په لاس چه حکم حاکم ورکړي
چه مولايي ور سره مل نه وي رحمانه
جهان واړه د هغو په مدعا دي
که لښکر ور سره وي يك تنها دي

د ساقی په لاس کښي جام د مي ناب دي
ته چه ما وته توبه وائي نا صحه
زه چه ځان منع کوم د عشق له کاره
دا آسمان چه لوي په عقل کښي باله شي
هر چه ژغوري سر و مال په عاشقي کښي
ته چه خوب غواړي په عشق کښي راته وايه
بې عمل که کتاب کيږدي په سر څه شو
چه د شر د عملونو ته خير غواړي
د دشمن له مکاری وويريره
عبادت په شتاب هسي کړه رحمانه

مطرب ايښي په زانو باندي رباب دي
په دا وقت کښي چا څخه د توبې تاب دي
په دا هسي کار کښي کوم سود و ثواب دي
په محيط د عاشقي کښي يو حباب دي
هغه کړي کور په مخ کښي د سيلاب دي
کوم چا کړي د زمري په خوله کښي خواب دي
گويا ايښي ئي تر پښو لاندي کتاب دي
تشنه لب غوندي سر شوي په شراب دي
په نرمۍ ئي غلط مه شه سنگ در آب دي
لکه عمر چه دي تلونی په شتاب دي

هغه زړه چه ستا د عشق په اور کباب دي
حجابونه له اغيارو مناسب دي
بې تا چه ښايسته وي بې حسابه
لکه گل چه تر آفتاب پوري خجل وي
دا د ميو څه مستي او سرخي نه ده
زه رحمان به څه خواب کوم و يار ته

که مرهم ور باندي کيږدي ډير ثواب دي
د يارانو په ياري کښي څه حجاب دي
په هغو کښي هم ستا حسن انتخاب دي
دغه هسي ستا تر مخ پوري آفتاب دي
تيغ د سترگو ئي په وينو کښي عرقاب دي
و ژونديو ته د مړيو څه خواب دي

چتر سنگ و تر آهنه ئي زړه سخت دي
خدانه کله به هغه غل راته ايل کړي
همره غم به نور په هيچا باندي نه وي
مگر بيل په تيره تيغ شي يار له ياره
د پهلنگ او د پيرۍ حاجت ئي نشته
چه له ډيره درده وخت پيژاندي نشي

زړه هغه لره ورکړي ما کم بخت دي
چه لوټلي ئي ځما د خاطر رخت دي
لکه غم چه د خپل يار په ما يک لخت دي
گڼه ښاخ له خپله ښاخ سره درخت دي
د يارانو نشستن د زړه په تخت دي
په رحمان باندي بې ياره هسي وخت دي

که ئې مهر و محبت که ئې عناد دي
 زه و يار که په تن دوه په معنی یو یو
 هیڅ بیلتون ځما د یار و بله نشته
 هیڅ موقوف د معشوقې په حسن نه دي
 زه خپل آه آتشین له خداه غواړم
 چه پریشان د یار د زلفو په څیر نه وي
 چه د آه و د فرياد طاقت ئې نه وي
 سل په دا رنگه نومونه د عشق نور دي
 چه ئې زړه شي هلته کښيني هلته پاڅي
 بادشاهان په عاشقۍ کښي ملنگان شي
 که رښتیا د خرابۍ سره گنج وي
 چه په یار پسي تر ځان تر جهان تیر شي
 چه دا نور شاعران کاندې هغه نه کا

ما د یار په یاری کړي اعتماد دي
 هزار خوني واړه ښهر یو بغداد دي
 کار همه واړه موقوف په خپل معیار دي
 د عاشق خاطره په خپلي مینې ښاد دي
 د آشنا خاطره که موم دي که فولاد دي
 جمعیت د هغو زړونو لوی فساد دي
 هر سکوت د بې طاقتو آه فرياد دي
 لکه نوم چه د مجنون و د فهاد دي
 عشق د عقل و د هنر کره داماد دي
 ما و تا غوندي وگړي د چا یاد دي
 فوقیت د شاگردانو په استاد دي
 په رحمان ځمونږه هسي اعتقاد دي
 رحمان کړي نوي نوي اجتهد دي

ستا له لاسه په ما جور دي که داد دي
 ستا په مینه کښي ځما له مخه تنښتي
 هر اهداد چه را کاوه شي ستا په مینه
 که تمام جهان مي پریوزي په لیمه کښي
 ما چه غور د ستا د عشق په ترانه کړ
 اوس ځما له ننگ و نامه سره څه دي
 هر گلشن چه له گل رخه بې بهره وي
 د رحمان و توان ته گوره همږه ناز کړه

ځما مراد خو واړه ستا د زړه مراد دي
 که آفتاب دي که آسب دي که فساد دي
 په لیمه ځما قبول هغه اهداد دي
 بې تا نه را څرگندیري نه مي یاد دي
 نصیحت مي نور د زړه په غورو یاد دي
 چه دي نوم د عاشقۍ را باندي زیاد دي
 د عاشق په نظر غولی د صیاد دي
 څه د اوسپنو روغ نه دي آدم زاد دي

په خاطر باندي مي ستا د غم غبار دي
 رهبري که گمراهانو ته کړي خضر
 گوندي چري څوک د خدای په در قبول وي
 د شهید و پرهارونو ته نظر کړه
 چه د غم په بار ئې زړه دي ځما کښلي

همیشه مي په زړه پروت انبار انبار دي
 عاشقانو لره خضر ستا ریار دي
 ستا له لاسه مي فرياد په هر دیار دي
 هسي رنگ له دواړو سترگو مي خونبار دي
 هم هغه مي په زړه کښلي په بار بار دي

چه هر دم مي د غمزو په تورو وژني
 دا آسمان دي د هغه په مدعا وي
 که يار سل ځله جفا ور سره کاندې

لا مي زړه په هغو سترگو منت بار دي
 چه په ما باندي ئې کړي ستا اخبار دي
 د رحمان دا هسي کله اعتبار دي

کميني يونادرکار دي
 چه اختياري ئې کميني کړه
 چرگ په دوه پيسې حلال شي
 چه آسمان شه سرگردان شه
 نيترگوره سرکشي کا
 ذره خواره شوه آفتاب شوه
 کوه بلند شه سیه سنگ شه
 لوي آسمان توره تبی شه
 وور سړی گوره رحمانه

چه کمال ځني اظهار دي
 په دانه کبني پټ خروار دي
 باز په سل روپی مردار دي
 چه زمين شه برقرار دي
 انگورگوره نگونسار دي
 ابرخورب دي غبار دي
 لعل وور شه بزرگوار دي
 هلك نمر سره انوار دي
 چه لوي فيل ئې بار بردار دي

دنيا دار که مستغني په سيم و زر دي
 بيهوده به زور آور و ځان ته وايي
 هسي مه وايه چه زه يم په جهان کبني
 ځني ځني ئې وليان پيغمبران کړل
 جو دانه قدر يو لعل په کبني پيدا شي
 يو بادشاه وي چه لښکر ور پسې درومي
 پيدا کړي خداي سړی په تفاوت دي
 که د عمر و رفتن ته څوک نظر کا
 چه ئې سر په زمکه ايښی وي و يار ته
 تعجب ځما د ډيرو اوښو مه کړه
 د يار خرقة ئې خداي مه کړه په غاړه

هنرمند و څخه گنج د خپل هنر دي
 د دنيا سړي که هر څو زوراور دي
 پيدا کړي خداي د سر د پاسه سر دي
 نه چه هر سړي ولي او پيغمبر دي
 نور جهان واړه د تورو کانو غر دي
 نه په هر يوه سړي پسې لښکر دي
 هسي نه چه جهان واړه برابر دي
 دا به وايي چه آفتاب د نماز ديگر دي
 په آسمان باندي ختلی لکه نمر دي
 ما موندلي په دا بحر کبني گوهر دي
 رحمان کور دستار ترلي قلندر دي

زلفي دي له ډيري درازی پای تر سر دي
 لب دي آب حیات دي يا شکر يا نبات دي
 قد ته دي څوک نه شي رسيدې له بلندی

يا د بنفشې لښتي خورې په صنوبر دي
 يا خو زه غلط شوم تر همه واړه بهتر دي
 ولي چه معراج وته خاته د پيغمبر دي

ما چه ستا ښايست او نمر سپورمى سره په تول كړه
 خاڅكي له آسمانه په هر چا ووري يكسانه
 بخت دي چه ئې څوك متمكن كړه په تخت باندي
 باد چه دي په زلفو باندي قصد د پريشانۍ كړ
 هله به سړى شي چه دي نوم عبدالرحمن شي
 سپيني اوبني زير رخسار د ميني له دولته

تللي په ميزان كښي تر آسمانه سپورمى نمر دي
 پرځه په واشنه شي په صدفو كښي گوهر دي
 څوك د غم په خار سره پاره پاره جگر دي
 ځكه ئې گردونه د جهان واړه په سر دي
 اوس سړي په څه ئې كه دي لوستي زير و زير دي
 اې رحمانه دا د عاشقانو سيم و زر دي

دواړه سترگي مي كړې د ستا په لور دي
 كنډولي د دواړو سترگو ستا په طمع
 چه مي خيال د تركو وليده په زړه كښي
 ما قبول د رقيب ناز كړ ستا دپاره
 په رحمان باندي دا هسي گمان مه كړه

مدام ډوبي د فراق په آب شور دي
 و هر لور ته مي نيولي كور په كور دي
 دواړه كسي مي و زړه وته نسكور دي
 سود وزيان په دا جهان كښي خور او ورور دي
 چه بې تا په نور څه غليزي هغه نور دي

ستا له غمه مي په سر كښي هسي شور دي
 په افسون او په جادو د تورو سترگو
 كه مي زړه له غمه وچوي راته وايي
 د هجران په بيماري كښي را معلوم شه
 دا دنيا په مثال كور شوه د غمونو
 دا جهان نه د چا خپل دي نه به خپل شي
 چه د مرگ په پورويو كښي څوك ومري
 كه رحمان په عاشقي ملامت كيږم

گويا ميشت مي په سر ښهر د لاهور دي
 خراب زړه مي له جمله عالمه تور دي
 غم د هجر دغه مه گڼه لا نور دي
 چه اخيستي مي آزار د پلار و مور دي
 چه په هسي كور نازيري هغه كور دي
 چا په خپله رضا پرينود چا په زور دي
 دي دواړو پورويو زوي او ورور دي
 ما په سترگو قبول كړي دا پيغور دي

كه دلدار په دلدارۍ ځما قدم ږدي
 ځاي لري كه بې منته بوسه راكړي
 معشوقه شفيقه بويه مهربانه
 هسي پټ لرم دا زير رخسار له خلكو
 خداي و ما وته گلونه د جنت كړل
 هيڅ مانه دي څوك له مستو سترگو نه كا
 راحت نه دي بې زحمته چا موندلي

گويا هر قدم په لاري د حرم ږدي
 كوم كريم په چا منت د خپل كرم ږدي
 نه قارون چه په ځان اسم د حاتم ږدي
 لكه زر چه څوك له خلكو پټ پنهم ږدي
 كه داغونه مي په زړه باندي د غم ږدي
 كوم يو مست دي چه قدم په لاري سم ږدي
 كوم طبيب دي چه په روغ صورت مرهم ږدي

زه هر گور تر خپل صنم پوري شرميرم
و آسمان ته لاس د عقل نه رسيري
زه رحمان ئې تاج گڼم د يار له لاسه
برهمن چه سر په پښو د خپل صنم ږدي
دا خو عشق دي چه په عرش كرسي قدم ږدي
كه مي پند په سر د جور و د ستم ږدي

د دنيا كارونه واړه غلول دي
هيڅ مزه په دا جهان كښي پاتي نه شوه
پوزه غور د غوښو شته په هر چا پوري
كه دي دوه كاسې دانې وي په كندو كښي
كه ته يو يا دوه عيونه د چا شمار كړې
نصيحت د ناصحانو اثر نه كا
دا نا اهل همدمان دي نه پوهيرم
دا گمان په هيچا مه كړه چه مي خپل دي
د يخ سوري په اوبو پوري كول دي
كه د شرم پوزه غور غواړې باطل دي
پس له شامه هسي وايه چه د بل دي
بل به هسي تا ته وايي چه ستا سل دي
د سرې او ميني خوشي ټكول دي
كه موچي د رحمان پندوي په گوگل دي

چه د خنگه مي دلبر په لاس كښي جام دي
مدام كله وي دنيا د دنيا دارو
د هارون څرخ پاي نيلي دي د سپهر
د دنيا چاري په مثل دي د سوري
كه ئې صبح ښايسته ده خنده رويه
نه په مهر كښي آرام شته نه په ماه كښي
بې غمي په دنيا چري ده رحمانه
نن اورنگ د زمانې ځما غلام دي
بې له عشقه چه دولت ئې مستدام دي
څو به دوکا چه ئې دو په سر د بام دي
د آفتاب په مخ د سوري څه مقام دي
بيا ئې هسي په هر صبح پسي شام دي
په دنيا راغلي هر يو بې آرام دي
يو بې غم دي څوك را وښيي كدام دي

سپين رخسار و مشكين خال و بله صنم دي
كه دي مخ په زلفو پټ شه باك ئې نشته
ستا له زلفو له رخساره له سرو شنډو
په دهن كښي دي غاښونه تجلي كا
نه چه اوس ځما زړه غوڅ ستا په غمزه دي
بې ژړا چا ته نه گوري سیه چشم
راحت نه دي چا موندلي بې رحمته
ستا د حسن د تعريف له برکته
يا محمود و اياز ناست سره همدم دي
د حيات اوبه هم پتي په تور تم دي
پيدا شوي شام شفق و صبحدم دي
يا غوتي په غنچه كښي د شبنم دي
چاره غوښي له قديمه سره په غم دي
د نرگسو غوړيده د جوي په نم دي
ستا جفا و وفا دواړه متقسم دي
د رحمان د شعر كوكي په عالم دي

غم دي هسي غلبه شه په ما باندي له زگيروو نه مي نور خلق په عذاب شه زه د ستا په غم کښي شمع غوندي ژاړم زړه مي ستا په لوري هسي آويزان دي ما دي ستا د انديښنو په اور کښي سوي دا دستور دي چه لوي غم په سړي ور شي هر چه ما په نصيحت له تا جار باسي سره لنډه گوره چه څه کا په وچ ډکي

چه مي ځاي نه شي دننه نه دباندې تل د وچو له کبله سوزي تاندې ته ځما په غم کښي صبح غوندي خاندې لکه زلفي دي په مخ دي آويزاندې د دنيا انديښنې واړه لکه سپاندې نور غمونه ئې همه شي تر پښو لاندي بيا د ستا په لوري درومي له ما وړاندې مخ د يار په رحمان هسي چاري کاندې

ما د ستا لمن ته اچولي دا خپل ځان دي خپل سرکښي لويي مي همه واړه فراموش شوه بې له تا که سير د گلستان کړم که د گلو چا پيراندم زه چه عاشق نه وم په جهان کښي ډير همزولي تير شوه د مجنون بې نام و نقشه لوي ترکوم چنجي دي پروا نه چه افسانه شه واړه د خپل ځان په نظر گوره که دانا يې

ستا دي ځم نه دي که دانا دي که نادان دي هسي مي زړه ستا دې لوي قامت وته حيران دي نه پوهيرم هيڅ چه گلاستان دي که زندان دي اوس مي ستا له رويه نوم رسوا په درست جهان دي عشق دي چه عاشق لره هم نام دي هم نشان دي واړه په سبب د عاشقۍ نمايان دي اي عبدالرحمنه درست جهان عبدالرحمن دي

زړه مي ستا په فکر ذکر گلستان دي
ستا د هجر په غم هسي بهره مند يم
ستا کتو مي عجب زخم په زړه وکړ
هسي رنگ مي د خپل زړه له وينو واخيست
که د ستا د زلفو مار کاندې خونونه
ځکندن که هر څو تلخ و تريخ وايه شي
آشنائي تر جدائي کم زورې نده
لکه نمر په څلورم آسمان لیده شي
نور د شمع په فانوس کله پټيري
که د ستا په مخ کښي بوي د حجاب نشته
طاؤس رنگ زلفي دي چا هسي کړه کړې
بې پردې به حسن نه وي چا لیدلي
ښادي غم غوندي آسانه مونده نه شي
کوه وصال په هر زمان وي هسي دریغه
بې د ستا له ملاقاته چه مشکل شه
هم په دا راته آسان شو نور غمونه
يو نفس به دي له دره بیرته نه شم
قافله د صبر هیڅ ویسا پرې نه کا
که سروسامان ستا د زلفو نشته
لکه تا چه تور گیسو په مخ پریشان کړ
خوار خاطر به د رحمان سلامت څو وي

تن مي ستا له غمه پانه د خزان دي
چه په سترگو کښي مي جوړ رود روان دي
چه هم ويني ترې بهيري هم خندان دي
چه ځان درست راته په شکل د جانان دي
ما موندلي ځني عمر جاودان دي
ستا د لبو په مدد آبحيوان دي
معطر په بوي د مصر درست کنعان دي
محبت به سل حجابه کښي عيان دي
عشق د عقل په پرده کښي نمايان دي
زه له ډيري ځلي وایم چه نهان دي
چه هر موي ئې په څو رنگه په څو شان دي
که څوک وايي چه لیده شي تش گمان دي
سور په خپلو وينو لعل د بدخشان دي
لکه غم چه د هجران په هر زمان دي
نور مشکل واړه په ما باندي آسان دي
چه ستا غم راته د حد په هورته گران دي
څو مي يو نفس باقي په دا جهان دي
ستا له غمه مي منزل د زړه ویران دي
هسي زړه ځما بې سر و بې سامان دي
ځما هسوي خراب زړه پسې پریشان دي
چه گذر ئې ستا په چاه زنځندان دي

په نامه د هغه خدایي مي دا بیان دي
هم بادشاه دي د جمله و بادشاهانو
هغه کار چه و هر چا وته مشکل وي
څوک آفتاب شي په آسمان را خيژولي
څوک د نمر په مخ حجاب شي غوړولي
څوک په شپه کښي شي مهتاب پیدا کولي
څوک يو څاخکي پرې يستي شي له اسمانه

چه يو نوم ئې په نومونو کښي سجان دي
هم د هر يوه سلطان په سر سلطان دي
هغه کار واړه و ده وته آسان دي
ده آفتاب را خيژولي په آسمان دي
ده پټ کړي نمر په ابر کښي پنهان دي
ده په شپه کښي پیدا کړي ماه تابان دي
نزول کړي ده په مونږ باندي باران دي

څوك شي روح نيستي په يوه ماشي
 څوك و سنگ شي رنگ د گلو ور کولي
 څوك له خاورو شي يو گل پيدا کولي
 څوك له سنگه شي گوهر پيدا کولي
 څوك شي رزق و هر مخلوق ته رسولي
 څوك بنده لره ايمان شي ور کولي
 څوك له زمکي و آسمان ته شي ختلي
 څوك له خداي سره خبري شي کولي
 څوك ايسو دي په توسن د آسمان زين شي
 څوك په سپينه ږيره پايي تر قيامته
 چه په ده شي هغه کار په هيچا نه شي
 په اوبو کښي ئې د کانو گوټ پيدا کړ
 په سجود ئې زمکي سر دي لگولي
 هر ونه په قيام ورته ولاړه
 همه واړه په تسبيح د ده مشغول دي
 هر ماهي ئې په درياب کښي حمد وايي
 حق په حق ئې هيچا نه ده ثنا کړې
 مخلوقاتو هسي نه دي پيژاندلي
 حد پايان ئې هيڅ سړي موندلي نه دي
 نه ئې زيان نه ئې زوال نه ئې نقصان شته
 نه ئې مثل نه مثال نه ئې مکان شته
 پاک ئې وگڼه بې شکه بې گمانه
 نه ئې څوک په سترگو ويني نه لیده شي
 که څوک وايي لیده نه شي لیده نه شي
 منز دي له جمله و جهتونو
 له زرگونو صفتونو راشه گوره

ژوندي کړي ده په روح تمام جهان دي
 ده و سنگ ورکړي رنگ د ارغوان دي
 ده له خاورو پيدا کړي گلستان دي
 ده له سنگه پيدا کړي در مرجان دي
 دی د هر يوه مخلوق روزي رسان دي
 ده ورکړي هر مؤمن لره ايمان دي
 ده عيسی لره ورکړي دا مکان دي
 ده موسی مشرف کړي په دا شان دي
 ايسني ده په هوا تخت د سليمان دي
 ده په خضر باندي کړي دا احسان دي
 هر توانا د ده تر توان پوري ناتوان دي
 ده ورکړي په کښ اور لره مکان دي
 هم ئې زورند په رکوع سره آسمان دي
 هر گياه ئې په تسبيح سره زبان دي
 که ملک دي که پيري دي که انسان دي
 هر مرغه ئې په چمن کښي ثنا خوان دي
 نه له هيچا واقع شوي دا بيان دي
 لکه ده غځه چه قدر د خپل ځان دي
 معرفت ئې هسي بحر بې پايان دي
 دي بې زيانه بې زواله بې نقصان دي
 دي بې مثله بې مثاله بې مکان دي
 له هغه چه د چا شک د چا گمان دي
 او بې چونه بې چگونه نمايان دي
 او که وايي و هر چا وته عيان دي
 او بيا هر جهت په ده باندي ودان دي
 چه ئې کړي نيم صفت عبدالرحمن دي

ستا د عشق حرفونه تور نه دي گلگون دي
 تش به نه شي هغه خم د عشق له ميو

د دنیا چاري همه واپه فاني دي
مقتولان ستا د غمزو دي لاله نه دي
چه ئې هيڅ بها زلميو څخه نشته
بادشاهان په يوه دم کښي گدايان کا
د رحمان د زړه خوناب مگر قبول شه

دا د ستا جور و جفا ولي افزون دي
چه په سره کفن له زمکي را بيرون دي
جونه نه دي سکه گنجونه د قارون دي
ما ليدلي فسادونه د گردون دي
چه مخونه د دلبرو پرې گلگون دي

مخ د يار شمس و قمر درې واپه يو دي
حاجت نه لرم په شهد و په شکرو
که بې ياره په بستر د پاسه پروت يم
چه ئې در و هم ديوار و ته نظر کړم
خداي د يار له هجره هيڅوک خبر مه کړه
چه غبار ئې د کوڅې را باندي راشي
هغه دم چه سړي درومي له جهانه
قلندر چه په رښتيا قلندري کا
ور دي نه شي په پردۍ زمکه هيڅوک
چه دي نه په کښي يو يار نه دي آشنا وي
په دکان د نابيناؤ جوهر يانو
په سبب د ظالمانو حاکمانو
غزا وشوه که ځان ستاڼې و رحمان ته

قد و سر و صنوبر درې واپه يو دي
لب د يار شهد و شکر درې واپه يو دي
نار و خاوري دا بستر درې واپه يو دي
باغ بوستان و دغه در درې واپه يو دي
تاخت و قتل دا خبر درې واپه يو دي
دا غبار مېنک و عنبر درې واپه يو دي
توري خاوري سيم و زر درې واپه يو دي
خان سلطان و قلندر درې واپه يو دي
کور و کر و مبصر درې واپه يو دي
هغه ښهر بحر و بر درې واپه يو دي
خر مهرې لعل و گوهر درې واپه يو دي
گوواور و پښاور درې واپه يو دي
بې هنر و گاؤ و خر درې واپه يو دي

په دنيا کښي که څه کار دي خو د دين دي
چه تقوى او ديانت ئې شي په بحره
قناعت مي هسي خوند په خوله کښي کيښود
بې هاتيانو بې اوشانو بادشاهي کا
چه په خواست د حاجت پورته کا لاسونه
چه قبوله که تري کا په دنيا کښي
تلل د لوړي اوبه درومي و ژور ته
خاکساري د خاکسارانو مرته ده
د سرکښو سر که ورشي تر آسمانه

د دې کار په کنده و آفرين دي
د هغو د سعادت ستوري قرين دي
چه وچ ټوک مي په دهن کښي انگين دي
د زاړه پوزي ټوکر کي ئې قالين دي
د آسمان د مالائکو پرې آمين دي
د هغو په بهترۍ باندي يقين دي
حق تعالى کمال ورکړي و کمين دي
که زړوکي ئې خيرون وي زړه ئې سپين دي
په دوه ورځي پس ئې ځای زير زمين دي

که ښیوه ئې وي په سر کښي او لوڼې کا
که صورت ئې د سړي سړی باله شي
که رحمان څخه متاع د دنیا نشته

د رحمت لیاقت نه لري لعین دي
په معنی کښي سړی نه دي شیطین دي
شکر دا چه نه خودرای و نه خودبین دي

چه دا هسي لاس په لاس دنیا پرېښودي
دا دنیا په مثال پل مرگ ئې سیلاب دي
جل زلمي لا واده نه وي سره گونده شي
قافلې چه په دنیا کښي شوې داخلي
دا سفر به په هغو باندي آسان وي
چه بې وقته ارمان کا په وقت اوده وي
په هر شان چه یار خوشبیری زه هغه کړم
د یار غم مي لکه تاج دي په سر ایښي
معشوقې په عاشقانو خود پوهیږي
میخواران که ئې خبر شي له مستی نه

څه چواچندنې په ځان پوري مښو دي
د سیلاب په مخ کښي څه پوله ایښو دي
دا رنگ چاري د مرگي په خرڅښو دي
بیا هم هسي معلومیږي چه د لښو دي
چه تر کوچ پخوا په زیرمه د تښو دي
د هغو عالمو ږيري د وکښو دي
خپلول د صاحبانو په پیښو دي
نور غمونه مي همه لاندي تر پښو دي
دلته څه د عاشقۍ نښي د ښو دي
د رحمان د میخانې شراب د څښو دي

دا ژوندي چه معلومیږي واړه مړه دي
یا د باد په مخ کښي خاوري دي دا توري
د خپل عمر شپې او ورځې چه په زړه کړم
غافلان که ویني، اوري به ئې څه کړې
چه د خدای له معرفته خبر نه وي
د رحمان د زړه له حاله خدای خبر دي

که څه دي هم هسي وایه چه څه نه دي
یا د اور په مخ کښي واړه وچ واښه دي
هسي درومي چه د سیند گویا اوبه دي
دا ئې خوب دي نه لیده نه اوریده دي
هغه واړه که بیدار دي هم اوده دي
چه په زړه کښي ئې د یار له غمه څه دي

زه بلبل ستا د وصال یم بوستان څه دي
چه آشنا شي ستا له دره له دیواره
چه روزي ئې شهادت شي ستا له تیغه
چه مسکن ئې د زړه ستا د زلفو خم شي
بلهوس که بوسه غواړي له تا څه شو
هر چه لاندي خپل وجود تر خپل قدم کا
زه چه ستا له غمه ژاړم آه فریاد کړم

ستا د وصل په نسبت گلستان څه دي
انتظار ئې په روضه د رضوان څه دي
احتیاج ئې په چشمه د حیوان څه دي
و هغو ته د عطارو دکان څه دي
هر رنگ هر رنگ ویل کاندې نادان څه دي
عرش ئې لاندي تر قدم شي آسمان څه دي
برق و رعد چکاره دي باران څه دي

خان جهان هسي ستا په مينه هير دي
ته چه نه گورې و ما ته لږ مي پوه كړه
زه بې صبره يم كه مهر د ستا نشته
كه ستا سترگي دي قاتلي زه مقتول يم
چه مي وينې ترو مي څه پښتې له حاله
هر چه وايې ستا رسي د رحمان غاړه

د عاشق نظر په خورد و په خواب نه دي
ته نظر په خپل هنر په عقل مه كړه
چه د يار سره حساب د دنيا كاندي
چه عاشق په عاشقي كښي ارباب نه شي
هر چه يار منع كوي له خپله ياره
دا حجاب چه نور عالم ئې حجاب بويي
كه ثواب دي هم سوي د يار له مخه
كه ليدلي زليخا يوسف په خوب و
صبر ونيسه په مخ كښي كه مراد غواړې
رحمان سوال د بوسې كړي دي له ياره

هغه يار چه بې وفا دي څه يار نه دي
كه د سر ښيندل دشوار په ما و تا دي
انديښنه سړي بيدار كاندي له خوبه
كه څه عمر دي عاشق لره وصال دي
د چشمانو په ځنېل كښي تير و بير شي
كه د سلو زويو پلار شي به ئې څه كا
معشوقي هميشه ناز په عاشق كاندي

هر نگار چه بې وفا دي نگار نه دي
په تلخي د ميو مست خلق مي خوښ دي
دينداري دنيا داري دي ځبله لري

په گلزار كښي چه گل نه وي گلزار نه دي
هغه خار چه بوي د گل لري خار نه دي
ما ليدلي هيڅ ديندار دنيادار نه دي

که زوزگار دي په جهان کښي عاشقي ده
 چه تصديق ئې په خپل زړه کښي محکم نه وي
 په هر زړه چه د خپل يار د غم غبار وي
 چا به کسب بې له عشقه نور څه نه کړ
 معشوقه وفا له هيچا سره نه کا
 د خپل يار وصال د خدای په داد مونده شي
 په رحمان باندي منت د معشوقو دي

د دې نور عالم روزگار څه روزگار نه دي
 دا په خوله ظاهر اقرار څه اقرار نه دي
 دغه ابر د رحمت دي غبار نه دي
 باري گنج دي چه هر يو ته اظهار نه دي
 گڼه کوم يو د دې رخت خريدار نه دي
 دغه کار مي د هيچا په اختيار نه دي
 د بې حسنو معشوقو منت بار نه دي

د عشق زخم څه د زخم په شان نه دي
 عاشقان او معشوقي سره پوهيري
 عاشقي نه ده که گورې حيراني ده
 يو عاشق دي څوک را وښيي په عشق کښي
 همره اوشي د عاشق په گريوان ووري
 دا هجران دي چه ئې مرگ په عاشق گران کړ
 نور غمونه که په ځان د سړي بد دي
 د دوزخ د اور که تا وله حده تير دي
 چه باله شي څوک په عشق کښي کم عقل
 چه بې ياره زه جهان وته نظر کړم

د بل زخم په خير سهل و آسان نه دي
 دغه راز و نور عالم ته عيان نه دي
 کوم سړی په دغه کار کښي حيران نه دي
 چه ئې رود په مخ د اوشو روان نه دي
 ته به وايې چه يو سيند دي گريوان نه دي
 که هم ځان ور څخه درومي هيڅ گران نه دي
 غم د ترکو بد د هيچا په ځان نه دي
 برابر د بيلتانه د نيران نه دي
 دا کم عقل ډير هوشيار دي نادان نه دي
 رحمان وایم چه ويران دي ودان نه دي

عاشقان دي په اور سوي دي که نه دي
 زحمتونه د هجران واره په عشق کښي
 په دنيا کښي خو يو سر و مال ويل شي
 تل د ورځو په لينده د بڼو غشي
 چه مدام ئې ځما زړه له غمه چوي
 راشه وگوره احوال د عاشقانو
 ناصحان چه نصيحت و يار ته کاندي
 ښايسته که په ښايست ملايکه وي
 بلبلان پسي نارې وهي رحمانه

ستا د عشق په اور الوي دي که نه دي
 تا و ما وته ښولي دي که نه دي
 دواړه ما په تا بایلو دي که نه دي
 تا په ما باندي را کښلي دي که نه دي
 توري زلفي دي پيچوي دي که نه دي
 مړه د عشق په تيغ کوتلي دي که نه دي
 چري دوي هم مين شوي دي که نه دي
 په وکښود زړونو روي دي که نه دي
 د بهار گلونه شوي دي که نه دي

خېښ مي ستا د بڼو غشي په سينه دي
 تل ئې مخ د يار په مخ باندي وي ايښي
 هسي نه چه زه نن ورځ په تا شيدا يم
 لکه ستوري چه بريننا کا په آسمان کښي
 درته وایم چه له آهه ئې پرهيز کا
 که دا ستا رخسار سوزاني لښې نه وي
 څه به سم په صبحدم گورې و چا ته
 هغه سترگي چه پيدا کړې خدای خونريزي
 شرايان چه شراب مومي خو ئې شومي
 چه تمام د خپل ځگر په وينو رنگ شه

پور راپوري مي وتلي تر اینه دي
 هغه زړونه چه بې زنگه آينه دي
 ستا غمونه مي په زړه کښي دیرینه دي
 په ټټر مي ستا داغونه نځینه دي
 د هغو چه پوشاکونه پشمینه دي
 ولي کسي ځما تور سوي نينه دي
 چه دي سترگی په مي مستي شينه دي
 بې غضبه په غضب او په کينه دي
 کله منع په اختر په ادينه دي
 د رحمان خبري ځکه رنگينه دي

که مطلب و مدعی د سړي خدای دي
 مسافر که په رحلت کښي و بله غږ کا
 که سړي و حقیقت وته نظر کا
 دا خو بخت دي څوک ئې سپين و څوک ئې تورکړه
 لکه فرق چه د همای و د زاغ نشته
 ته نظر د کاري گرو په کار مه کړه
 سالکان چه د جهان تماشا کاندې
 که څوک خپل دست و پای وباسي له میانه
 په هغه جهان نیکی و بدې نشته
 زه رحمان یوازي نه يم په دا کار کښي

هر هر مړي د ژونديو رهنمای دي
 هر آواز ئې خواب آلود لره دراي دي
 ژوندی خلق واړه ناست د مړو په ځاي دي
 گڼه عين لکه زاغ هسي همای دي
 هم دغه دلیل د شاه و د گدای دي
 کار همه واړه موقوف په کار فرمای دي
 له جهاننه ئې مطلب جهان آرای دي
 خدای پخپله د بې دستو دست و پای دي
 هر مطلب د طالبانو په دا سراي دي
 همیشه د یار په یار پسې وای وای دي

په ظاهر صورت چه ستا د در گدای دي
 مجنون بيد غوندي رونق د گلستان شي
 چه له غمه دي حرس غوندي نالان دي
 چه څوک زړه د ستا و تورو سترگو ورکا
 چه مسکن ئې د زړه ستا د زلفو خم شي
 چه تا وويني و ما ته نصیحت کا
 که زر دار دي اشنايان د زر دارانو

په معنی کښي د جمله ؤ کد خدای دي
 چه ئې ستا له غمه سریه پشت پای دي
 د جمله ؤ گمراهانو رهنمای دي
 ستا د ورځو تور محراب د لاندې ځاي دي
 د هغو ناستي په سوري د همای دي
 شک پرې مه کوه بې شکه چه خود رای دي
 د رحمان د آشنایانو تکیه خدای دي

که د خلقو و نظر ته آدمي دي
هر چه ځان يار په سپيو کښي داخل کا
ما دي خداي د يار له غمه بې غم نه کا
زه د يار په غم کښي زيره خهره خوښ يم
زه ژوندون د يار و وصل و ته وایم
ته چه ما منع کوې د يار له دره
زه د يار ميني په يار باندي شيدا کړم
چه وحشي مجنون ئې ښهر لره راووست
زر داران که اوبه څښي په جام د زرو
اورنگ زيب که د ډهلی په تخت نازيري
چه له خپله کوره ووزي مسافر شي
چه ئې خاوري شي له خاورو سره گډي
توره شپه په آشنایانو روڼا ورځ ده
نه دي سترگي پوزه غور د کم شناختو
عاشقان ئې د دنيا له غمه خلاص کړه
هر چه حب د عاشقي لره په زړه کښي
دا هلال دي چه لیده شي په شفق کښي
نا آشنا به بهره څه رنگ ځني مومي
غربوې مي قربانی لره پوهيرم
چه په نوم باندي باله شي لیده نه شي
چه د خط په دود ئې خلق په کښي پريوزي
زه رحمان له ياره خوښ يم که جفا کا

عاشقی را باندي سوري کړې مری
څه اثر به ئې د عق وي په ر کښي
د مژگانو په پنجه مي زړه وکاږي
غلوفه به ئې بې غمه نور څه نه وي
لږ د صبر سبق ما لره هم راکړي
خدانه څه دي د کوتوال په لاس کښي ورکړم

هيڅ مي نه درومي بې ياره تر مرمی
د هغو په سر چه کښيني ښاپیری
خداي د ترکو مستي سترگي کړې زمري
هر چه کاندي د خوبانو چاکری
که په عشق کښي څوک دغه طاقت لری
چه شپه ورځ مي غږوي لکه توری

په صورت مي نړۍ تبه شوه ولاړه
د وصال دلالان کوم طرف ته غواړم
نور د شمع په فانوس کله پټيري
زه رحمان په زړه نري کړم هغو جونو
تا چه دواړه سترگي توري کړي نړۍ
چه بندي شوم د هجران په کچرۍ
تا چه واغوستې د خيال جامې نړۍ
چه ئې ملا وي د ويسته په دود نړۍ

چا چه کړي و دنيا وته اسرې دي
نادان که د دنيا په کار نازيري
چه بې خدايه محبت کا هغه خلق
و سپين ږيريو وته مه وايه سپين ږيري
هسي وايه چه خړۍ دي د زنانو
چه نه فيض نه څه بهره خني مونده شي
زخيره د دنيا مه کوه رحمانه
د هغو په سر همه خاوري ايرې دي
و دانا وته دا وشتي مسخرې دي
نارينه ئې واره خره او ښځې خرې دي
همگي واره طفلان د گوارې دي
که ئې ايبيي په دستار کښي قرقرې دي
همگي واره بې فيض و بې بهرې دي
دا همه واره د خاورو ذخيرې دي

ستا له غمه مي په مخ باندي ولې دي
زه په تا پسي موسی يم قارون نه يم
هغه کوډي لکه تا دي په ما کړي
لکه ما چه مصلې در پسي لنگ کړې
بوي هم ستا د وفا نه دي را الوتي
نصيحت اثر په زړه د عاشق نه کا
که رحمان د عاشقۍ په تيخ شهيد شي
لږ مي وپوښته له حاله چه ولې دي
چه مطلب مي غواوغيلي يا گلې دي
کله کړي په مجنون باندي ليلې دي
کوم ملنگ هسي لنگ کړي مصلې دي
ما پخپله خپلي کړي تسلي دي
گوندي يادي ځما ډيري مسئلې دي
د جنت حوري همه واره دلې دي

ته په هره گړۍ غم د سيم و زر خوړې
عاقبت به دي يو خنډ له سينې ووزي
په عوض ئې کوم طاعت کړې راته وايه
روژتي په څلورم پهر افطار کا
که يو ځله تر کماله ورسيرې
که ښښه د نام و ننگ دي شي تر څنگه
بې هنر وله قند هم زهر قاتل دي
نهال په زړه د صبر نخل کړه رحمانه
زه دي هره گړۍ وينم چه خپل سر خوړې
ته چه تل په هر يو ښاخ باندي نمر خوړې
دا نعمت چه په هر شام و هر سحر خوړې
ته څلور ځله طعام په هر پهر خوړې
نور به غوښي د خپل ځان لکه قمر خوړې
د هر چا په کجروۍ به خپل ځگر خوړې
قند ئې وگڼه که زهر په هنر خوړې
چه مدام د بر خوردار و په خير بر خوړې

که له تا ئې شرم نه کیدي مهری
 چه آفتاب دي تر رخسار پوري خجل شه
 ستا تر حسنه پوري حسن واره هېڅ دي
 بې د ستا د تورو سترگو جادوگر و
 ستا د عشق د توري هستي رنگ گذار دي
 دلبري او دل جويي لکه د ستا زده
 حسن واره د عاشق په عشق موقوف دي
 و عاشق ته د يار غم واره بنادي ده
 دا دستور دي چه له درده زگیر وخیزي

مخ به پټ نه و د حوري د پری
 له دې ویري زیست په شپه کا قمری
 نیست په خه له هسنو کا برابری
 کوم آهو د بیابان زده وي دم گری
 چه له مخه ئې حباب وي ککری
 چا زده هسي دل جویی او دلبری
 معشوقه که فرشته وي که چوری
 د رضا په ملک کښي نشته دلگیری
 گنه خه وو د رحمان له شاعری

ستا د تورو سترگو په یاداشت مي اوښي ووری
 زلفي دي سایه کړي مخ دي اور په جهان بل کړ
 څوک دي په وصال کښي قند نبات څوک څگر خون خوري
 اور ستا د رخسار دي ما په خپلو اوښو بل کړ
 سترگي مي د ستا له خیاله پریوتې و زړه ته
 کله رقیبانو ته نظر کړې کله ما ته
 ځان په مستو سترگو باندي مه غلوه رحمانه دا
 مستان هوښیار دي له حکمته سره ښوري

حق دي که پریوزي په شبرات د غم کښي ستوري
 هر چا ته چه گورم نیم په نمر وي نیم په سیوري
 وکړ دیدن د چا شو سپین د سترگو توري
 تل په آتش سوزي آئینه چي نمر ته گوري
 څه شو که مو بې سترگو صورت ځي په بل لوري
 ستا باران د مهر په ښو بدو یو شان ووري
 دا مستان هوښیار دي له حکمته سره ښوري

غم خواري دا هسي چري وي غم خوړې
 هغه خدای چه ئې ستا مخ بله لڼه کړ
 هم هغه دی ځما تور لیمه سره کړي
 غل خو غلا د سرو مال په توره شپه کا
 اصیل نه دي چاپیرو دي نه پلورلي
 دا کوم رنگ د آشنائي او د ورورۍ دي
 درخانۍ په سل غمونو خدای اخته کړه
 زه و تا ته د ستا له جوړه ژاړم
 د رحمان په عاشقی به آفرین کړې

چه به ما دلته کښي ناست لرې ته دورې
 دا لڼه ئې کړه ځما په گوگل پورې
 چه ئې ستا لاسونه سره کړه سترگي تورې
 ته په ورځ ځما د سرود مال چورې
 ته اصیل په دیدین پیري هم ئې پلورې
 چه زه ستا د مخ ثنا کړم ته مي زورې
 زه به ولي له تا زار کوم که گورې
 ته را واخلي سل گلې نادري نورې
 که لږ مخ په آئینه کړې ځان وگورې

په هر ځاي چه ستا ثنا شي ښيوه گري
 د هغو سترگو به اوښي وي گلرنگي
 هغه كله د ناصح خبري اوري
 مرور كاندي عاشق له جمله خلقو
 په ساعت كښي سړي مړ كا هم ژوندي كا
 زه ځان ډوب گڼم بې تا په خپلو وينو
 لري لري غم دي واړه را نزدې كړ
 چه مي نوم د ستا د زلفو په خوله واخيست
 هيڅ په حق د حقدارانو نه گروهيرې
 ځما ستا مينه څرگنده په جهان ده
 زه چه ستا له غمه ژاړمه آه فرياد كړم
 د رحمان شعر به ولي نادر نه وي

تر ابدې ورځي پوري به جفا كړې
 معشوقې كله وفا كله جفا كا
 ما ستا خوي دي وهر چا وته ستايلي
 چه د ستا دغه خصلت دي ځما اوښي
 ستا څه لاس را باندي نه رسي دلبره؟
 مرم په دا چه د اغيار په رضا درومې
 په درست عمر به هيچا ليدلي نه وي
 ما رنځور په كټ كښي پريږدې چه كيرم
 لاس تر غاره د رقيب سره خندا كړې
 هر بيگاه وايې سبا له به خوله دركړم

په پيرۍ كښي چه هوس د مي ناب كړې
 بې طاعته عنايت له خداه غواړې
 دانسته گناه كوې توبې وكاړې
 پۀ هغو غورو چه ذكر د خداي اوري
 په هغو شونډو چه حمد و ثنا وايې
 علم وكړې هيڅ عمل ور باندي نه كړې

خر مهرې شي هلته دُر و مرغلري
 هر چه ستا په گل رخسار وي منتظري
 هر چه اوري ستا خوږې خوږې خبري
 معشوقې له هيچا مه شه مروري
 طايفې دي د خوبانو سحر گري
 كه مي ډوب كا څوك په شهدو په شكري
 چه له مخه دي حجاب كړ راته لري
 را پسې شوې د بلا توري لښكري
 هميشه ځما د زړه په وړو منكري
 ولي دا رنگه څرگنده گواهي نغري
 د رقيب كره هم ډول وي هم سندري
 چه ثنا كاندي د تا غوندي نادري

كه به مهر وفا هم چري پيدا كړې
 مي بايد چه كله هغه كله دا كړې
 چري نه چه دروغژن مي تر هر چا كړې
 دا پټ راز به مي په درست جهان رسوا كړې
 چه په لاس د رقيبانو مي سزا كړې
 نه په دا چه ته په ځان خپله رضا كړې
 هغه چاري چه ته هر ساعت په ما كړې
 ته لا گرزې د رقيب سره خندا كړې
 چه ما ووينې له قصده راته شا كړې
 دا بيگاه به په رحمان كله سبا كړې

بیهوده گمان په صبح د مهتاب كړې
 د عتاب په ځاي اميد د ثواب كړې
 لكه بت هسي په غټو سترگو خواب كړې
 بيا سماع په هغو غورو د رباب كړې
 هم هغه شونډي بيا ډوبي په شراب كړې
 لكه طفل هسي لوبي په كتاب كړې

په شپه پروت يې د مغان په ميخانه کښي
تمام عمر د دنيا په طلب کړزې
له خالقه دي نه شرم نه حجاب وي
او د ورځي مخ په لوري د محراب کړې
بيا د خداي په طالبانو ځان حساب کړې
له رحمانه گوشه ونيسي حجاب کړې

که نظر په ماتو گوډو د روزگار کړې
په هر غم کښي خاموش اوسه او که نه وي
صبر ونيسه په مخ کښي که مراد غواړې
رضا پاسله و قضا ته فراغت شه
آرادي او کاروبار دي سره لري
چه پخپله ئې فاني بولې رحمانه
همره نه دي چي حساب يا به ئې شمار کړې
د بد خواه خاطر به ښاد دوست به آزار کړې
په تلوار به هيڅ و نه کړې که تلوار کړې
او که نور څه نور څه وايي ځان به خوار کړې
لاس له کاروباره وکاره که کار کړې
ترو بيا څه په هغو چارو اعتبار کړې

چه مدام د بل و عيب و ته نظر کړې
که يوه جو دانه عيب وينې په بل کښي
که دي خپله گناه لويه لکه غر وي
که څوک تله د انصاف درته په لاس کا
تو لعنت دي په دا هسي منصفۍ شه
خداي و تا د ملائکو مقام درکړ
که دي يو ويسته د ځان د پاسه کور شي
که ښندلي دي په خداي وي يو کيکوي
لکه څوک تر مکې لاړ شي بيا ترې راشي
که يوه رتۍ دي زر به لاس کښي کښيوزي
د ځوانۍ عمر دي تير کړ په غفلت کښي
په دنيا پسي دي نمرې دي رنگ کړې
لکه وار چه د زړې لولۍ تير شي
په پيرۍ کښي د ځواني چاري نه شي
لکه بيخ د زړې وني چنجي و خوري
دغه باغ به دي خلاص نه شي له خزانه
و بد خواه و ته څوک نصيحت نه کا
خداي له خپله عيبه ولي نا خبر کړې
هغه يو جو دانه عيب به ئې لوي غر کړې
په حيله حيله به غر د مچ وزر کړې
خپل ټپو او د بل آس به برابر کړې
چه له حقه و باطل و ته گذر کړې
ته دا خپل صورت پخپله گاو و خر کړې
ځان هغه ساعت له خدايه مرور کړې
نمايان ئې په جهان کښي لکه نمر کړې
د دنيا دپاره هسي لوي سفر کړې
خرڅ خروار د عبادت په رتۍ زر کړې
په پيرۍ کښي به څه زيرمه د محشر کړې
ځان و خلقو ته درويش و قلندر کړې
اوس توبې له ضرورته په سپين سر کړې
ته په ورځ د عاشورې به څه اختر کړې
په دا تير عمر به څه ښاخ و ثمر کړې
که چاپير ورځني سد د سکندر کړې
رحمان ستا په غم شريک دي که باور کړې

خدايه مه كړه نا اميد هغه وگړي
ستا له رحمه به زړه ولي نومېدي كړم
دا نيمگړي سړي ننگ هم د خپل نام كا
هيڅ بنده دي په بزرگي كښي لیده نه شي
دا همه واړه شوميت دي د شومانو
چه بې تا ئې په زړه بله سودا گريزي
هر چه ستا په لار قدم د راستي كيږدي

د آشنا له لاسه ناست يم په زړه سترې
چه په ژوند ئې طمع پويكړي شي له ژونده
كه ژوندون د عاشقانو په وصال وي
خور ژوندون مي جدايي هسي را تريخ كړ
دا صورت په مثال خس محبت اور شه
لا علاج به لكه اوښ بار برداري كا
له احواله ئې ورو ورو پوښتي يارانو

ما په تا پسې دا سپيني جامې رنگ كړې
هيڅ اثر دي په سنگين خاطر و نه شه
دل سوزي به دي په نور وكړي څه شي
ته په عشق كښي ما هاله دروغژن بوله
دا نارې سورې په عشق كښي دي غمازي
عاشقي و معشوقي ته سپينه لار ده
چه يو دم مي له نظره ته يو خوا شې
په ښه خوي سره د خلقو افسانه يې
دا دي څوك له څنگه ناست دي نه پوهيږم

خدايه زړه د رقيب نرم په احسان كړې
هغه درد چه د آشنا د بيلتانه دي
غم د هجر چه تيري تر اوره سخت دي

چه اميد ئي وي د ستا په كرم كړي
چه دي ځان دي د رحيم په نام نومړي
ته خو خداي يې چه په هيڅ نه يې نيم گړي
خو تا خط د آزادۍ نه دي ورکړي
گڼه ته د چا په زيرمه نه يې سترې
تر مقصوده به و نه رسي وگړي
كه ئې زيان وي زه رحمان ئې پوروي

په فلوس مي پكار نه دي د رخت وگړي
نور به څه باندي ويريري سر پرې كړي
زه مهجور يم په دغه روايت مړي
چه د غم له تلخي دم نه شم را نغړي
ترو د اور په مخ كښي څه كاندي خسري
چه په پوزه ئې پيزوان شه د عشق پري
بيلتانه د رحمان وار دي خطا كړي

ته لا بيا په ما گمان د نام و ننگ كړې
كه هر څو مي مصلې در پسې لنگ كړې
چه له ما غوندي مخلصه سره جنگ كړې
كه يو بل هم هسي ما غوندي ملنگ كړې
گڼه تل به د بلبل په خير پتنگ كړې
ته و ما وته دا سپينه لار گړنگ كړې
دا جهان لكه لحد را باندي تنگ كړې
خداي ځما له كم بخته په زړه سنگ كړې
چه خبري د رحمان سره په جنگ كړې

ما له ياره يار له ما سره يك سان كړې
دفع و رفع ئې د وصل په درمان كړې
له دې غمه مي په امن په امان كړې

کار و بار د عاشقی چه ډیر مشکل دي
 حجاب لري کړه ځما د یار له میانه
 که مطلب د نور چا نوري مرتبې دي
 که دا نور عالم و بله خوا ته گوري
 زه چه یار لره ورځم په هغې لاري
 تاریکي د معصیت را څخه واخلې
 چه ځما په پریشانی ئې زړه ښه کیري
 چه ځما په چمن راشي گستاخي کړي
 چه آخاده د منکر تر سره پریوزي
 هغه عشق چه د ترکو د غمزو دي
 چه کشور د افغانانو معطر شي
 چه هر حرف ئې د نافې هسي خوشبو وي
 ته چه ما منع کوي د یار له لوري
 نه به ما منع کړې ته له خپله یاره
 آلهی د خپل حبیب له برکته

دا مشکل ځما په ما باندي آسان کړې
 بې حجابه مخ د یار راته عیان کړې
 ما گدا په آستانه د خپل جانان کړې
 ما په لوري د دلبرو نگران کړې
 مهتر خضر مهتر الیاس مي رهبران کړې
 د طاعت په روښنایی مو زړه روښان کړې
 زړه ئې ما غوندي په یار پسي پریشان کړې
 د شبنم په څیر ئې عمر یو زمان کړې
 د فلک په څیر مي توره د زبان کړې
 هر کلام مي د هغه غشي پیکان کړې
 د هر بیت مصراع مي زلفي د خوبان کړې
 برکت مي په جزدان په قلمدان کړې
 کاشکي باد د سحر منع په بوستان کړې
 نه به کوز په زمکه ستوري د آسمان کړې
 دا ساده انشا رنگینه د رحمان کړې

تا چه مخ د پری سترگي د آهو کړې
 دعاگو چه د چا ومري څه ښادي ده
 په محراب د عاشقانو کاني ووري
 تا چه رنگ د گلو واخیست زه پوهیرم
 ستا له ډیره ډیره جوړه معلومیري
 که یو ځله توري زلفي کړې پریشاني
 درست جهان به قاف تر قافه معطر شي
 ستا د زلفو مار خوړلي به روغ نه شي
 لاس و پښې دي بې زیوره ښایسته دي
 له سوزن د ښو راوړې تار د زلفو

نه پوهیرم چه آهو یې که جادو کړې
 ته په څه ځما و مرگ و ته آرزو کړې
 ته چه چین د جبین غوټه په ابرو کړې
 زرغونه به په چهره ځما کنگو کړې
 چه به ما پخپلو اوبښو کښي لاهو کړې
 خاکستر به په چمن کښي کشمالو کړې
 که یو ځله شا نه گډه په گیسو کړې
 که افسون د مسیحا ورباندي پو کړې
 څه منت به د پایلو د باهو کړې
 د رحمان د زړگي زخم به رفو کړې

که د عشق شکري تیري تر گلو کړې
 که دي وشي ملاقات له سر و قدو

نور لذت به لکه زهر هسي تو کړې
 د فاختي په څیر به کوکي په کوکو کړې

عاشقي به تيره توره در په لاس کا
 په انصاف و عدالت به نوشیروان شې
 د سکندر په خیر جهان به دي روزي شي
 تريخ لوگي به دي د قند په خیر نغرده شي
 وبه نه وینې د ترکو برندي سترگي
 روغ به نه شې بې ديار له ښه دیدنه
 د غفلت لیچن لیمه به دي بینا شي
 دا دارو بد دوائې کوی طبیبه
 نصیحت په عاشقانو اثر نه کا
 په رحمان باندي بې یاره خواب حرام دي

ولي ولي و عاشق ته نظر نه کړې
 ستا دې ډیري حیا ډیر کورونه وران کړل
 ستا په ډیر حسن مي دا عقیده نه شي
 ته پلو له مخه واخله زه ضامن یم
 غما هر زمان هر دم په تا گذر وي
 لکه ته چه دلاور غما په مرگ بې
 زه د ستا په جفا خوش یم تل تر تله
 گذشته جفا دي واره آواره وي
 هغه خوک دي چه به ستا له دره درومي
 سنگدلي ده هغه خلقو لره ختمه
 رحمان ستا میني رسوا کړ باري حیف دي

و خوبانو وته ولي نظر نه کړې
 دا بهار چه درست جهان ئې معطر کړ
 رضا ولي په قصا سپارلي نه شي
 جک زده چه په نارو د مرگ خبریرې
 چه د نور خلقو په سر اچوې خاوري

د چمن په گلو ولي گذر نه کړې
 دماغ ولي په دا بوي معطر نه کړې
 دغه زهر په خان ولي شکر نه کړې
 خان پخوا تر مرگه ولي خبر نه کړې
 ته پخپله خاوري ولي په سر نه کړې

پس له مرگه چه بيا مړې له لوري تندي
دا ويل دي اثر كله كا په نورو
ولي نن ساعت توشه د محشر نه كړې
اې رحمانه په ځان ولي اثر نه كړې

نمر سپورمي كه ستا له حسنه نه شرميري
دا سپورمي چه ئې نه سرشته نه ئې پېنې شته
زړه مي يووړ ستا د مخ په رونا زلفو
ستا د زلفو د ابريو له وحشته
مخ دي اور خط دي سبزه ده زه حيران يم
اور اوبه سره چا گډ ليدلي نه دي
لكه لوند زړوكي تا وكړي نو ئې ووزي
سپورمي هم دا هسي تاو خوري ستا له مخه
ستا قامت كه څوك شمشاد بولي غلط دي
خم ابرو ئې په پناه د زلفو تم شو
و سپين غاښو ته دي در ويلي نه شم
باريك خط ئې زلفو لاندې كړ رحمانه
ترو دوي ولي زرغونه و زير بشكاريري
په كوم حسن به له تا سره سميري
باري غل په سپين سبا كله پتيري
همگي لرم ماران دي چه وريري
چه سبزه په اور كښي څنگه زرغونيري
دا قدرت دي ستا په لېو كښي نماښيري
ستا له غمه مي رنگ زير پوست مي وچيري
چه په هره مياشت كښي دوه دوه نيمه كيږي
د لرگيو په نرخ سپين زر نه يافتيري
د لرم لسه له مار سره تاويري
كاني كله د بريننا په دود ځليږي
مورچگان د شپې له مخه پايماليري

صبحدم چه هغه يار را باندي راشي
بشكلي مخ لره حاجت د سنگار نشته
چه ئې ووينم له ورايه پوري نښلم
ما له ډيري ناچارۍ و يار ته شا كړه
زه په وصل كښي خواري د هجران ژاړم
لا پخوا تر جدايۍ نه ژړا بويه
وصال نه دي چا په سرومال موندلي
زه به سرومال د يار تر نامي څار كړم
د رحمان په اوښو هسي رنگ پوهيرم
عجب نمر د نمر د پاسه هويدا شي
بې ترتيبه چه نمر وڅيژي رونا شي
لكه پيښ چه و بله كاه و كهربا شي
ناروا د ضرورت په ځاي روا شي
د هر كار فكر تر كاره لا پخوا شي
گڼه هلته هر يو ژاړي چه جدا شي
مگر غاړه په دا كار د چا ادا شي
دا په عشق كښي سهل كار دي كه په دا شي
چه آخر به په تمام جهان رسوا شي

تبسم مي د وگړي په روزگار شي
له ده وزيري د ده دواړاندي ومري
كه ئې هر قدم د مړيو په سر لار وي
چه له مرگه ئې نه ويره نه ئې ډار شي
لا ئې مينه د دنيا په كار و بار شي
يو قدم هسي وا نه خلي چه په لار شي

د ژونديو نصيحت پرې اثر نه کا
 د اميد مزي ئې هسي رنگ دراز وي
 سپينه ږيره په اونې کښي زوي را واخلي
 د خرما زړي نهال کا ورته گوري
 هر هر فصل چه ترې ريبي هوسيري
 لا ئې لپه تخم هم نه وي کرلي
 غړوندي د ناز کړيو خسيو غړي
 لکه وړکي کتوري له زانې غواړي
 رحمان څه دي چه به پند و جا ته وايي

مگر مړه له قبره پاڅي په گفتار شي
 چه تر خضره ورته خپل عمر بسيار شي
 چه به ما لره سپاهي و منصبدار شي
 چه دا سوري دا ميوه به مي پکار شي
 چه به کانه راته بل فصل تيار شي
 ناکشته ور ځني طمع د خروار شي
 چه سبا بيگاه به ما لره گوهار شي
 په دا هسي پوچ گوئي اعتبار شي
 هدايت د هر بنده په کردگار شي

کر د گلو کره چه سيمه دي گلزار شي
 ته چه بل په غشيو ولې هسي پوه شه
 کوهي مه کنه د بل سړي په لار کښي
 ته چه هر چا ته په خوارو سترگو گوري
 آدم زاد په معني واړه يو صورت دي
 که ته نه کوې نظر د چا و عيب ته
 دهقان کر په لوړه زمکه باندي نه کا
 د مات لوشي آواز کله ثابت خيژي
 نن چه صبح ده روښانه لار صحيح کره
 لږ ئې مه گڼه که هر څو گناه لږ وي
 که بل بد کاندي ته ښه ور سره وکړه
 تل و ښو وته آزار د بد ورسې
 هغه زړه به له طوفانه په امان وي
 خداي دي بد له لاسه نه کا او که وي هم

اغزي مه کره په پښو کښي به دي خار شي
 چه هم دا غشي به ستا په لور گذار شي
 چري ستا به د کوهي په غاړه لار شي
 لا وړښي به ستا صورت تر خوارو خوار شي
 هر چه بل آزاروي هغه آزار شي
 هر سړي به ستا د عيبو پرده دار شي
 سرکوزي کوه چه بڼ دي مرغزار شي
 د هر چا عمل څرگند په خپل گفتار شي
 ناگهانه به دا صبحه شب تار شي
 چه لږ لږ و بله جمع کړې بسيار شي
 هر يو نخل چه ميوه لري سنگ سار شي
 هر چنجي و نرم چوب ته ورد و څار شي
 چه کشتي غوندي د خلقو باد باردار شي
 د رحمان دي له کل بدو استغفار شي

هر وگړي چه منصور غوندي په دار شي
 روغ صورت که روغ عالم لره کمال دي
 هر گياه چه و کمال ته ورسيري
 نري باد به ئې په خپل منزل داخل کا

دار ئې بس له مرگه نخل ميوه دار شي
 ليوني لره کمال دي چه سنگسار شي
 سر ئې زمکي وته گوز وي نگونسار شي
 که څوک پاڼه د خزان غوندي طيار شي

غفلت هيڅ مناسب نه دي د سپين ږيريو
 چه يو موتي ايرې تار په آئينه کا
 کريمانو سود موندلي دي په زيان کښي
 خزانه په سخاوت سره زياتيري
 مړول د وري گيډي مشکل نه دي
 کم خوراک سړي نژدې شي فرستو ته
 صاف دلانو لره لږ نصيحت بس دي
 غلبه د عشق بهانه د حسن غواړي
 د توفيق له مخه هر مشکل آسان دي
 ناز د عشق پرورش مومي له عشقه
 بې محنته چا راحت موندلي نه دي
 عاشقانو لره واړه سعادت دي
 ياره ياره هر څوک وايي په جهان کښي
 لکه ډار کاندې ورغومي له گرگانو
 د رحمان دا پوچ گويي څه په کا نه ده

صاحبدم که حيوانات دي هم بيدار شي
 هم په دا خبره فخر د خاکسار شي
 لکه بناخ دوني و تراشي بار دار شي
 د کوهي اوبه چه وکاري بسيار شي
 مړول د وريو سترگو مشکل کار شي
 هر سړي چه بسيار خوار شي بسيار خوار شي
 د گوهر و پيوستون په نري تار شي
 توره شپه په عاشق زلفي د خپل يار شي
 وستۍ و ته د اور لنډې گلزار شي
 هسي نه چه د خوبانو په سنگار شي
 د وصال خوښي د هجر په مقدار شي
 که ئې سر و مال د يار تر نامې څار شي
 زه به پس له مرگه وایم چه يار يار شي
 هسي رنگ له جدایۍ نه ځما ډار شي
 عاشقي په گفتار نه شي په کردار شي

چه شهيد د تورو سترگو په خنجر شي
 چه را ياد ئې سپين رخسار دراز مژگان کړم
 عندليب خاطر مي الوزي په گلو
 که يار سل ځله جفا را ستره کاندې
 د ناصح په نصيحت به منع نه شم
 د رقيب او ځما صلح سره نشته
 صبري او قراري له ما خطا دي
 تير ساعت به د هيچا په لاس کښې نه وري
 خوبرويان به د سپوږمۍ ټوکره را وخلي

خوشنودي ئې د سرو شونډو په کوثر شي
 هغه دم مي زړه سپند سينه مجمر شي
 که د ترکو سنبل زلفي ئې سهپر شي
 ځما کله په جفا د يار باور شي
 که هزار ځله مي ورور و برادر شي
 که مو چري لاس و دست و بله بر شي
 تر هغه ساعته پوري چه محشر شي
 مگر تللي آشنا بيا په آشنا ور شي
 که رحمان کچکول په لاس کښي قلندر شي

چه غبار د ستا د لاري په خوا ورشي
 تازه نوي سر پيدا کړي لکه شمع
 چه کيميا د قناعت ئې په لاس کښيوزي

که په دواړو سترگو پوند وي مصر شي
 چه ئې غوڅ د ستا په مينه د زړه سر شي
 که گدا وي د قارون په خير توانگر شي

ستا د در گدايان واپه بادشاهان دي
تل ئې مخ وي له عالم جار وتلي
که د درست جهان له حاله خبر دار وي
اينه که د جمال کړې ور خرگنده

که د مي غم د درست جهان تر زړه چا تير شي
غم هغه دي هر چه خيرمه وي و چا ته
بې له خدانه چه مدام په يوه حال وي
يو آدم دي چه په خو رنگه جلوه کا
د دنيا چاري مدام په قرار نه وي
په لږ عمر کښي ډير غم له کومه راغي
خریدار و فروشنده چه سره خوښ شي
ښايسته په جهان ډير دي بې حساب

که د سرو زرو سپري وي خو چه مړ شي
که هيچا پرکړي نه وي په جهان کښي
راشه راشه دا ډير ناز و کبر مه کړه
دا رخسار چه دي روښان تر آئينې دي
مراد خو واپه دلبري ده غزا وشوه
نيک نامي له نیک خويي نه پيدا کيږي
عاشقان چه پښيمانيري هغه نه کا
دا خو زه له مشقته تا ته وایم
د هوا په نغوته مه ځه که دانا بې
وران به نه کاندې يو حرف د خپلي بخري
په تدبير به د تقدير کښلي نور نه کړې
په رحمان باندي بې ياره صبر گران دي

له دې کټه له پوزي خو به ولاړ شې
په ظاهر صورت خو هسي معلوميرې

دلگير مه شه هسي واپه چه به تير شي
ورښي واپه تر وروسته پوري هير شي
بنده کله شيرشاهي وي کله سير شي
يو رقم دي کله زور و کله زير شي
د بڼو په ځنډول په بل بل پير شي
خوله خپلي بې صبري په سپري ډير شي
به سودا کښي سختي نه کا تير و بير شي
باري څوک به د رحمان د يار په څير شي

نه ئې نوم په خوله څوک اخلي نه نومړ شي
و اجل ته لکه خر په خټه پر شي
ياره خو به دي دا ناز په جهان وړ شي
عاقبت به د لحد په خاورو خر شي
که د سرو په څير څوک په قامت لوړ شي
دغه چاره نه په سوک نه په لوړ شي
هغه سوک د بې هنر وي چه خپر شي
گڼه ځان له سرنوشته چا ژغړ شي
د هوا ويشتلي غشي زر په خوړ شي
که په اوبو د چا درست جهان چقر شي
د قسمت علاج په عقل کله کړ شي
لکه زهر چه دیده دانسته نغړ شي

ترو بيا خداي خبر چه کوم خوا ته به لاړ شې
چه به خس غوندي تر پښو لاندي لټاړ شې

د آسمان زمکه به وي او ته به نه يې
د بهار د گلو عمر مدام نه وي
په ويلار ويلار به ځان ور پسي ورك كړې
كه ليلي غواړې بايدې دي دا رحمانه

هر چه ستا په زخندان كښي ئې منزل شي
خوك چه نوم د ستا د شونډو په خوله واخلي
په هجران كښي زه بې برگ و بې نوا يم
په عاشق باندې دا هسي گمان مه كړه
په جهان تر آشنايي خواره څه نشته
زه رحمان بې ياره هسي شول و شل شم

كه د زړه په وينو رنگ د چا گوگل شي
كه د اوسو په درياب باندې نهال كړې
مشقت د سړي واړه حبطه كا
د دنيا ياري دوستي څه پكار نه ده
كه هر څو ئې و بله مهر و محبت وي
په مثال د دروغزني مرغلري
كه ئې زړه د ځواني په وقت كښي سيب وي
د رقيب له بده خويه به څه وايم
زه رحمان په ښه په بد د يار پوهيرم

كه سل ځله هم كنار و هم بغل شي
دا چه اوس په يوه كور كښي سره ناست دي
دا گلونه چه ئې ځاي دي په دستار كښي
دا پي مخي چه ئې مخ د نمر په خير دي
دا شيرين شيرين شربت چه د وصال شي
ما د يار په بيلتانه كښي دي ليدلي
پښه له ويرې د وصال په مزكه نږدي

چه بيلتون په جهان گريزي خو به سيل شي
نيشكر به نيشكر شي نل به نل شي
په ښوره كښي چه د گل بوټي نهل شي
له اوله يار و دوست وي پسې غل شي
نهایت سره په جنگ و په جدل شي
آب و تاب ئې په دوه ورځي كښي بدل شي
هغه سيب ئې په پير كښي بيا حنظل شي
ترو دا گوره چه لا يار ور سره مل شي
كاشكي زهر په دهن د چا عسل شي

د دنيا په مينه واړه سره بيل شي
عاقبت به ئې جدا جدا منزل شي
همه واړه به تر پښو لاندي غوبل شي
تور ويښته به ئې په مخ باندې ځنگل شي
د هجران په وقت به زهر هلاهل شي
كه دانا د زمانې وي مبدل شي
چه خبر د جدايي په دل دل شي

د دې هسي رنج علاج به څوك په څه كا
كه د غرونو په سر گززي سر ئې ټيټ وي
د رحمان خاطر غمونو هسي زنگ كړ

هغه دم چه زړه مال شي
حيران تللي وي په فكر
نه ئې گفتم نه ئې شنود وي
نه جواب و چاته كاندي
علم عقل ځني پاڅي
په رڼو سترگو اوده وي
قوت ئې وينې د ځگرو وي
د چشمانو له بارانه
په سبب د عاشقۍ
هم تر آل و تر عياله
په خپل درد و په خپل غم كښي
نه طاقت نه ئې مجال وي
كه ژوندي وي په جهان كښي
په خشكۍ كښي ماهي گوره
پاڅيدي نه شي له ځايه
د ويشتليو په خير يون كا
لكه خس د لويي لاري
خداي له غمه سړي ژغوره
چه د زړه ولې شي غوڅي
د باغبان سترگي كا سپيني
روئيدن د كښت آسان دي
ويراني په يوه دم شي
چه پلار ومري بيا له بويه
څوك خبر دي له دې دوره
چه په حال كښي ئې حال نه وي

يو ساعت وړ باندي كال شي
فراموش ئې قيل و قال شي
په غوركون په ژبه لال شي
نه ئې غور د چا په سوال شي
درست صورت ئې خواب و خيال شي
لكه نقش د ديوال شي
هم دغه ئې اشتغال شي
په رخسار ئې پشكال شي
تير تر آل و تر عيال شي
هم تر مال و تر منال شي
تر عالمه فارغ بال شي
بې طاقت و بې مجال شي
د مړده و په مثال شي
هسي بې تيغه حلال شي
په زړه غوڅ په تن كهال شي
له كل خلقو په دنبال شي
تر قدم لاندي پايمال شي
بيا لا بويه چه خوشحال شي
نور ژوندون ئې په اشكال شي
چه تازه نخل نهال شي
پرورش ئې ډير جنجال شي
وداني په ډيره اشكال شي
چه ئې زوي با كمال شي
چه په ما به پيښ څه حال شي
څه اميد په استقبال شي

د یوه ساعت له مخه
 د دنیا چاري فاني دي
 په مثال کښي لکه سوري
 اعتبار په اوبو مه کړه
 د بڼو په ځنډول کښي
 که بادشاه د ولايت وي
 په ثواب ئې غلط مه شه
 په کمال ئې مه نازيږه
 د هاتيانو سوداگر وي
 جوهر وي جوهر پلوري
 کلالي وگل کاري کا
 په هستۍ کښي ئې اشراف وي
 د ځوانۍ په وقت کښي شير وي
 چه مشهور په صداقت وي
 محتسب وي احتساب کا
 نیکوکار وي نیک عمل کړي
 سر نوشت د سړي خپل دي
 چه نیک بخت وي نیکوئي کا
 لاس و پښې د هغه نیسه
 په هجران کښي نا امید مه شه
 په حرامو کښي امید کړه
 کافر وباسي له کفره
 تور بهترکاندي تر سپینو
 آرزومند د یوه خس وي
 چه سیالي ئې کړې نه وي
 په ډیر عمر منفصل وي
 ممکنات به منع نه کا
 چه د خدای رضا شي پیښه
 فال به څه گورې رحمانه

خدای زده څه رنگ به احوال شي
 رفت آمد ئې په یرغال شي
 خوار و شاد د هر دیوال شي
 چه استاد ئې په غربال شي
 شال شړۍ کا شړۍ مثال شي
 کنډولي په لاس گنگال شي
 په یوه ساعت وېال شي
 په یوه گړي زوال شي
 بیا دکاؤ و خر دلال شي
 خاوري اغړي کلال شي
 فروشنده د مات صفال شي
 په نیستی کښي ئې اوزال شي
 د پیړۍ په وقت شغال شي
 پوچ گوئي واخلي بطال شي
 کوټوالي واخلي کوټوال شي
 بد کردار و بد افعال شي
 یو عیسی وي بل دجال شي
 چه بدبخت وي بد سگال شي
 چه خونخویه خوش خصال شي
 خدای قادر دي که وصال شي
 گوندي مخ دي په حلال شي
 په یوه ساعت ابدال شي
 په سپین مخ باندي تور خال شي
 خداوند د ملک و مال شي
 له سیالانو سره سیال شي
 په ساعت کښي اتصال شي
 که څوک سل ځله سنبال شي
 رمل پاتې د رمال شي
 خپل افعال د سړي فال شي

هغه زړه چه خدای روښان کا جام د جم شي
 په آدم کښي د حیوان خوږونه هم شته
 چه خوږونه د چارپایو په کښي نه وي
 چه اغوستي ئې لباس وي د پاکانو
 که هر خو طعام لذیذ وي مزه نه کا
 ښادي هر چري غم په اندازه وي
 هر چه خپله رضا پاسلوي قضا ته
 عاشقي چه تر کماله ورسیري
 که په ځان باندي قدم کیردې رحمانه

په دا جام کښي ور ښکاره تمام عالم شي
 بیا هاله ئې ادم بوله چه آدم شي
 سړی هوښ په سړي هله مسلم شي
 د ناپاکو چاري کاندي خو به گرم شي
 چه یوه ذره نمک ئې زیات و کم شي
 د هغو به څه ښادي وي چه بې غم شي
 که هر خو په ځان ناخوښ وي خوښ خورم شي
 د خپل یار له لاسه زخم ئې مرهم شي
 نه فلکه به دي لاندي تر قدم شي

د عاشق بې خپله یاره قرار نه شي
 چه په لوح محفوظ کښي ښکلي لیوني وي
 زوي د پلار په غیوکښي پروت وي روح ئې لار شي
 د هغو چه خدای کمال حسن روزي کړ
 درد و غم د عاشقی چه ډیر مشکل دي
 زه همه عمر له خدانه دغه خواست کړم
 که هر خو ئې دلبري و دل جوئي کا

بې طبیبه قراري د بیمار نه شي
 په تعلیم د معلم به هوښیار نه شي
 د قضا علاج په مور و په پلار نه شي
 هیڅ نقصان ئې د منکر په انکار نه شي
 هیڅ سړي دي په دا رنځ گرفتار نه شي
 چه دي یار له خپله یاره ویزار نه شي
 د رحمان په ترکو هیڅ اعتبار نه شي

آشنا ئې توره بلا ده آشنا مه شې
 درد و غم به دي د زړه ولي کا غوڅي
 په زیر رنگ به دي تل سړې اوښي بهیري
 هم په دا چه دروغژن د خدای دښمن دي
 که اعلي مرتبه غواړې عاشقي ده
 همیشه به سر نگون په فکر ناست بې

جدایي به دي فنا کا فنا مه شې
 گرفتار په درد و غم د جانا مه شي
 د دو رنگو په خیر گل د رعنا مه شې
 و هیچا ته دروغژن په وینا مه شې
 نور همه واره ادني دي ادني مه شې
 د رحمان هسي مشغول په ثنا مه شې

چه مجنون غوندي یو موټي استخوان شي
 عاشقانو په شکست کښي بري بیا موند
 زیري رنگ د عاشقانو هسي مرتبه ده

په قوت د عاشقی به پهلوان شي
 دلته توان د هغه رسي چه ناتوان شي
 چه آفتاب غوندي څرگند په درست جهان شي

له چشمانو ئې باران رحمت ووري
 له رخساره حال د زړونو معلوميري
 له نکتې نه تمام علم حاصليري
 پکار نه دي مخالف هزار تقريره
 لکه مې له کار و باره وي وتلي
 که دي ډير عمر پکار دي غفلت مه کړه
 د غفلت بنياد د اوسنو په موج خيږي
 روند په خپله عصا پريوزي و کوهي ته
 سر کشي د عاجزانو پکار نه ده
 موم دلان به ئې له شره لمن ژغوري
 چه کيميا د قناعت ځې په لاس کښيوزي
 بل پوشاک ئې پکار نه وي بې نمده
 عاشقي ده ر جمله بلاؤ زياته
 کاتبان به ورکا دُر د خپلو غورو

زرغونه ئې په چهره باندي زعفران شي
 له بهاره نیک و بد د کال عيان شي
 درست خروار له يوه مشته نمايان شي
 موافق له حاله نيم کلام داستان شي
 د هغو خاوري په سر چه غافلان شي
 په اوده باندي سل کاله يو زمان شي
 يو خشو پکي خواب آلود لره طوفان شي
 خپل دليل د کم دليل د ځان تاوان شي
 هر ميري چه وزر وکاندي پښيمان شي
 سنگدلان که عين لعل د بدخشان شي
 د شړۍ په خرقه کښي بادشاهان شي
 هغه زړه چه آئينه غوندي روښان شي
 و مجنون ته ديوودد واره حيران شي
 که ئې تير تر غورو شعر د رحمان شي

د سکوت په تيغ چه ژبه بريده شي
 همره اور د عاشقي په زړه کښي يو شي
 خم ابرو د يار مي نقش په ليمه دي
 هميشه ئې د خپل يار په لوري دووی
 څه حاجت دي چه زه يار و چا ته ستايم
 کله وي چه يو د بل په ويل غليري
 خود څرگند وي لکه صبح په جهان کښي
 ابرو ئې د عاشق هلته ځان څرگند کا
 د آه غشي ئې په زمکه کله لگي
 بې مطلوبه ئې هيڅ فهم په چا نه وي
 هر چه زړه په مهرويانو باندي بايلي
 ما د يار په خير بل مخ نه دي ليدلي
 يا به شهد يا به قند يا به نبات وي

لا قلم غوندي په قال کښي دويده شي
 چه لاله ئې له تربته دمیده شي
 لکه مياشت چه په لوي بحر کښي لیده شي
 نهايت چه په دادو کښي رسیده شي
 کار همه د خپلو سترگو په دیده شي
 مگر صافه د چا خپله عقیده شي
 هر گريوان چه په ياری کښي د دیده شي
 چه ئې نم د زړه له سترگو چکیده شي
 هر قامت چه کمان طوره خمیده شي
 هر طالب چه په طلب کښي فهمیده شي
 بې ديناره و بې درمه خريده شي
 مگر پس چه له نن ورځي آفریده شي
 هر کلام چه له رحمانه شنیده شي

چه سړي له بله بد وايي بد گوي شي
 مرده شوي چه هوس کا د بل و مرگ ته
 دوست دښمن د سړي واړه خپل عمل دي
 هره ونه چه کږه په يوه لور وي
 په لويۍ کښي نور څه نشته بې زواله
 د اوبو اصل له خاورو پيدا کيږي
 همره زيان له خوگه خرسه نه رسيږي
 سړی هوبښ چه د سړي له تنه پاڅي
 و هغو وټه چه خداي پخپله وښود

وقت د عيش و طرب ير شه خزان راغي
 دلداري مي ترې اميد وه باري څه کړم
 سود سودا د عاشقۍ که نفع مند وي
 تمام عمر که وصال و همره نه و
 آشنائي مي په هوس وه خو چه بيل شوم
 گوي ځما د زړه ئې يووړ په چوگان کښي
 غنچه لب به په خدا نه کا پريشانه
 د ميرزا د ارزاني دعوې به پرې کا

چه وصال د خپل جانان مي دي موندلي
 همره طمع مي له خپله بخته نه وه
 که په ډير مشقت لاس لره خداي راوست
 چه مي يو نفس وصال ور سره وشه
 څه عجب دي که تمام جهان ځما شي
 زه رحمان په خپل اشعار شکر گذار يم

ته چه خپله بې عقلي هوبښياري بولې
 عشق يو داد دي په عاشق باندي له خدايه
 زليخا غوندي به بله شيدا نه وي
 کاشکي بيا مومې د غوښتو په نرخ شولې
 هسي نه دي چه ئې پيرې يا ئې پرولې
 که د مصر مستورې شي واړه تولې

هغه بحر څه په بحر حساب نه دي
له هغو سره به څه فکر د يار وي
عاشقي څه د نغري په غاړه نه شي
د وصال په نعمتونو غره مه شه
در گوهر په تله نه دي چا تللي

چه اوبه ئې خاك آلودې وي ختولې
چه په غم وي د كاله يا د كهولې
خو په يار پسي وا نه خلې ځلي خولې
جدايي ئې خلقې كړې په زړه ځمولې
د رحمان شعر گوهر دي څه ئې تولې

ما چه سترگي و گلرخ ته واړه ولې
د عمل جزا مي بيا مونده بر حقه
تر غمزو ئې يو په سله زړه قاتل دي
خود كرده به څه تاوان له چا نه غواړي
ما لا مرگ د ستا په مينه كښي هاله ليد
له خوبانو به څوك څه وفا غواړي
په دربار ئې سناوسي شه ورته كښينه
كه دفتر د خپل قسمت د جا په لاس وي
چه نيكي ئې وركوله و نيكانو
څوك له خاورو ايو پاڅوي تخت وركړي
ستا چه نيت د آشنايۍ نه و صنمه
د ازل په ورځ د بخرو جواړي وه

په هغو سترگو مې ويني وژړلې
دا دستور دي چه كړې هغه آخلې
تل چرې توري په كاني تيرولې
چه ئې غوڅي په خپل تيغ كړې سپيني خپلې
چه گدا د پادشاهۍ لافي وهلې
سرو كله د كشمش ميوه نيولې
تار په تار د سر ويسته ايرې منلې
بدي بخري به چا كله قبلولې
دې بدانو څه بدي نه وه غوښتلې
څوك له تخته د ايو په ډيران ولې
د رحمان سترگي دي ولي نه گنډلې
اي رحمانه چا بايلودې چا گټلې

بد لوې په دنيا دين و ايمان ولي؟
هميشه په ځاي د شكر شكايت كړې
در بخښلي خداي د هري چاري توان دي
مدام اوښي تويوې د رزق له غمه
چه په هر بيگاه سامان د هر سبا كړې
هيڅ گياه له ځايه نه خوځي نم مومي
چه پخوا تر قضا خپله رضا غواړې
په ژوند ومړه چه د مرگ له غمه خلاص شې
غيري ميني دي په زړه باندي انبار كړې
زړه د نفس په پيروۍ در څخه لاړ شه

نه پوهيرې په خپل سود و په زيان ولي؟
منكريرې په عطا د سبحان ولي؟
په ډير توان كښي خپسر بولې ناتوان ولي؟
در گوهر پر بها پلورې ارزان ولي؟
كور و كر شوې د محشر په سامان ولي؟
ته د رزق په طلب مړې جهان ولي؟
بیهوده په لوتو ولي آسمان ولي؟
آسان كار دي كړ په ځان باندي گران ولي؟
په كعبه كښي ننباسې بتان ولي؟
د خيټ په لاس دي وركړ قران ولي؟

چه يوسف د حبشي په بها مومې
 بد له بدو پښماني کاندې رحمانه
 د مطلوب په بهانه ښندې ځان ولي؟
 ته په خپلو بدو نه شوې پښمان ولي؟

چا چه نمرې وي خپلو وینو وللي
 که صیاد څخه د اوبو دانې نه وي
 هر یو مخ کله لایق د آبروی دي
 هره شپه به شمع څه لره ژړا کړه
 ما رحمان به ژړا نه کړه له خوبانو
 د شبنم په خیر به تل وي سپین سپیڅلي
 د هوا مرغونه نه دي چا نیولي
 اوبښي نه درومي په مخ د هر ناولي
 که ئې نه وي په ژړا کښي څه موندلي
 که مي نه وي په قسمت دا هسي ښکلي

په نور څه پسي بې خدانه ژاړې ولي؟
 چي روتۍ میده کوې په شخوند خو جوړې
 ته دا خپل کلام میده په دا خپل شخوند کړه
 هغه کار چه دي په نرم ویل کيږي
 نیک له نیکو بد له بدو مناسب دي
 یو قدم د خدای په لور ایښودي نه شې
 تل دي طوق تعلق په غاړه کښیوست
 چه په ورځ د شیخی لافي کړې رحمانه
 د چارپاي په خیر بې ځایه ناړې ولي؟
 ترو خبري کوې لوارې لوارې ولي؟
 تا داړلو ته تیرې کړې داړې ولي؟
 بیهوده په بیرته ولي لاړې ولي؟
 نیک و بد سره په بله نغاړې ولي؟
 تامي عمر په پراته لاړې ولي؟
 وکښي نه شې دغه طوق له غاړې ولي؟
 په شپه می له می فروشه غواړې ولي؟

هسي ډوب یم ستا د غم په دریاب تللي
 ما لیدلې چه لینده دي وه را کښلې
 په خپل ځان مي تر هغه پوري نظر و
 اوس مي ستا په مینه ځان و جهان هیر شه
 عاشقي به ئې د باد په مخ بڼه کا
 چه د عشق له بحر روغ سلامت ووزی
 هر چه واوړي په بلا د تورو زلفو
 چه له غرونو پریوتلي وي بیا پاڅې
 چه د اور لنبو وهلي وي بیا روغ شي
 زه رحمان ئې هر دم وینم ستا په غم کښي
 چه ماهي غوندي بې تیغه یم کوتلي
 تا د ورځو په لینده یم زه را کښلي
 خو مي ته په نظر نه وې کښیوتلي
 د سیلاب په مخ کښي لارم لکه خلي
 که ئې ځان وي کوه قاف غوندي پڼولي
 زه ئې نن گڼم له موره زیریدلي
 هغه بیا تر کوره نه دي ورغلي
 پاڅیدي نه شي د زړونو پریوتلي
 نه رغیږي د هجران لنبو وهلي
 که خپل مرگ په سترگو نه دي چا لیدلي

خداي دي وژغوره له هري پريشانۍ
عاشقي چه ما گڼله ناداني وه
تر ورځ تيري اوبه بيرته نه جار ووزي
وداني په يوه دم كښي شي ويرانه
لكه باد چه ځان وهي له كوهه دشته
دا خو زه د ستا د غم سره لوڅيرم
چه په آب و په آتش په خاك و باد وي
ته چه دا رنگي اوردې اوردې وعدې كړې
زه او ته كه هغه وقت وي چا به نه وې
ځما ستا و نندارو ته به حيران وو
و هر چا ته چه وایم حيرانيري

زه د ستا له غمه ژاړم واړه ويني
خود مي ويني چه په تش كاته دي مرمه
هر ارمان مي په حضور د سترگو وژنې
عالم ستا په مينه ژوي نه پوهيرم
ډير عالم به نوري رنگ كا معلوميري
پښې ئې نه وي چه و بله خوا ته درومي
كه صورت موي پر بله پوري معلوميري
هغه څوك دي چه تر تا به بهترين وي
چه دي زلفي د رحمان په زړه وريځ كړي

هر چه كښت ئې په باران و په سيلاب وي
هغه ملك چه په كښي سيند و رود بار نه وي
و آسمان ته به ئې سترگي وي ختلي
لكه څوك چه كړوي ئې په كرهۍ كښي
لا به كله بارانونه پرې نزول شي
هميشه له خدانه خواست د اوبو كاندي

د هغو عمر به واړه په عذاب وي
دهقانان به ئې همه خانه خراب وي
د باران له انتظاره به بې خواب وي
د هغه ماهي په طور به كباب وي
چه نخل و زراعت په ئې سیراب وي
كه ئې چري خواست په عمر مستجاب وي

لکه تل چه ئې په زور د اوبو غور وي
 که همه عمر باران ور باندي ووري
 د گرمۍ و د خشکۍ له دهشته
 د اوبو له ډيري ډيري قيمتي نه
 فرق د پاکو د ناپاکو اوبو نه کړي
 د اوبو په غلا چه ور شي نه جار ووزي
 د اوبو په ويش چه ورشي انصاف نه کا
 د اوبو ثواب ئې نه کيږي له لاسه
 د باران اميد ئې نه کيږي له خدايه
 پليتي به ئې له تنه څه رنگ درومي
 هيڅ ئې مه پوښته له غسله له اودسه
 په سبب د ډيره ډيره تيممه
 د للمي سړۍ په مخ کښي وي آب چري
 په آبي کښي لا هم وي خونه ويرانه
 يو به ني سي هيڅ بري له سري ورځه
 سم حساب له عزيزانو کله مومي
 نه طاقت د بد ويل لري نه صبر
 نه ئې مرگ نه ئې فتنه له لاسه کيږي
 چه ئې زيست يا ئې روزگار په تحمل شي
 که يوه بده وينا ئې له خولې ووزي
 هسي شان سري تيري ور باندي وکړي
 همسايه ئې چريکار و پښتانه شي
 ملايم ويل اثر ور باندي نه کړي
 لکه ديو وي د سړيو په صورت شي
 په هيڅ رنگ له بده خويه نه جار ووزي
 چه اشراف د هسي خرسو په لاس کيوزي
 هسي رزق دي خداي هيجا لره ور نه کا
 تر دا هسي زميندارو هغه ښه دي
 نوکري د يوه سپي ور لره ښه ده
 د خشکۍ له غمه قوم د رحمان خوښ دي

همره غور ئې نه په چنگ نه په رباب وي
 لا گرمي ئې په صورت کښي د آفتاب وي
 د آفتاب په خير گمان ئې په ماهتاب وي
 لرگي لوبښي ئې مردار په منجلاوب وي
 که اوبه ئې گډي وډي په پيشاب وي
 که ساکن د خانقاه او د محراب وي
 که په لاس ئې ورقونه د کتاب وي
 که په کوټ اوبو ئې عين د حج ثواب وي
 که ئې سپه و ورځ په سر باندي سحاب وي
 چه اوبه په کښي نايابي تر گلاب وي
 چه يو څاخکي پرې گوهر غوندي ناياب وي
 هميشه ئې سپيره ږيره په تراب وي
 هغه خلق چه بې آب وي خو بې آب وي
 هغه کلي چه د بل کلي پائتاب وي
 د پائتاب سري که زوي هم د ارباب وي
 تل تر تله ئې د بل لاندي حساب وي
 لکه مار په ملا وهلي پيچ و تاب وي
 لاس تړلي د خپل شرم به طناب وي
 هميشه ئې له بدۍ اجتناب وي
 هغه دم ئې په خپل ځان باندي عتاب وي
 چه په عمر نه د سوال نه د ځواب وي
 او په اصل به موچي يا به قصاب وي
 چه په زړه کښي ئې نه شرم نه حجاب وي
 ته گمان کړې چه سړۍ دي دي دواب وي
 هسي مست د جاهلۍ په شراب وي
 ترو خلاصي به ئې له خونه په کوم باب وي
 که به رزق د چا په هسي رنگ اسباب وي
 چه نوکر د يوه تور کافر کلاب وي
 هغه بربرده چه لا نوم ئې د نواب وي
 که رفتن ئې له جهانه په شتاب وي

تل دي ستا خواب آلودو سترگو خواب وي
 لکه مي چه په مينا کښي تجلي کا
 ته چه ما ته لولوي پټۍ د صبر
 زه په دا سبب په ترکو پسي ژاړم
 که نادان وي هم دا همره خو پوهيری
 د عاشق سترگي په دا سبب شوې پاکي
 له خالي خوني به څه وړي چه څه نه وي
 هم په دا ئې د نغمې اثر پيدا شه
 د حريص له خپله نقده بهره نشته
 کاملان تعلقات د دنيا نه کا
 غفلت هيڅ مناسب نه دي په دنيا کښي
 چه ښادي غواړي بې شماره بې حسابه

د هغو چه خپله مهر و محبت وي
 عاشقي ده تر هغه مقام په هور ته
 څه د اور په لنډو سوي څه د عشق
 چه مطلب و مدعا د سړي خداي شي
 که په دوه قدمه ومري هم حاجي شي
 هغه څوک چه پير وي د اوليا کا
 که د زرو په تخت کښيني غزا وشوه
 خاوري زر په سړي واړه برابر شي
 د دانا او د نادان تر ميان يو حد دي
 تجاوز له خپله حده پکار نه دي
 نور عالم که د دنيا غمونه کاندې

د هغې بنا چه نوم محنت آباد وي
 په خواړه او په څښو کله ويني نيسي
 د رنځور په خوله کښي کله مزه کاندې
 پاي بسته ولره هر چرته زندان وي

ترو خاطر به په کښي څنگه د چا ښاد وي
 هر مرغه چه په قفس کښي د صياد وي
 که سل رنگه نعمتونه ئې معتاد وي
 هغه هر چرته آزاد وي چه آزاد وي

عشق تغییر او تبدیل نه لري یکرنگ دي
د ښادۍ نښه هغه وي په جهان کښي
بودني هغه باله شي په معنی کښي
نقصاني دي د دنیا عمارتونه
زندگي که څوک پوهیږي خضور دم دي
دا دنیا لکه سیلاب هسي بهیږي
چه کامله اراده لري په زړه کښي
و هغو ته چه خدای خود پخپله وښود
ډیر یاران ور څخه بیل شو و هیڅ گرم نه دي

د آشنا له لاسه داد وي که بیداد وي
چه په یار پسي بې بیخه بې بنیاد وي
چه دنیا ئې په نابوده اعتقاد وي
که تر لاندې ئې سل ستنې د فولاد وي
آینده و رفته کله د چا یاد وي
نه څې چا څخه استوگنه نه استاد وي
د مرشد له اشارته بې ارشاد وي
څه حاجت ئې په ښوونه د استاد وي
که رحمان له جدایی نه په فریاد وي

په دنیا کښي که هر څو وبله پیوند وي
زه به وخورمه په دا باب هزار قسمه
یا به وړاندې تر تا درومي یا به ورستو
زمانه به ئې تر پښو لاندې پایمال کا
هم ئې هسي پیمانې گڼه په خاورو
هر چه کاندې آزادي په دا جهان کښي
هر چه غاړه ئې و حق ته ایښې نه وي
دا چه زه و تا ته وایمه که خدای کا
ته چه نه کوې باور په آیاتونو
ناپسند به د منکر په انکار نه شي
خدانه گنج د قناعت و رحمان ورکړې

پس له مرگه به ئې درست صورت بند بند وي
که باور دي په قسم و په سوگند وي
که دي ورور که دي عزیز که دي فرزند وي
که په قطعه تر آسمان پوري بلند وي
که ئې ډکه خوله تمام عمر په قند وي
پس له مرگه به هم واړه په بند وي
همیشه به ئې په غاړه کښي کمند وي
په آیت و په حدیث کښي به څرگند وي
ترو ځما ویل به څه در لره پند وي
هر کلام چه دلپذیر و دل پسند وي
چه بې ملکه بې حشمته دولتمند وي

که د درستي دنیا غم مي په سر بار وي
هزار وار به ئې د یار تر نامه څار کړم
هغه نه دي په شماره د عاشقانو
مشکل کار د عاشقی چه خدای پیدا کړ
څو ئې اوبښي په مخ لاري روغي نه کا
ته چه گل ځما د یار په شکل غواړې
نه مونده شي به بازار کښي نه په ښهر

واړه سهل دي که یار را سره یار وي
که په قطع مي دا یو صورت هزار وي
چه د خپل ټټر داغونه ئې په شمار وي
کله بل جهان هسي مشکل کار وي
د هغو و معشوقو ته کله لار وي
کله دا رنگه کلونه په گلزار وي
هغه رخت چه د خوبانو په بازار وي

زه د يار په خير مخ نه وينم په سترگو
د عاشق نظر په ډير و په لږ نه وي
شته هزار هزار خوبان ولي سوگند دي
مرگ له هېچا سره وار نه کا رحمانه

که په هره خوا خوبان هزار هزار وي
که ديدن د يار په لږ که په بېسار وي
که ځما د يار په خير د چا يار وي
يار به ځان تر يار وړنې کا که ئې وار وي

له هغو سره به څه فکر د يار وي
چه آشنا پسي ويشتلي هم هغه وي
صبري او قراري دي په ما زوم شي
هر ژوندون د يار په وصل بڼايسته وي
که د يار له لاسه اور په يار بليږي
په يارۍ کښي آزار نشته خدای دي نه کا
و هغو ته عاشق مه ويلي بويه
ځاي ئې اور شي چه زنار ئې شي په غاړه
ستا د زلفو زنار دار که په اور سوځي
هغه جونه به ليلي غوندي رسوا شي

چه ياران ئې په هر لور هزار هزار وي
چه له توري آشانائې ئې استغفار وي
که بې تا به مي يا صبر يا قرار وي
بې مينه که ژوندون وي څه پکار وي
هغه اور و عاشقانو ته گلزار وي
که زړه به ځما زړه له تا آزار وي
چه ئې فکر يا د سر يا د دستار وي
ولي نه چه ستا د زلفو زنار دار وي
دغه اور به هم رښتيا ستا د رخسار وي
چه رحمان غوندي مجنون ئې په ديار وي

که د ستا د خاطر مينه په اغيار وي
هر سړي چه په يو مخ باندي مين وي
هر چه کاندي نوکري د پادشاهانو
څه به ستا له رقيبانو زه مانه کړم
خو سل خاره ئې خښ نه شي په ټټو کښي
سجاده به د ساقی د لاري فرش کا
په جذبه د عاشقی به ليوني شي
په رحمان باندي به هيڅ ملامت نه کا

ستا دپاره دي اغيار هم ځما يار وي
له يوه مخه ئې سل مخه پکار وي
خواه مخواه به د دربانو منت بار وي
دا دستور دي چه له گله سره خار وي
کله وي چه د بلبل و گل ته لار وي
هر صوفي چه د سرو سترگو خريدار وي
که په قطع افلاطون غوندي هوښيار وي
هر سړی چه ستا له مخه خبر دار وي

کاشکي زه خاوري ايرې د ستا د در وي
خو يو ځله ځما ستا و بله مخ شوي
تمام تن مي د رنځور په خير اوږه وي
په زير رنک په سپينو اوسنو به ما بيا موند

چه قدم دي هميشه ځما په سر وي
نور مي موخه ستا د غښو په ټټر وي
خو په ما د تورو سترگو يو نظر وي
که د ترکو ملاقات په سيم و زر وي

ملا مت به په ما څه لره وايه شه
مرته به ستا د عشق شي ور څرگنده
تماشه به ځما هله در ښکاره شوه
په خونبار به ځما سترگو غوندي نه وه
ستا په درد کښي طبيب وايي و رحمان ته
که د ستا له دلبري نه څوک خبر وي
ملايک به واړه وايي چه بشر وي
که ته ما غوندي بيدل و زه دلبر وي
که په مخ مي د تيرو تورو پهر وي
لا به ښه و که دي حال تر دا بتر وي

ډيري خولي ځما په ياد شکر خورې شوې
د چندنو ونی وسوليدې لارې
په هغو زمکو چه روغي پرې ماني وي
په دنيا کښي چه بنياد د آسانايي کا
دا فلکه چه خداي پيدا کړ دا ئې خوي دي
د دنيا د محلونو خښتي واړه
بيا ځما په زمانه خاوري ايرې شوې
هزار څاڅکي د شمشاد و په ايرې شوې
د ايام په گردشونو اديرې شوې
د هجران توري هغه لره تيرې شوې
چه و چا ته ئې دعا چا ته ښيرې شوې
و رحمان ته د سرونو منارې شوې

د وصال په هوا والوتي مرغه شوي
نه و زر کاله هوس نه مري له غمه
زړه که چاودي هم له دې غم به و جاود
ر رقيب و ناکړدو ته چه نظر کړم
هيڅ پوره به دي نيمگړې نه شي خدايه
خداي رضا لره چا هسي تعويد وکړيو ځل يار
په سترگو وليدي چه دا دي
نوم ئې يو ځل زما واخيستئ به ژبه
لکه درست عمر په خوله د رقيب کار کا
زه رحمان په دا خبره حق حيران يم
د هجران په اورکښي درست صورت اوبه شوي
سړي سخت دي گڼه يو اثر پرې شوي
چه د يار د بيلتانه خواړي په زړه شوي
د عاشق له آه پوند په تور ليمه شوي
که بيلتون د دوه يارانو وبله نه شوي
چه لږ زه د هغه يار تر فهم ښه شوي
دغه پسه هر چه شولي بيا هاله شوي
نور مي نوم په دا جهان کښي پاتي نه شوي
دغه هستي يو زمان ځما په خوله شوي
نه پوهيرم چه د يار له غمه څه شوي

چه په مخ باندي د اوبنو يو رقم وي
که گريوان مي د سپوږمۍ د نمر مشرق شي
دلته سر پورته کول د چا رسيري
کړو ورځو غوندي نيش وهلي نه شي
معشوقه چه د عاشق په غم وي غوڅه
عين د تورو له پرهار سره سم وي
زه چه يار په سترگو نه وينم تور تم وي
چه پخپله د يار زلفي خم در خم وي
که په زړه د پاسه پروت د چا لرم وي
د عاشق سترگي دي ووزي چه ئې غم وي

همدمي د دوو همدمو هسي بويه
 كه د درست جهان بنادي ور باندي راشي
 بل ستم د بيلتانه د پاسه نشته
 دا قضا خه تر قاضي موقوفه نه ده
 راحت هر چري هغو لره لازم دي
 چه خوناب ئې د چشمانو مي ناب شي
 هيڅ حاجت د هنر نشته و رقيب ته
 هنر مه غواړه طالع له خدايه غواړه
 د رحمان خدا په اجر د ژړا ده
 چه د دواړو همدمي په يوه دم وي
 مه كړه خداي چه څوك بې ياره خوش خورم وي
 كه ليدلي چا په سل رنگه ستم وي
 خود پخپله يار تر ياره پوري گرم وي
 چه په درد و محبت كښي مقدم وي
 پيوسته له دغه جامه سره جم وي
 كه په اصل كښي عرب وي كه عجم وي
 خه پكار بې سلیمانۀ كه خاتم وي
 تازگي د گل په قدر د شبنم وي

ته چه ما ته واځې چه په چا باندي شيدا بې
 زه به تا په كومه زيركۍ شم پرولي
 زه چه كبرجن وم عاشقۍ مي گردن مات كړه
 ځان كه ستا په مينه كښي فاني كړمه خه به وكړم
 مرگ مي په تا ولي خداي اختر كړ نه پوهيرم
 خه شو كه يم زه انگشت نما په مينه ستا كښي
 ستا د عشق تر توري ككړۍ د رحمان څار شه
 زه په تا شيدا يم وايه ته چه يار د جا بې
 چا زده لكه تا زده هممه وايه چه خه وايې
 ته چه لكه وې هم هغه هسي كبريا بې
 ته چه په دا هسي رنگ له آهه بې پروا بې
 خه دي حاصل هم شته كه مطلق په مرگ ځما بې
 زيات له ما نه خوش ته د قاضي هم د ملا بې
 دا هم سهل كار دي ځما ياره كه په دا بې

خو ځما په ورميره ماتول شير بې
 مرگ خو ويني چه پخپله را پسې دي
 كبر و خيال خو لاله ځاپه ستا عادت و
 دا بې شماره عاقلان به شي كم عقل
 ستا خويونه به پخپله ځان څرگند كا
 له حيرته دي تعريف كولي نشم
 ما چه ستا د لبو خوند واخيست محفوظ شوم
 د جهان ښكلي كه واړه د رحمان شي
 كه په مرگ د ويني چه پخپله را پسې دي
 كبر و خيال خو لاله ځاپه ستا عادت و
 دا بې شماره عاقلان به شي كم عقل
 ستا خويونه به پخپله ځان څرگند كا
 له حيرته دي تعريف كولي نشم
 ما چه ستا د لبو خوند واخيست محفوظ شوم
 د جهان ښكلي كه واړه د رحمان شي

په يوه زړه به وري يا به موږ بې
 كه ځواني له خدايه غواړې ځوان به ومړې
 په يوه ذره به گرم يا به سوړ بې
 او كه بس له ځوانۍ پائې خو به زوړ بې

سړي کله خو يا جوړ کله ناجوړ وي
عاشقي به دي آسمان غوندي څرگند کا
عاشقي به جذبې چري ده رحمانه

په ځوانۍ کښي بد دماغه بد گمان يې
که په دا دي زړه ښه کيږي دا خو نشته
چه هرگز دي په لاس نه دي کښيوتوني
چه به خدايه زړه ترې په نور څه پوري
هسي رنگ دي و هغه جهان ته شا کړه
همره سر دي و خپل خداي و ته تپ نه دي
يوه شپه په طاعت نه شي روڼولي
په تسبيح دي تانده ژبه وچ لرگي شه
و نمانځه ته چه نمر خيژي هاله پاڅي
اوداسه لره کوزه اخيستي نه شي
پتي سترگي لکه سور په کانۍ گرزې
پښماني تر پښماني لا پخوا بويه
د هلك په خير به لاس اچوې اور ته
چه و بل ته نصيحت کا ځان ئې هير وي

ورك شه ورك شه بد كردار و بد سړی
تر هغه لا نيكو كار بيگانه ښه دي
لرگي لوبښي همه واره پرې مردار وي
هغه خلق به همه واره ليوني كا
بل علاج د ليونيو سپيو نشته
حرام خور د مخنثو په حساب وي
مړني ويلي بويه و هغه ته
ديگ ايښي په ديگدان وړښي تر تيغ
هسي فيض ئې و هر چا و ته رسيږي
اي رحمانه چه بد فهم او بد كردار شي

که دي ورور که دي عزيز وي که پردی
چه بد کار شي د چا زوي او يا نمدی
بد كردار دي سور لنډې يا وري سپی
چه په کلي کښي يو سپي شي لیونی
بې له مرگه چه ترې ډک کاندې کوهی
که په توره يا په تیغ وي مړنی
چه بې وجهي آزار نه کا هیڅ سړی
چه ئې سور په آه سرد نه شي نغری
چه باله شي د خپل وقت حاتم طی
راته وایه سپی بهتر دي که سړی

چه دارو د درد و غم دي هغه می
می د خپلو لېو دانه د انگورو
په هر تیغ کښي چه آب نه وي د شرابو
جام د میو چه غمخوار د کل جهان شه
راشه یو ځله می هسي مست خراب کړه
بې خودي هسي پناه ده زور آوره
زه هغه تحصیل تمام گڼم په عشق کښي
رحمان صلحه له رقیب سره په دا کا

که له ډیره غمه دم د چا ختی
زړه می هسي ستا په تور زلفو بایلود
په یوه ساعت می رد هم می قبول کا
په یو لاس کښي ئې مرهم په بل خنجر دي
که په مرگ د عاشقانو ئې رضا ده
خون بها می دستی په مثل نشته
څوک دي غم ځما په ډیرو اوښو نه خوري
د هجران په توره شپه کښي ئې ویریم
د یار غم لکه مزري را باندي راشي
چه پرې غم غلطومه د شپې پاڅم
که کتاب کله رباب په لاس را واخلم
همسایه می واړه وواته له خوابه
که عاشق تر معشوقې پوري یو سپی دي
زه رحمان د یار په غم کښي هسي ډوب یم

چه پخته شي آشنائي
وطالب وته وفا شي
بادشاهي کاندې بدله
خاني پلوري په اورېشو
نظر نه کاندې هيچري
تر منيان ووزي جدايي
د مطلبوب بې وفايي
د ديدن په گدايي
ميرزائي په ميزرايي
په لوئي په بډايي

ورتنه کفر څرگندېږي
 خود رايي په عاشقي کښي
 معشوقي که بې وفا دي
 غورځي کون سترگي ږنډې وي
 که ئې کړي وي سل علمه
 همه واپه فراموش کا
 و مطلب ته نه رسيږي
 آواره ننگ و ناموس کا
 تر ناموسه ورتنه به شي
 هره چار ئې په اخلاص وي
 قبلوي په دواړو سترگو
 نصيحت پرې اثر نه کا
 فايده نه لري په عشق کښي
 مشکل کار د عاشقي
 دغه کار کولي نه شي
 هر کم بخت ئې کله مومي
 څه په کسب مونده نه شي
 چه د عشق په لومه کښيوزي
 بې ديار له مخه نه شي
 د خپل يار په طلب گرزي
 له عالمه وي وتلي
 تل تر تله ئې وطن دي
 مدام سوي لوغړن وي
 هر زمان ئې په اور نيسي
 نه ئې ملک و نه ئې مال وي
 په دا هسي گرانو چارو
 په يوه ديدن ترې يوسي
 هم هي هسي رنگه وژني
 چه په زړه کړم زړه مي وچوي

خود بيني او خود رايي
 له عاشقه نه بيايي
 عاشقان خو ئې ستايي
 د خپل يار په خطايي
 هم ديني هم دنيايي
 چه پرې ورشي شيدايي
 په شيخي او ملايي
 په سر واخلي رسوايي
 بې ننگي بې نوايي
 نه په روي و ريايي
 هر چه يار پرې فرمايي
 که څوک سل ځله وايي
 د داننډاؤ داننډايي
 آسان چري دي بيايي
 هر کم فهم کجايي
 د لبرو همتايي
 دغه کار دي عطايي
 نور ئې نه وي رهايي
 د عاشق دلکشايي
 غاړي غرونه پيمايي
 لکه صيد صحرايي
 گوشه کنج و تنهايي
 د خپل آه په گرمايي
 د خپل يار تمنايي
 نه ئې زهد پارسايي
 معشوقه ئې آزمايي
 د درست عمر کمايي
 ياره ستا بې وفايي
 دغه ستا خود نمايي

هم خودي لري بې قياسي
ضرر نه لري بې نفع
ستا سودا مالره سود دي
په هيڅ مخ کښي لیده نه شي
نمر به څه له تا سيالي کا
ادراک نه رسي د سرو وي
لکه ستا چه قد بالا دي
که د ستا وصال د وريا وي
د مگسو زندگي ده
زه طوطي شکر پرست یم
دا گمان په رحمان مه کړه

هم د حسن زيبايي
ستا د مينني سودايي
حق به وایمه خدایي
ستا د حسن صفایي
په دا بې سروپايي
ستا د قد په رعنايي
نشته هسي بالايي
زه ماهي یم دريایي
په دکان د حلوايي
د ستا شونډي ميتايي
چه بې تا به وپايي

مخمس

هغه يار چه ښايسته دي تر آفتابه مخ به كله را څرگند كا له حجابه
بيلتانه په زړه زهير كړم بې حسابه يو سبب وكړې مسبب الا سبا به

چه زما ملاقات وشي له احنابه

ملاقات د ښايسته ؤ مي نصيب كړې د ښايست په گلستان مي عندليب كړې
عندليب مي په گلشن د خپل حبيب كړې خدايه ما په دلبرانو كښي قريب كړې

و مي ژغورې د دې اهل له عتابه

هغه يار چه زه ئې مينه په ديدار كړم هميشه ئې و ديدن ته انتظار كړم
شپه و ورځ پسي نارې وهم كوكار كړم كه په روي ورته تمام جهان رويدار كړم

سترگي پورته كوي د ناز له خوابه

بيلتانه ئې پټ پنهم په زړه تاراج كړم و ديدن ته ئې په هسي رنگ محتاج كړم
چه غرقاب ئې د غمونو په امواج كړم هيڅ پاياب ئې مونده نه شي څه علاج كړم

د آشنا د ميني غم ښه نا پايابه

نه چه كس يې د جمله ؤ بې كسانو هم كار ساز يې د جمله ؤ خام كارانو
الهي په بزرگۍ د بزرگانو زه وصال په دعا غواړم د خوبانو

لا به كله دا دعا شي مستجابه

اسير کړي دي د زلفو په طناب يم تکبير کړي دي د سترگو په قصاب يم
د کشتۍ غوندي مدام په اضطراب يم لکه زه چه ستا له غمه په عذاب يم

خبر مه شه هيڅ بنده له دې غذايه

دريغه مه وي په دنيا کښي پيدا شوي او که وي هم په دا هسي شان خومه وي
لکه زه يم د هجران په لنډو سوي خو به گرزم د هجران په اور اولوي

چه سينه مي شوه په درست عمر کبابه

هي هي څه مي دا خراب خاطر نښاد شه زيست روزگار مي هميشه آه و فرياد شه
عمارت مي د زړه هسي رنگ برباد شه چه حباب غوندي بې بيخه بې بنياد شه

د ښادۍ طمع به څه کړم له حبابه

پټ پټ گرزم د ناصح له نصيحته راته کاندي نصيحت په څو صورته
چه توبه کړم د خوبانو له قربته هيڅ ځواب ئې په ما نه شي له غيرته

در مانده ورته ولاړ يم لاجوابه

دا ځواب څه هسي نه دي چه په خوله شي د عشق راز څه هسي نه دي چه وايه شي
دا مشکل حکايتونه په ما نه شي د دې بحر بې پايان حسب په څه شي

چه ئې زه و چا ته وایم له حسابه

چا موندلي د دې بحر پايان نه دي دغه راز و هر سړی ته عيان نه دي
هيچا کړي د دې چاري بيان نه دي دغه واپه عاشقي ده رحمان نه دي

چه په خوله کښي در و لعل لري سیرابه

ستا جفا د حد په هور ته ده صنمه تل مي اوسني موج وهي د زړه له يمه
خو به پټه دا قصه اوسي پنهمه هسي ډوب په فکر تللي يم له غمه

نه پوهيرم چه په غره يم که په سمه

که خبري وي له دې هسي رنگ خوارۍ ما به نوم اخيستي نه و د ياری
ستا د غم په درياب ډوب يم تر مری بې تا نه لرم هيڅوک د دستگیری

مگر ته پخپله لاس را کړې همدمه

ما وې نور به آشنائي له هيچا نه کړم هم په دا رنگه مي نيت و، باري څه کړم
د قسمت علاج په چا شي چه ئې زه کړم که په سل رنگه تالاش و تدبير وکړم

خلاصي نه مومم له لوحه له قلمه

خوبرويان که بې وفا دي خو هم وړه دي عاشقان که وفا دار دي خو هم پړه دي
ستا له غمه هر چه دي ځما په زړه دي اوس به حال و چا ته څه وایم چه څه دي

غرض دا دي چه زه گرم يم ته ناگرمه

يو خو دا چه په صورت ئې پريويه هم په خوي و په خصلت فرشته خويه
هم په قد و په قامت هر گوره لويه بيا به نه مومي خوك تا غوندي دل جوپه

كه ئې غواړي په هژده هزار عالمه

ستا له غمه زه په ځان كړم هسي چاري چه دښنه ئې وبله نه كا گلعداري
ته په څه سبب ځما دل آزاري دا ځما گناه را وښيه دلداري

چه توبه كړم نصوحا غوندي محكمه

لاس تر غاړه د رقيب سره خدا كړې چه ما ووينې له قصده راته شا كړې
خداي ئې ويني هغه چاري چه په ما كړې تر ابدې ورځې پوري به جفا كړې

كه به كله وچار ووزې له ستمه

تا چه هسي بې نيازي د ځان توبه كړه په عاشق دي د خدا زمكه مټره كړه
بيا دي ورځ په غريبانو توره شپه كړه نور دا هسي د جفا خويونه مه كړه

خلقه به دي له جوړه شي برهمه

ستا ځما له ميني هر خوك خبر دار دي دا خبري كوراكور په هر ديار دي
چه فلانا فلانا سړي سره دوستدار دي اوس په بيرته چار واته و ما ته عار دي

چه رسوا شوم تر عرب و تر عجمه

هغه ژوي چه په تا باندي مين وي په وگړي به رسوا لكه كوهكن وي
هميشه انگشت نما په مرد و زن وي چه دا نښي په كښي نه وي دروغزن وي

كه په هره گړۍ خوري هزار قسمه

نشانه د عاشقانو اول دا ده چه مدام ئې سريكار وي له فرياده
تل نامه د بدنامۍ وي پرې زباده نه ويريري له پيغوره له اهداده

بې د يار د جدائي له ماته

هر چه زړه ئې مبتلا شي په بتانو زيست ئې نه شي يو ساعت بې مهرويانو
كه څوك وركړي بادشاهي د بادشاهانو په نسبت د هغو سويو سوختگانو

دا متاع ده تر يوه خسري كمه

كه سليمان غوندي مسند ئې په هوا وي په سبب د عاشقي به خاك يا وي
هميشه به په فرياد و په غوغا وي چه دا هسي نشاني په كښي پيدا وي

ترو هاله پرې عاشقي ده مسلمه

عاشقي دي هيڅوك نه گڼي اسانه دا خبره ده له حده په هورته گرانه
وصال نه دي چا موندلي بې هجرانه ته له ځان سره اټكل وكره رحمانه

په دنيا كښي ښادي چري ده بې غمه

(تصحيح، مقابله، او تدوين شو)

"بينوا"

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library